

**PAYLAŞIMLI OFİS PERSPEKTİFİNDE
ÇALIŞMA MEKANI TASARIMININ
İŞ HAYATINDAKİ SOSYALLEŞMEYE ETKİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ebru KIRIŞTI

İç Mimarlık Anabilim Dalı

İç Mimarlık Programı

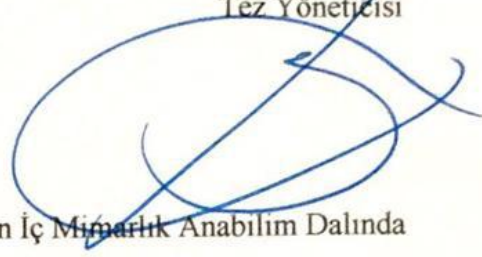
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Burçin Cem ARABACIOĞLU

HAZİRAN 2019

Ebru KIRIŞTI tarafından hazırlanan Paylaşımlı Ofis Perspektifinde Çalışma Mekanı Tasarımının İş Hayatındaki Sosyalleşmeye Etkisi adlı bu tezin yüksek lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Prof. Dr.Burçin Cem ARABACIOĞLU

Tez Yöneticisi

Bu çalışma, jürimiz tarafından İç Mimarlık Anabilim Dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr.Burçin Cem ARABACIOĞLU

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Hande Z. KAYAN

Üye : Prof. Nuran YENER

Üye : _____

Üye : _____

Bu tez, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım kılavuzuna uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel etik kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- ücret karşılığı başka kişilere yazdırmadığımı (dikte etme dışında), uygulamalarımı yaptırmadığımı,
- ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

Anneme ve babama,

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın yürütülmesi esnasında bana ilham veren ve desteğini esirgemeyen değerli tez yöneticim Prof. Dr. Burçin Cem Arabacıoğlu'na;

Çalışmalarım sırasında hoşgörülerini benden esirgemeyen, yanımda olan aileme ve arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Haziran 2019

Ebru Kırıştı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ	ix
İÇİNDEKİLER	xi
ÇİZELGE LİSTESİ	xiii
ŞEKİL LİSTESİ	xv
ÖZET	xvii
SUMMARY	xix
1. GİRİŞ	1
1.1 Araştırmanın Amacı	1
1.2 Araştırmanın Önemi	2
1.3 Hipotez	3
1.4 Kapsam ve Sınırlılıklar	3
1.4 Araştırmanın Yöntemi	3
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	5
2.1 Ofis Kavramı İle İlgili Tanımlamalar	5
2.2 Ofislerin Tarihsel Gelişimi	6
2.3 Ofislerin Sınıflandırılması	13
2.3.1 Fiziksel özelliklerine ofis türleri	13
2.3.1.1 Hücre / kapalı düzen ofis sistemleri	13
2.3.1.2 Açık düzenli ofis sistemleri	15
2.3.1.3 Serbest düzenli ofis sistemleri	16
2.3.1.4 Grup düzenli ofis sistemleri	18
2.3.1.5 Karma düzenli ofis sistemleri	19
2.3.2 Organizasyonel özelliklerine ofis türleri	19
2.4 Çağdaş Ofis Çözümü Yaklaşımları	20
2.4.1 Ev ofis (Home office)	21
2.4.2 Sanal ofis	22
2.4.3 Paylaşımlı ofis	23
2.5 Ofislerde Kullanıcı İhtiyaçları	23
2.5.1 Fiziksel ihtiyaçlar	25
2.5.1.1 Boyutsal ihtiyaçlar	26
2.5.1.2 Termal ihtiyaçlar	27
2.5.1.3 İşitsel ihtiyaçlar	27
2.5.1.4 Görsel ihtiyaçlar	27
2.5.2 Sosyo - psikolojik ihtiyaçlar	28
2.5.2.1 Mahremiyet ihtiyacı	28
2.5.2.2 Estetik ihtiyaçlar	30
2.5.2.3 Sosyal etkileşim	30
2.6 Paylaşımlı Ofisler	33

2.6.1 Paylaşımlı ofislerin tanımı	33
2.6.2 Paylaşımlı ofislerin tarihçesi	34
2.6.3 Paylaşımlı ofislerin genel özellikleri	35
3. BULGULAR VE YORUMLAR	39
3.1 Karşılaştırmalı Demografik Bulgular	41
3.2 Fiziksel Kullanıcı İhtiyaçlarına Yönelik Bulgular	56
3.3 Fiziksel Kullanıcı İhtiyaçlarının Mevcut Durumlarına Yönelik Bulgular	63
3.4 Psikolojik Kullanıcı İhtiyaçlarına Yönelik Bulgular	71
3.5 Psikolojik Kullanıcı İhtiyaçlarının Mevcut Durumlarına Yönelik Bulgular	75
3.6 Sosyolojik Kullanıcı İhtiyaçlarına Yönelik Bulgular	79
4. TARTIŞMA VE DEĞERLENDİRME	87
5. SONUÇ	93
KAYNAKLAR	95
EKLER	101
ÖZGEÇMİŞ.....	139

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 3.1 : Yaş grubu bulguları.	41
Çizelge 3.2 : Cinsiyet dağılımı bulguları.	43
Çizelge 3.3 : Eğitim düzeyi bulguları.	44
Çizelge 3.4 : Meslek bulguları.	46
Çizelge 3.5 : Çalışmak istenilen ofis türü bulguları.	47
Çizelge 3.6 : Çalışma süresi bulguları.	52
Çizelge 3.7 : Günlük çalışma süresi bulguları.	53
Çizelge 3.8 : Günlük çalışmak istenilen süre bulguları.	55
Çizelge 3.9 : Çalışma mekanında doğal aydınlatmanın olmasına dikkat eder misiniz?.	56
Çizelge 3.10 : Çalışma mekanında yapay aydınlatmaya verilen öneme ait bulgular.	57
Çizelge 3.11 : Çalışma mekanında mobilyaların ergonomik olmasına dikkat eder misiniz?.	58
Çizelge 3.12 : Çalışma mekanının ergonomik olmasına dikkat eder misiniz?.	59
Çizelge 3.13 : Çalışma mekanında işitsel konfora dikkat eder misiniz?.	60
Çizelge 3.14 : Mekanda dıştan gelen gürültüye karşı yalıtımın olmasına verilen önem.	61
Çizelge 3.15 : Çalışma mekanında termal (ısı) konforun sağlanmasına verilen önem.	62
Çizelge 3.16 : Çalışma mekanında fiziksel ihtiyaçlara verilen önem sırası.	63
Çizelge 3.17 : Çalışma mekanında doğal aydınlatmanın mevcut durumu.	64
Çizelge 3.18 : Çalışma mekanında doğal aydınlatmanın mevcut durumu.	65
Çizelge 3.19 : Çalışma mekanında mobilya ergonomisinin mevcut durumu.	66
Çizelge 3.20 : Çalışma mekanlarının mevcut mekan ergonomisi.	67
Çizelge 3.21 : Çalışma mekanlarının mevcut işitsel konfor düzeyi.	68
Çizelge 3.22 : Çalışma mekanlarının dış gürültü kontrolünün mevcut durumu.	69
Çizelge 3.23 : Çalışma mekanlarının ısı konforunun mevcut durumu.	70
Çizelge 3.24 : Çalışma mekanlarında mahremiyete verilen önem.	71
Çizelge 3.25 : Çalışma mekanlarında aidiyet hissinin sağlanmasına verilen önem.	72
Çizelge 3.26 : Çalışma mekanlarının tasarım açısından esneklik sunmasına verilen önem.	73

Çizelge 3.27 : Çalışma mekanlarının güvenli olmasına verilen önem.	74
Çizelge 3.28 : Çalışma mekanlarında mahremiyetin mevcut durumu.....	75
Çizelge 3.29 : Çalışma mekanlarında aidiyet hissinin mevcut durumu.	76
Çizelge 3.30 : Çalışma mekanlarında esnekliğin mevcut durumu.	77
Çizelge 3.31 : Çalışma mekanlarında güvenliliğin mevcut durumu.	78
Çizelge 3.32 : Çalışma mekanlarında sosyal etkileşime verilen önem bulguları.	79
Çizelge 3.33 : Çalışma mekanlarında sosyal etkileşimin mevcut durumuna ait bulgular.	80
Çizelge 3.34 : Çalışma mekanlarında sosyal etkileşim alanlarının mevcut durumuna ait bulgular.	81
Çizelge 3.35 : Çalışma mekanlarının yeni iş olanaklarına katkısının mevcut durumuna ait bulgular.	82
Çizelge B.1 : Kullanıcıların mesleklerine ait bulgular.	106
Çizelge B.2 : Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme sebeplerine ait bulgular.	112
Çizelge B.3 : Kullanıcıların çalışma mekanlarında sosyal etkileşime elverişli alanlar.	123
Çizelge B.4 : Çalışma mekanlarında kullanıcıların verimini etkileyen faktörlere ait bulgular.	129

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 2.1 : Palazzo degli Uffizi, Floransa, İtalya.	7
Şekil 2.2 : İngiltere Bankası.....	7
Şekil 2.3 : Tolstoy'un Çalışma Mekanı (Ofisi).	8
Şekil 2.4 : Larkin Mail Order Company İç Mekanı.....	9
Şekil 2.5 : Herman Miller Action Office.....	10
Şekil 2.6 : Olivetti Synthesis Ofis Sistemi.....	11
Şekil 2.7 : Stone ile Luchetti'nin 'Ofis Bulunduğunuz Yerdir' Tasarımı.	12
Şekil 2.8 : Hücre Ofis Sistemi planı örneği.	13
Şekil 2.9 : Hücre Ofis Sistemi planı örneği 2	14
Şekil 2.10 : Açık Düzenli Ofis Sistemi örneği ...	15
Şekil 2.11 : Office Landscape kat planının bir parçası ...	17
Şekil 2.12 : Açık planlı ofis sistemi ve serbest düzenli ofis sistemi ...	17
Şekil 2.13 : Grup düzenli ofis sistemi örneği, 1987 ...	18
Şekil 2.14 : Karma düzenli ofis sistemi, Eagle River Interactive reklam ajansı ofisi, Amerika Birleşik Devletleri ...	19
Şekil 2.15 : Maslow'un ihtiyaçlar piramiti ...	25
Şekil 2.16 : Mahremiyet alanı sınırları ...	29
Şekil 2.17 : Workinton Astoria.....	35
Şekil 2.18 : GS Workinton ...	36
Şekil 2.19 : Kolektif House ...	37

PAYLAŞIMLI OFİS PERSPEKTİFİNDE ÇALIŞMA MEKANI TASARIMININ İŞ HAYATINDAKİ SOSYALLEŞMEYE ETKİSİ

ÖZET

Çalışma mekanlarının ihtiyaçları; geçmişten günümüze kadar çeşitli değişiklikler göstermiştir. Bilim ve teknolojinin ilerlemesiyle bu değişiklikler daha da hız kazanmaktadır.

Dünyanın globalleşmesi ve çalışma şekillerinin hızla değişmesiyle çalışma mekanlarında duyulan gereksinimler de aynı doğrultuda değişim göstermiştir. Bütün bu değişimler doğrultusunda iş kültürü ve kullanıcı gereksinimi paylaşımlı ofis mekanlarına duyulan ihtiyacı artırmıştır.

Bu çalışma kapsamında, ofis iç mekan organizasyonlarının günümüzdeki yeni yaklaşımı olan paylaşımlı ofislerin, verimli bir çalışma ortamı sağlamak için, kullanıcının fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamasının yanı sıra iş hayatındaki sosyalleşmeye etkisini geleneksel ofis ve ev (home) ofis ile karşılaştırarak, sosyalleşmeye elverişli çalışma mekanı tespiti yapılmıştır.

Çalışma kapsamında anket yöntemi kullanılmış ve iş piyasasının en aktif olduğu İstanbul ilindeki yüz (100) geleneksel ofis, yüz (100) paylaşımlı ofis ve yüz (100) ev/home ofis kullanıcısı olmak üzere toplamda üç yüz (300) kullanıcıya uygulanmıştır.

Yapılan incelemeler sonucunda paylaşımlı ofislerin sosyal etkileşim ihtiyacını karşılaması yönünden diğer ofis türlerinden ayrıldığını; esnek çalışma saatleri ve mekanları sunarak kullanıcı ihtiyaçlarını diğer türlere oranla daha iyi karşıladığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Paylaşımlı Ofis, Sosyal Etkileşim

THE EFFECT OF WORKPLACE DESIGN ON SOCIALIZATION IN BUSINESS LIFE IN A CO-WORKING SPACE (SHARED OFFICE) PERSPECTIVE

SUMMARY

The needs of the workplaces; from past to present have shown various changes. With the advancement of science and technology, these changes are gaining even more speed. With the globalization of the world and the rapid changes in working patterns, the requirements in workplaces have also changed in the same direction. In line with all these changes, business culture and user needs have increased the need for co-working spaces.

Within the scope of this study, in order to provide a productive working environment, co-working spaces, which are the new approach of office interior organizations today, meet the physical and psychological needs of the user, as well as comparing the social impact of business life with the traditional office and home office, a suitable working space for socialization was determined.

The survey method was used in the study and it was applied to three hundred (300) users, one hundred (100) traditional offices, one hundred (100) co-working spaces and one hundred (100) home/home office users in Istanbul, where the business market is the most active.

As a result of the studies, it has been determined that co-working spaces are separated from other office types in order to meet the social interaction requirement; they provide flexible working hours and spaces and better meet user needs than other types.

Keywords: Co-Working Space (Shared Office), Social Interaction

1. GİRİŞ

Çalışma mekanları, kişilerin barınma ihtiyaçlarını giderdikleri konutlardan sonra ikinci önemli mekanlardır. Çalışma mekanlarının ihtiyaçları; geçmişten günümüze kadar çeşitli değişiklikler göstermiştir. Bilim ve teknolojinin ilerlemesiyle bu değişiklikler daha da hız kazanmaktadır.

Dünyanın globalleşmesi ve çalışma şekillerinin hızla değişmesiyle çalışma mekanlarında duyulan gereksinimler de aynı doğrultuda değişim göstermiştir. Günümüzde çalışma mekanları, bilgi ve iletişim teknolojilerinin çok fazla kullanıldığı, geleneksel hiyerarşik düzenden ayrılmış, insanın temel ihtiyaçlarından hemen sonra gelen ihtiyaçlarından sosyalleşmeye izin veren sosyal alanların önem kazandığı mekanlardır. Bütün bu değişimler doğrultusunda iş kültürü ve kullanıcı gereksinimi paylaşımlı ofis mekanlarına duyulan ihtiyacı artırmıştır.

Paylaşımlı ofislerin, genel olarak serbest çalışanların (freelancers) ve girişimcilerin üyelik ücreti ödeyerek masa veya çalışma alanlarını kiralayabilecekleri ve kullanabilecekleri ortak iş alanları olduğu anlaşılmaktadır (Drestanti, Hayati, ve Faqih, 2018). Paylaşımlı ofisler farklı mesleklere, yaşam tarzlarına ve ilgi alanlarına sahip insanlara ortak bir çalışma alanı sağlamaktadır (Curaoglu ve Demirbaş, 2017). Paylaşımlı ofisler farklı meslek gruplarına ve ilgi alanlarına sahip kullanıcılarına etkileşimde olabilecekleri ve sosyalleşebilecekleri bir çalışma mekanı sunmaktadır.

1.1 Araştırmanın Amacı

Zamanlarının çoğunu çalışma mekanlarında geçiren ve sosyalleşmeye ihtiyaç duyan insanların bu ihtiyaçlarını karşılamak için sosyalleşme kavramını ofislere taşımak kullanıcıların verimini ve motivasyonunu artırmaktadır. Bunun sonucunda da üretim ve kazanç artmaktadır.

Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte çağımız çalışma mekanlarında değişiklik görülmektedir. Geleneksel ofislerden uzaklaşarak ev ofis, sanal ofis, paylaşımlı ofis gibi çalışma mekanlarına olan talep artmaktadır.

Paylaşımlı ofislerde kullanıcılar istedikleri saatlerde istedikleri çalışma alanını kiralayabilmektedir. Bu durum kullanıcılara zamandan, ekonomik açıdan tasarruf sağlamaktadır ve farklı meslek gruplarından kullanıcılarla etkileşim sağlayarak yeni iş olanakları fırsatı sunmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, ofis iç mekan organizasyonlarının günümüzdeki yeni yaklaşımı olan paylaşımlı ofislerin, verimli bir çalışma ortamı sağlamak için, kullanıcının fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamasının yanı sıra iş hayatındaki sosyalleşmeye etkisini geleneksel ofis ve home ofis ile karşılaştırarak, sosyalleşmeye elverişli çalışma mekanı tespiti yapmaktır.

1.2 Araştırmanın Önemi

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi, serbest çalışanların sayısının artması gibi nedenler ofis mekanlarının değişimini gerekli kılmıştır.

Geleneksel ofisler, günün şartlarını ve yeni iş kültürünün ihtiyaçlarını uzun çalışma saatleri, bireysel ya da birlikte çalışma zorunluluğu gibi uygulamalarıyla karşılayamamaktadır (Ergin, 2012). Süre içinde geleneksel çalışma modeli değişmiş, bireysel çalışma önem kazanmış ve disiplinler arası iş birliği ön plana çıkmıştır. Bu değişimler sonucunda çalışma mekanı organizasyonlarını ve bu mekanlara yönelik tasarım yaklaşımlarını da yenilemek durumunda kalınmıştır (Öztürk ve Koramaz, 2018).

Çalışma mekanı tasarımlarında fizyolojik ihtiyaçların yanı sıra kullanıcıların performansını olumlu yönde etkileyen sosyal ve psikolojik ihtiyaçlar da göz önünde bulundurulmalıdır. Çalışma mekanlarının, sosyal ve psikolojik faktörler düşünülerek tasarlanması, verimli ve stressiz bir çalışma ortamı oluşturması açısından önem taşımaktadır (Gökmeral, 2014).

Paylaşımlı ofisler, günün şartlarını ve iş kültürünün ihtiyaçlarını karşılayan yeni çalışma mekanı yaklaşımlarındandır. Paylaşımlı ofisler, mekansal ve fiziksel imkanlara ek

olarak, kullanıcılar arasında sosyal etkileşimin sağlanacağı alanlar sunması bakımından da önemlidir.

1.3 Hipotez

Paylaşımlı ofisler, çalışma alanında kullanıcının fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamasının yanı sıra sosyal etkileşimi destekleyerek iş verimini artıran çağdaş çalışma mekanlarıdır.

1.4 Kapsam ve Sınırlılıklar

Birinci bölüm, tezin giriş bölümünü oluşturmaktadır. Bu bölümde araştırmanın amacı, önemi, kapsamı, sınırlılıkları, yöntemi ve hipotezi açıklanmaktadır.

İkinci bölümde, ofis ve sosyalleşme ile ilgili kavramsal bilgiler ve kullanıcı ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik yapılan araştırmalar yer almaktadır.

Üçüncü bölümde, anket yöntemi ile ofis iç mekan organizasyonlarının günümüzdeki yeni yaklaşımı olan paylaşımlı ofislerin, verimli bir çalışma ortamı sağlamak için, iş hayatındaki sosyalleşmeye etkisinin geleneksel ofis ve home ofis ile karşılaştırılması sonucunda elde edilen bulgular açıklanıp, yorumlanmaktadır.

Dördüncü bölümde, üçüncü bölümde elde edilen anket sonuçları, literatür araştırmaları ile karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma ile anket sonuçlarının tartışılması desteklenmiş ve çalışmadaki bugünkü bilginin önemi açıklanmıştır.

Beşinci bölümde ise, çalışmanın sonunda elde edilen bulgular, sorunlar ve öneriler paylaşılmaktadır.

Anket çalışması, iş piyasasının en aktif olduğu il olan İstanbul'daki paylaşımlı, geleneksel ve home (ev) ofislerle sınırlıdır.

1.5 Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada paylaşımlı ofis, geleneksel ofis ve ev/home ofis kullanıcılarına araştırmanın amacına uygun anket uygulanmaktadır.

Araştırmada yer alan ofis türlerinde yapılan çalışmalar sonucunda hangi ofis türünün sosyal etkileşimi destekleyerek verimi artırdığını tespit edip, bunun sonucunda yeni tasarlanacak tespit edilen o türde verimliliğin en yükseğe nasıl çıkacağı, yöneltilen anket soruları ile elde edilen görüşlere göre belirleneceği varsayımıyla hareket edilmiştir.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1 Ofis Kavramı İle İlgili Tanımlamalar

Ofisler insanların topluluk halinde ya da bireysel olarak işlerini gördükleri çalışma mekanlarıdır.

Türk Dil Kurumu sözlüğünde ofis kavramı; “iş yeri, daire, büro” olarak tanımlanmaktadır. Tanımda geçen büro kavramı da “çalışma odası, yazıhane”; “danışma ve yazı işlerinin yürütüldüğü iş yeri”; “bölüm, şube” ve “yazı masası” olarak yer almaktadır (www.tdk.gov.tr).

Etimolojik olarak incelendiğinde ofis ve büro kelimelerinin kökeni Fransızca “office” ve “bureau”dur. Office; “makam, görev, görev yeri” anlamlarına gelmektedir. Office kelimesi ise Latince officium sözcüğünden gelmektedir. Bu sözcük Latince yazılı örneği bulunmayan “opificium” sözcüğünden türetilmiştir. Kökeni ise opus sözcüğü olup “yapıt, iş” anlamına gelmektedir. “Opus facere” iş yapmak demektir. Fransızca bureau ise; “çuha kaplı yazı masası, yazıhane, ofis, devlet dairesi” anlamlarına gelmektedir. Bu sözcük eski Fransızca bure(çuha, keçe) sözcüğünden türetilmiştir. Büro kelimesi Latince’de “keçe, fırça veya kadife gibi tüylü yün kumaş” anlamlarına gelen burra’dan türetilmiştir (www.etimolojiturkce.com; Çimen, 2008).

Mimarlık sözlüğünde büro kavramı; yazı ve yönetim işlerinin çalışıldığı alanlar, büro mekanları ve bunların ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik hacimleri içeren binalar olarak tanımlanmaktadır (Hasol, 2010).

Başka bir tanımda ofis kavramı, bir işin yapıldığı, bir uğraşın sürdürüldüğü yer olarak karşımıza çıkmaktadır (Sarıcıoğlu & Yaman, 2017).

Büro kelimesinin kullanımı; 20. Yüzyıla kadar yönetsel çalışma mekanlarında görülmektedir. Ofis kelimesinin kullanımı; sanayi ve teknolojiye gelişmeler ve idari yönetimin hiyerarşik düzen anlayışından uzaklaşması ile artmıştır (Ergin, 2012).

Göral’a göre (2002); ofis işleri tek bir bölümde ya da tek bir birimde değil yaygın olarak örgütün tümünde uygulanmaktadır. Bu nedenle ofisin bir mekan ya da bazı faaliyetler olarak tanımlanması yerine işlevleri ve işlevlerin özellikleri göz önüne alınarak yapılacak bir tanımlama daha açıklayıcı ve doğru olmaktadır. Buna göre ofis, bir örgütte veya kamu kurumunda bilgi üretimi ve akışını sağlamaya yönelik işlemler ve bu işlemlerin gerçekleştirilmesini sağlayan insan-makine sistemleri olarak tanımlanabilir.

Günümüze kadar yaşanan teknolojik gelişmeler ofislerde yapılan işleri, bu işlerin gerçekleştirilme yöntemlerini, mekanları, çalışanları ve dolayısıyla ofis kavramının tanımını da etkilemiştir.

21.yy gereksinimlerine göre ofisler, gelişen teknolojiyle birlikte çağa uyum sağlayan, sosyal, dinamik, bireysel konfora önem verilen mekanlar olmuştur.

2.2 Ofislerin Tarihsel Gelişimi

Ofis binalarının tarihsel gelişiminde bu yapılar, birbiriyle uyumlu, düzenli ve sürekli bir süreçten geçmemiştir. Günümüzde var olan çalışma mekan türlerinin çoğu, geçmiş dönemlerde kendi çağının ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde kullanılmıştır.

“Günümüzün farklı şekillerdeki yönetim binaları -koridor boyunca dizilen hücre ofisler, birbiriyle ilişki içindeki açık mekanlardan oluşan açık planlı ofisler, kafe ve sosyal alanları barındıran değişken yapıdaki odalardan oluşan yönetim yapıları, *satelite* ofisler, merkezi toplanma yerlerine sahip ev ofisleri- esasen 20. yüzyılın icadı değildir. Bu ofis tiplerinin her biri, benzer biçimlerde son birkaç yüzyılda mevcuttular. Banyo ve mutfak ile yan yana inşa edilen Mezopotamya ofisleri, Yunanlıların aynı zamanda yeme içme mekanları olarak kullanılan idari yapıları, bugünün ofislerindeki kafe-bar veya dinlenme mekanları ile karşılaştırılabilir. Antik Mısırdaki yazı gereçleriyle dolaşan katiplerin manastır ve kütüphanelerdeki toplanma yerlerinde buluşmaları günümüzün ‘gezgin ofislerin’den çok farklı değildir. 15. ve 16. yüzyılda yaygın olan ticarete dayalı imparatorlukların dünyanın geniş coğrafyalarına yayılmış olan ticari kolları, günümüz satelit ofisleri ile karşılaştırılabilir. Antik Mısırlı katiplerin ve Ortaçağdaki rahiplerin kullandığı kayıt veya arşiv mekanları olan ‘scriptorium’lar, açık ofisin en erken habercisi sayılabilir.” (Hascher, Jeska & Klauck, 2002)

Ortaçağda çoğunlukla saraylar, katedraller, özel evler ofis olarak kullanılmaktaydı. Bu dönemde kiliseler kendi işlevlerinin yanı sıra geniş ticaret ağı için de kullanılmaktaydı. Kilise ve katedrallerin önünde insanlar ticaret yapmaktaydılar. Ayrıca Ortaçağ burjuvaları evlerinin Zemin katlarını ticari amaçlı ofis olarak kullanıp, üst katlarını da

konut olarak kullanılmaktaydılar. Bu durum günümüzde özel sektör olarak adlandırılmaktadır (Öztürk, 2018).

Ofis mekanlarının ilk örneklerini Floransa’da 1558-1560 yıllarında G. Vasari tarafından yapılan Palazzo degli Uffizi (Şekil 2.1) ve 1694’te George Sampson tarafından yapılan İngiltere Bankası (Şekil 2.2) oluşturmaktadır (Erdem Okumuş, 2016).

Şekil 2.1 Palazzo degli Uffizi, Floransa, İtalya (Wikipedia, 2019).

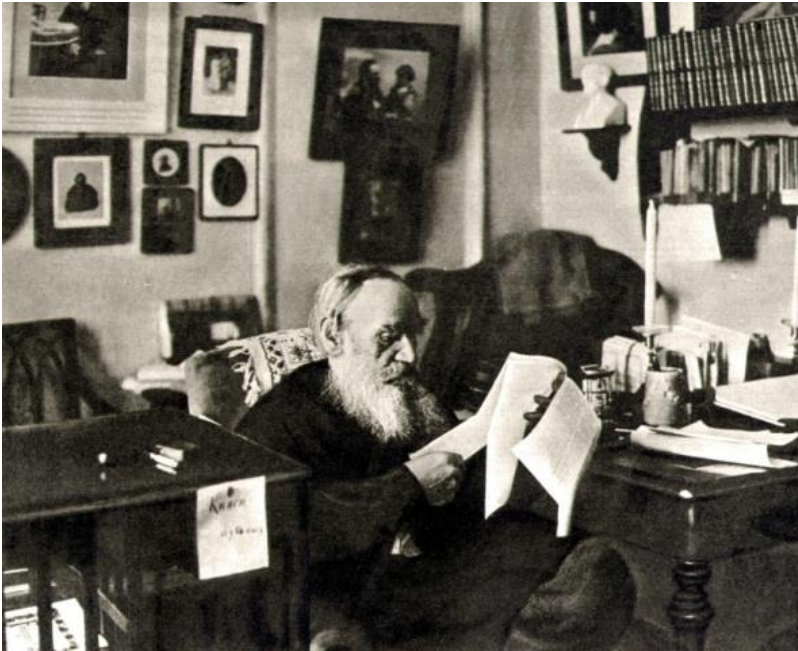
Şekil 2.2 İngiltere Bankası (Soyak, 2009).

Fransız Devrimi ile birlikte oluşan hiyerarşik düzen ofislerin tarihsel gelişimini oldukça etkilemiştir. Bununla birlikte çalışanların çalışma koşullarını ait oldukları hiyerarşik seviye belirlemiştir (Dalga, 2007).

16. yy. – 18. yy. arasında birbirlerine yakın konumda olan atölyeler ve evler ofis işlerinin görüldüğü yerler olmuştur (Ergin, 2012). “Ofis” teriminin fiziksel bir binada karşılık bulması karşımıza ilk olarak 19. yüzyılda çıkmıştır. Bunun sebebi 19. yüzyıldan önce ekonomik faaliyetlerin kaydedilmesine ihtiyaç duyulmamasıdır (Scognamillo, 1991).

19. yy. ofis binalarını şekillendiren neden iş yöntemlerinin değişmesini sağlayan iletişim alanındaki gelişmeler olmuştur. Bu gelişmeler 1884’te Mors alfabesinin, 1866’da daktilonun, 1874’te telefonun icadıdır. Bu iletişim araçları sayesinde insanlar, evlerinden ve yakın çevrelerinden başka yerlerde bulunan binalarda çalışma fırsatı elde etmişlerdir (Dökmeci, Dülgeroğlu & Berköz, 1993).

20. yüzyıla gelindiğinde endüstriyel üretimde gelişmeler kaydedilmiş ve bunun sonucunda iş bölümü kavramı ortaya çıkmıştır. İş bölümü ile birlikte ofisler fabrikalara dönüşmeye başlamıştır. Tüm bu gelişmeler sonucunda ofis binalarında değişiklikler meydana gelmiştir (Sakar, 2010).

Şekil 2.3 Tolstoy’un Çalışma Mekanı (Ofisi) (Mozartcultures, 2018).

20. yy. başlarında, 1904'te, Frank Lloyd Wright tarafından New York'taki 'Larkin Mail Order Company' (Şekil 2.4) için tasarlanan açık plan sistemli ofis binası, kendinden sonra tasarlanmış birçok ofise örnek teşkil etmiştir (Köse Doğan, 2008). Wright'ın tasarladığı bu ofis binasında kadınlar ve erkekler için tuvaletler, duş dolapları, dinlenme alanları, revir ve kütüphanelerin yanısıra sosyal gereksinimlerin de karşılandığı mekanlar yer almıştır (Alkan, 2010).

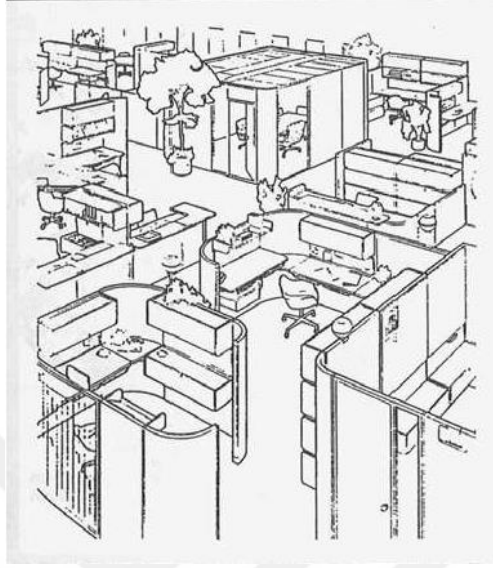
Şekil 2.4 Larkin Mail Order Company İç Mekanı.(abl.gtu.edu.tr, 2019)

1950'de “doğal ofis” kavramı ortaya çıkmıştır (Alkan, 2010). Bu kavram açık bir mekanda çalışanlar arasındaki iletişimin serbestlik kazanmasını ifade etmektedir. Çalışma mekanlarında serbest iletişimi olanaklı kılan alanların genişliği, bol ışık alması ve serbest düzenler çalışma verimini de olumlu yönde etkilemiştir. Bu dönemde kullanıcıların ihtiyaçları göz önünde bulundurulmuş ve bu ihtiyaçlara yönelik “mutfak, yemek salonu, dinlenme alanı” gibi mekanlar da tasarlanmıştır.

1960'lı yıllarda ofislerde yemek salonu, kahve barları, toplantı alanları kaldırılmış; yöneticiler kapalı mekanlara dönüş yaparken sekreteryaya işlerini yapan çalışanlar açık alanlarda işlerini yürütmeye devam etmiştir. Mekan kurgusu bu dönemde tek tip planlanmıştır (İmal, 2009).

1960'lı yıllarda serbest düzenli ofislere çoğunlukla Amerika Birleşik Devletleri'nde rastlanmıştır. 1960'lı yılların sonlarına doğru Amerika Herman Miller firması teknolojik gelişmelerin etkisinde artan ofis mekanı gereksinimlerine yönelik “action office”

sistemini geliştirmiştir. Bu sistem; masa ve üstü, rafların asılabildiği, sökölüp takılabilen panoların oluşturduğu bir sistemdir (şekil 2.5) (Sakallı, 1997).

şekil 2.5 Herman Miller Action Office (İmal, 2009).

1970’li yıllarda tasarımcılar yeni malzeme kullanımına, biçimlere ve ergonomi konusuna önem vermişlerdir. Bu durum dönemin ofis tasarımını da etkilemiştir. Bu dönemde ofis tasarımları yapılırken kullanıcı istekleri göz önünde bulundurulmuş ve kullanıcılar tasarım sürecine dahil edilmiştir. Kişilik özellikleri ile kişisel seçimler ve iş verimliliği arasında bir uyum arayan ve kullanıcı etmenini göz önünde bulunduran çalışma mekanı arayışlarına gidilmiştir. Kullanıcı isteklerinin dikkate alınması çalışma ortamını ve çalışanlar arasındaki ilişki ve etkileşimi olumlu yönde etkilemiştir. Bu dönemlerde ofis işlerinin yürütölmesini daktilo, telefon, faks, fotokopi makineleri gibi bilişim araçları kolaylaştırmıştır. Dönemin en tipik ofis sistemi; Ettore Sottsass’ın Olivetti için tasarladığı Synthesis sistemidir (şekil 2.6). Bu sistemde parlak renkler ve plastik kullanımı dikkat çekmiştir (İmal, 2009; Köse Doğan, 2008).

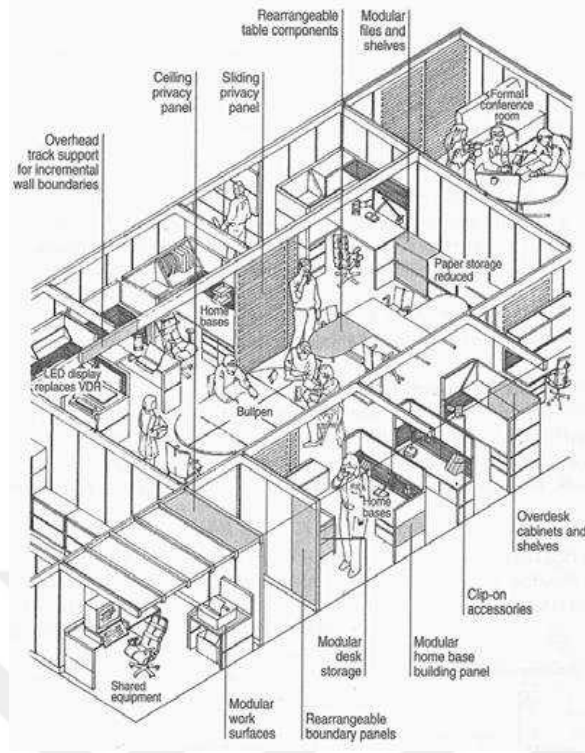
Şekil 2.6 Olivetti Synthesis Ofis Sistemi.

(<https://eddintheclouds.wordpress.com/2015/07/26/ettore-sottsass-groundbreaking-synthesis-45-office-system/>)

1980’li yıllarda ‘bilgisayar’ çalışan hayatına girmiş ve bunun etkisinde ofis mekan tasarımları da yeniden el alınmaya başlamıştır. Bu dönemde ‘duyarlı mimarlık’ kavramı; teknolojik ve ekonomik gelişmeler sonucunda yeşil bina düşüncesine evrilmiştir. Bu düşüncüyü yansıtan örnekler olarak; “The London Ark”, “IBM Binası” ve “Greenpeace Bürosu” verilebilir (Sakallı, 1997).

Enerji tüketiminin ve ofis giderlerinin artması ile birlikte ofis mekanlarının genişliği de dikkat çekmeye başlamış ve eleştirilere maruz kalmıştır. Ofislerde yine bu dönemde çalışma alanı ve bu alanın optimum kullanımı önem kazanmıştır. Bilgisayarın iş hayatına girişi ile birlikte el emeği gerektiren işler artık elektronik işlem cihazlarıyla sağlanmış ve küçük gruplar halinde çalışma olanağı elde edilmiştir. Çalışma gruplarının küçülmesi çalışanlar arasındaki iletişim ve etkileşimin artmasını ve dolayısıyla verimin de artmasını sağlamıştır (İmal, 2009).

Ofis iş gücü daha yüksek standartlar, daha fazla kişisel kimlik ve daha fazla mahremiyet talep etmeye ve 'bilgi çalışması (knowledge work)' ve diğer daha yaratıcı ofis çalışması biçimleri öncülük etmeye başlarken, bazıları ofisin geleneksel kavramlarını sorgulamaya başlamıştır. Bunlardan en göze çarpanı 1985 yılında Stone ile Luchetti'nin ‘Ofis Bulunduğunuz Yerdir’(Şekil 2.7) tasarımıdır (Worthington, 2006).

Şekil 2.7 Stone ile Luchetti'nin 'Ofis Bulunduğunuz Yerdir' Tasarımı (İmal, 2009).

1990'lı yıllardaki ofis tasarım yaklaşımlarını genel ekonomik durgunluk etkilemiştir. Çalışanlar daha az maliyetle daha çok verimi sağlayabilecekleri ofis mekanlarına ihtiyaç duymuşlardır. Bununla birlikte; bilgi ve iletişim teknolojisindeki mobil telefonların, kablosuz dizüstü bilgisayarların icadı gibi yenilikler insanların belli bir mekana olan bağımlılıklarını azaltmış, yeni çalışma modellerini ortaya çıkartmış ve ofisin tanımını değiştirmiştir (Kış, 2009).

20. yy.'ın sonlarına gelindiğinde; ofis tasarımlarını etkileyen 'ekonomiklik' faktörü yerini ofisin gücünü ve organizasyonel farklılığını vurgulamaya bırakmıştır. Bu anlayışın somut olarak karşılık bulmuş hali ofis binalarının yüksek yapılara dönüşmesidir. Bu anlamda ofis binaları yüksek yapıların ilk örneklerini oluşturmuştur. İç mekan tasarımlarında da yine gücü simgeleyen donatı elemanlarına rastlanmıştır (Başar, 2008; Köse Doğan, 2008).

21. yy'da bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi ile birlikte ofisler bilgi merkezleri haline gelmiş ve ofis mekanları geleneksel düzenden farklı olarak ele alınmıştır. Bunun sonucunda çalışanlara 'istediği yer ve zamanda istediği kişiyle' çalışma olanağı doğmuştur. Sanal ağlar ve iş anlayışındaki değişiklikler yeni ofis düzenini etkileyen en

önemli faktörler olmuştur. Bu yeni ofisler, yapılacak işin ve kullanıcıların gereksinimlerine göre hem açık hem de kapalı olabilmektedir (Başar, 2008).

2.3 Ofislerin Sınıflandırılması

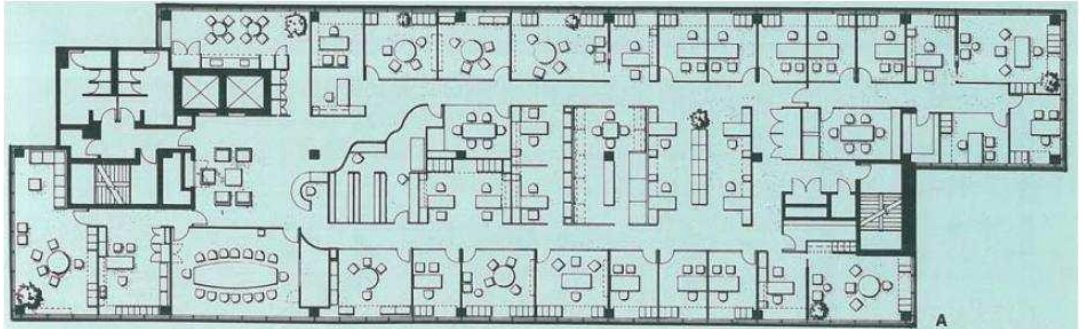
2.3.1 Fiziksel özelliklerine göre ofis türleri (Geleneksel ofisler)

Fiziksel özelliklerine ofisler aşağıdaki gibi

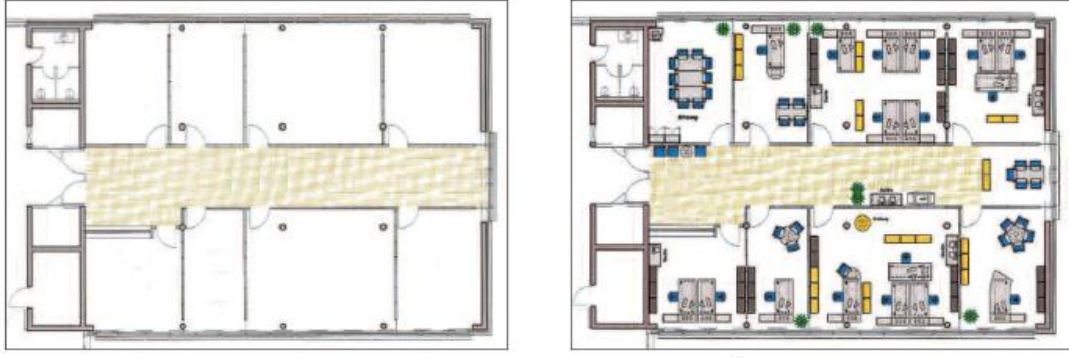
- Hücre / Kapalı Düzen Ofis Sistemleri
- Açık Düzenli Ofis Sistemleri
- Serbest Düzenli Ofis Sistemleri
- Grup Düzenli Ofis Sistemleri
- Karma Düzenli Ofis Sistemleri

2.3.1.1 Hücre / kapalı düzen ofis sistemleri

Ortaçağdan beri çoğunlukla kullanılan en eski ofis plan sistemidir. Bu sistemde iç mekanlar; işlevlerine ve durumlara göre duvarlar ve bölücülerle birbirinden ayrılmıştır (Şekil 2.8, Şekil 2.9). Kare veya dikdörtgen şekilli ve kapalı olarak planlandıkları için hücreye benzetilmiş ve hücre adını almıştır. Hücre ofis sisteminde mekanlar bir koridorun etrafında dizili halde ve doğal ışığın dikkate alındığı yeterli derinliklerde planlanmıştır. Odaların büyüklüklerini kullanıcıların hiyerarşik statüleri belirlemiştir (Dalga, 2007; Ergin, 2012; Köse Doğan, 2008; Özel Altınkoç, 2005).

Şekil 2.8 Hücre Ofis Sistemi planı örneği (İmal, 2009).

Şekil 2.9 Hücre Ofis Sistemi planı örneği 2(Tuğlu Karşlı, 2008)

Hücre ofis sistemi, bireysel çalışmalar için en uygun ofis tipi olarak görülmüştür.(Naghavi, 1995). Her bir odada çoğunlukla bir masa, bir keson, kullanıcının ve misafirlerinin oturabileceği optimum sayıda koltuk, bir depolama donatısı gibi tek bir kişinin ihtiyacını karşılayacak donatılar bulunmaktadır (Öztürk, 2018).

Hücre ofis sisteminin olumlu yönleri:

- Mekan tasarımı “doğal aydınlatma” dikkate alınarak yapılmakta ve “yapay aydınlatma” ile desteklenmektedir.
- Kapalı odalardan oluştuğu için “gürültü” gibi olumsuz etkenlerden uzaktır.
- Bina içinde oluşturulan modüler ve kişisel hücreler, kullanıcıların mahremiyet ve aidiyet duygularını yeterli düzeyde karşılamaktadır.
- Mekanın kontrolünün ve güvenliğinin sağlanması kolaydır.

Hücre ofis sisteminin olumsuz yönleri:

- Mekanların düzenlenmesinde sabit, değişmeyen ve katı bir tasarım yaklaşımı söz konusudur. Esnekliğe olanak sağlamamaktadır.
- Mekan tasarımları ve büyüklükleri hiyerarşik düzene göre yapılmakta yapılan işin niteliği göz ardı edilmektedir.
- Çalışanlar arasında her türlü iletişim ve etkileşim yetersizdir.
- “Sabah 9 akşam 5” mesai uygulaması ile zaman kaybı söz konusudur.

- Verimi önemli ölçüde etkileyen takım çalışması ve kollektif şuur bu türde bulunmamaktadır.

2.3.1.2 Açık düzenli ofis sistemleri

Bilgi ve iletişim teknolojisindeki gelişmeler ofislerin mekan kurgularını da değiştirmiştir. Çalışanlar arasındaki iletişimi kolaylaştırmak, mekana esneklik katmak amaçlarıyla kapalı ofislerin duvarları kaldırılmış ve açık düzenli ofis sistemlerine geçilmiştir (Tuğlu Karşlı, 2008).

Kapalı yapıdaki hücre ofis sistemi grup çalışmaları için elverişsiz ve monoton tasarımlar olması sebebiyle ofisler kapalı yapılarından sıyrılarak açık planlı düzene geçiş sağlanmış ve bu sayede çalışanlar arası iletişim sorunları giderilmeye çalışılmıştır (Onaran, 2012).

1960'lı yıllara kadar Amerika Birleşik Devletleri'nde sıkça kullanılan açık düzenli ofis sistemi tek hücreli ofis tipinin evrilmesi ile ortaya çıkmıştır. Sanayi Devrimi sonrasında artan çalışan sayısı ve buna paralel artan ofis talebi açık planlı ofis sisteminin ortaya çıkmasını sağlayan bir başka nedendir (Özel Altınkoç, 2005).

Şekil 2.10 Açık Düzenli Ofis Sistemi örneği (Avcı Architects, 2015)

Hücre/kapalı ofis sisteminden açık planlı ofis sistemine geçiş aşamalı şunlardır:

- Bull Pen Sistemi
- Yönetici Çekirdek Sistemi
- Açık Yerleşme Sistemi

Bull Pen Sistemi:

Amerika Birleşik Devletleri'nde 1950'li yıllara kadar kullanılan kapalı hücre ofis sistemini kıran açık ofis düzeni kullanılan bu sistemde yöneticiler için mekanın çevresinde odalar düzenlenmiştir. Çalışma mekanına ait donatı öğeleri sabit bir geometrik düzene göre konumlandırılmıştır (Ergin, 2012; İmal, 2009).

Yönetici Çekirdek Sistemi:

Bu sistem yönetici odalarının yapı çekirdeğinin etrafına konumlandırılmasıyla oluşturulmuştur. Bu odalarla cephe arasında kalan mekan çalışan kullanımına ayrılmıştır (Sakallı, 1997).

Açık Yerleşme Sistemi:

Yönetici çekirdek sistemdeki çekirdeğin etrafında bulunan odaların bölücülerinin ortadan kalkması ile oluşturulan sistemdir. Bu sistemde yönetici ile çalışan aynı çalışma mekanını kullanmaktadır.

Açık düzenli ofis sisteminin olumlu yönleri:

- Bu sistemle birlikte çalışanlar arası iletişim artmaktadır.
- Mobilyaların ve çalışan personelin yer değiştirmesinde kolaylık sağlamaktadır.
- Duvar inşasında kullanılan malzemeden tasarruf sağlamaktadır.
- Genişleme daha kolay ve daha az maliyetlidir.
- Tasarımda esneklik sağlamaktadır.

Açık düzenli ofis sisteminin olumsuz yönleri:

- Mahremiyet hissini sağlamamaktadır.
- Kapalı ofis sisteminden daha yetersiz akustik konfor.

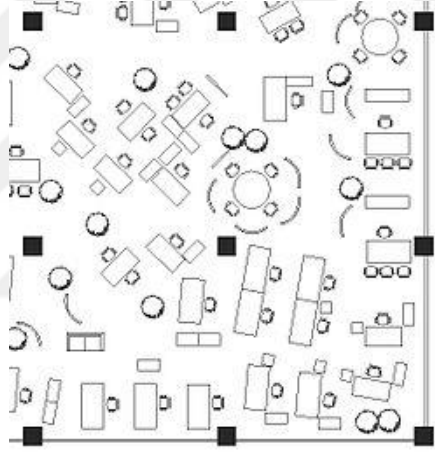
2.3.1.3 Serbest düzenli ofis sistemleri

Literatürde “Bürolandschaft”, “Office Landscape” veya “Field Office System” olarak karşımıza çıkan serbest düzenli ofis sistemi anlayışı, 1958’lerde Almanya’da Schnelle

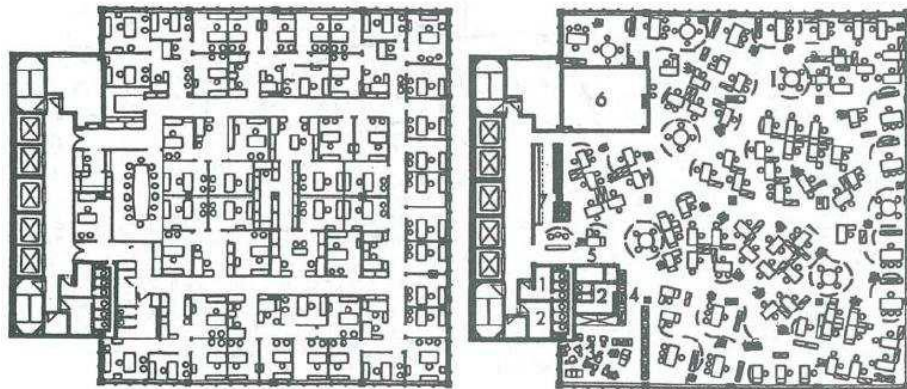
kardeşlerin kurucusu olduğu Quickborn Planlama ve Organizasyon Grubu tarafından oluşturulan bir anlayıştır (Sakallı, 1997).

Açık düzenli ofis sistemi ile benzer yönleri olmasına rağmen serbest düzenli ofis sistemi tasarımında katı geometrik düzenden uzaklaşmıştır. Bu sistemde farklı gruplara ait farklı bölümlerde çalışan personeller arasındaki iletişim ve etkileşim serbest hale gelmiştir. Bu serbestliğin sağlanmasında koridorlar yerine oluşturulan birincil ve ikincil sirkülasyon alanları etkili olmuştur (Kayan, 2009).

Serbest düzenli ofis sistemleri iletişimde sağladığı gibi tasarımda da esneklik sağlamıştır. Bu durum daha etkin ve her bölüme uygun mekanların oluşumunu kolaylaştırmıştır.

Şekil 2.11 Office Landscape kat planının bir parçası (Wikipedia, 2019)

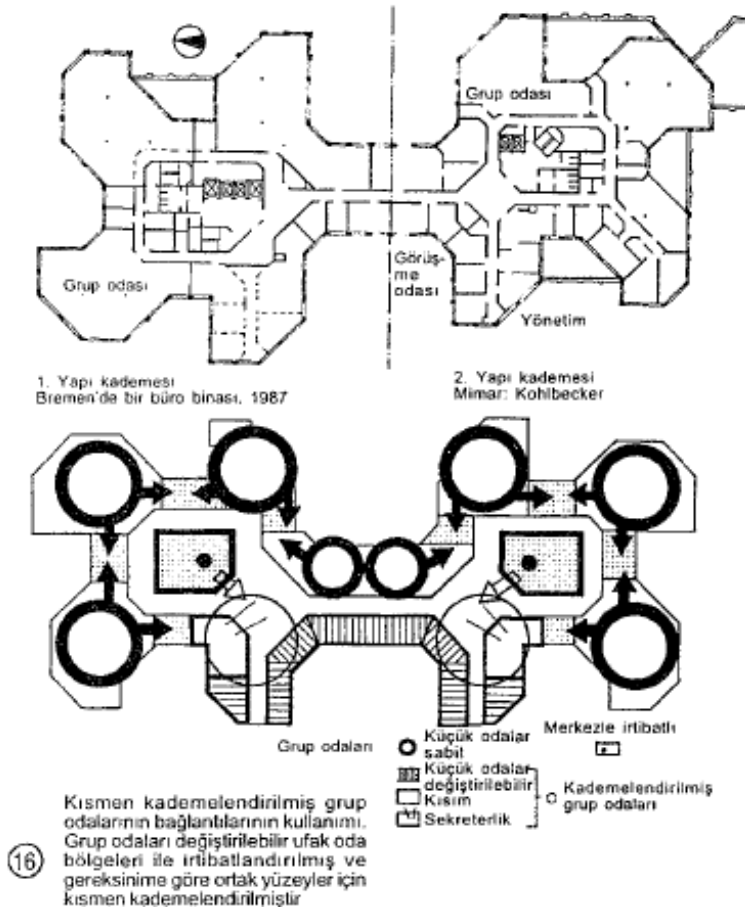

Şekil 2.12 Açık planlı ofis sistemi ve serbest düzenli ofis sistemi (İmal, 2009).

2.3.1.4 Grup düzenli ofis sistemleri

Serbest düzenli ofis sistemlerindeki mekan derinliğinin mekan genişliğine oranı $\frac{1}{2}$ olduğunda en uygun ofis tipi çözümünün sağlanmış olduğu saptanmıştır. Ancak ilk ofis tiplerinde bu oran sağlanamamıştır. Buna ek olarak bilgi ve iletişim teknolojisinin gelişerek ofislere girmesi ile çalışma gruplarını oluşturan personel sayısında azalma gözlemlenmiştir. Tüm bu sebepler 1975'ten itibaren çalışma mekanlarının küçülmesine ve grup düzenli ofis sistemi kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur (Emiroğlu, 1977).

Grup düzenli ofis sistemi genişlik ve derinlik bakımından büyük ofis mekanlarının küçültülmüş ve parçalanmış hali olarak tanımlanabilmektedir. 1977 yılında Mannheim'da yapılan OVA Sigortası yönetim binası grup düzenli ofis sistemine verilebilecek ilk örneklerdendir (Ergin, 2012).

Şekil 2.13 Grup düzenli ofis sistemi örneği, 1987 (Neufert, 2013).

2.3.1.5 Karma düzenli ofis sistemleri

Karma düzenli ofis sistemleri, hücre düzenli, grup düzenli, serbest düzenli ve açık düzenli ofis sistemlerinin birarada aynı mekanda kullanılması ile ortaya çıkmıştır. Bu ofis sistemi serbest düzenli ve açık düzenli ofis sistemlerinde gereksinim duyulan mahremiyet kavramını karşılarken öte yandan hücre/kapalı ofis sistemindeki iltişim ve etkileşim sorunlarını gidermeye olanak sağlamıştır.

Şekil 2.14 Karma düzenli ofis sistemi, Eagle River İnteractive reklam ajansı ofisi, Amerika Birleşik Devletleri (Alkan, 2010).

2.3.2 Organizasyonel özelliklerine göre ofis türleri

Birimleri birbiri ile etkileşim içinde olan ya da etkileşime olanak vermeyen çalışma biçimlerine yönelik organizasyonel ofis türleri aşağıdaki gibi sınıflanabilir:

- Kovan organizasyon modeli
- Hücre organizasyon modeli
- Küme organizasyon modeli
- Kulüp organizasyon modeli

Kovan organizasyon modeli; çalışanların birbiri ile etkileşimine olanak sağlamayan, çoğunlukla tekil ve odaklanma gerektirmeyen, rutin yapılan işler için kullanılan bir ofis modelidir.

Hücre organizasyon modeli; Yüksek odaklanma gerektiren işlerde çalışan bireylerin (hukukçular, akademisyenler, muhasebeciler ...v.b.) kullandıkları, etkileşime olanak sağlamayan ve etkileşime ihtiyaç duyulmayan bir ofis modelidir. Bireysel mahremiyetin sağlanmasına olanak sağlayan bir modeldir.

Küme organizasyon modeli; Grup çalışmalarına olanak sağlayan iç mekan düzenlemelerinin bulunduğu, grup çalışmalarının ihtiyaçlarını çoğunlukla karşılayan bir ofis modelidir.

Kulüp organizasyon modeli; Hem grup çalışmalarına hem de yüksek düzeyde odaklanma gerektiren işlerin yürütülmesine olanak sağlayan mekan düzenlemelerinin bulunduğu ofis modelidir. Hücre ve küme organizasyon modellerinin fonksiyonlarının ikisini birden bünyesinde barındırması açısından önemlidir.

2.4 Çağdaş Ofis Çözümü Yaklaşımları

Günümüzde ofisler ‘bulunulan ve işin yapıldığı her yer’ olarak tanımlanabilir. Çalışanlar belirli fiziksel mekana sahip bir ofis yerine artık bulundukları yerden işlerini yürütebilmektedir.

Son yüzyılda bilgi ve iletişim teknolojisinde yaşanan gelişmelerin hız kazanması ve bilgi çağına geçişle birlikte çalışma şekilleri ve buna paralel olarak da çalışma mekanları yeniden ele alınmaya ve düzenlenmeye başlamıştır. Değişen iş koşulları ve gelişen teknoloji mekansal ve zamansal esneklik sağlayan çalışma biçimlerini ve mekanlarını gerekli kılmıştır (Filiz Alkan-Meşhur, 2007).

İnsanların geleneksel fiziksel kısıtlamaların ötesinde işlere erişebilmelerini sağlayan mobil teknolojilerin yaygın olarak benimsenmesi, verimliliği artırmak ve karı maksimize etmek için bilgi iş süreçlerini yeniden yapılandırmış ve düzene sokmuştur. Mobil cihazların ve hizmetlerin geliştirilmesiyle her yerde, her zaman bağlantı sağlama kolaylığı, göçebe bilgi çalışanının fiziksel konumlardan bağımsız olarak çalışabileceği fikrini desteklemiştir (Rossitto & Lampinen, 2018).

Çalışma mekanlarının değişiminde, kuşaklar arasındaki ihtiyaçların farklılığı da etkili olmuştur.

Yapılan araştırmalarda X kuşağındaki bireylerin (1965 – 1980 arası doğanlar) içsel motivasyonunun Y kuşağına ait bireylerden (1980 – 2000 arasında doğanlar) daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu içsel motivasyonlara kişinin yaptığı işte anlam bulması, çevresi tarafından yaptığı işle ilgili takdir edilmek istemesi gibi örnekler verebiliriz. Bunun aksine Y kuşağındaki bireylerde dışsal motivasyonun çok daha önemli olduğu saptanmıştır. Y kuşağındaki bireyler için önemli olanın yaptıkları işten çok bu işin kendilerine getirdiği fırsatlar olduğu ortaya çıkmıştır. Y kuşağındaki bireylerin dışsal motivasyonlarını çalışma saatlerindeki esneklik, çalışma mekanlarındaki esneklik ve konfor, sosyal etkileşim, sosyal hakların korunması gibi kavramlar sağlamaktadır (Çetin Aydın & Başol, 2015). Bu bilgilere bakılarak kuşakların değişimine paralel olarak çalışan ihtiyaçlarının değişimi ile birlikte çalışma mekanları da yeniden düzenlenmiştir.

Günümüzdeki ofis türleri; Ev Ofis (Home Office), Sanal Ofisler ve Paylaşımlı Ofisler başlıkları altında incelenecektir ve sonraki bölümlerde ‘Paylaşımlı Ofisler’ kapsamlı olarak ele alınacaktır.

2.4.1 Ev ofis (Home office)

Ev ofis kavramı, bireylerin evlerini çalışma mekanı olarak kullanmaları sonucunda ortaya çıkan bir kavramdır.

Mobil telefonlar, internet gibi teknolojik gelişmelerin sağladığı hızlı postalaşmak (e-posta), görüntülü konuşmak, bilgiye hızlı ulaşmak gibi imkanlar sayesinde çalışanlar arasındaki iletişim desteklenmiş ve yapılacak işler için kurum ofislerinde bulunma zorunluluğu ortadan kalkmıştır. Bu durum daha fazla kişinin evden çalışmasına olanak sağlamıştır (Arabacıoğlu, 2006).

Ev ofis türünün olumlu yönleri;

- Çalışma saatleri konusunda esneklik sağlamaktadır.
- Mali açıdan tasarrufa olanak sağlamaktadır.

Ev ofis türünün olumsuz yönleri:

- Sosyal çevre ve etkileşim yoktur. Bu nedenle yeni kariyer fırsatları yakalayamamak söz konusudur.
- Psikolojik açıdan bakıldığında; bir ofiste olmamak kişide odaklanma sorunlarına ve dolayısıyla verimin düşmesine neden olmaktadır.
- Çalışılan konu ile ilgili yaşanan bir sorunda kişinin yardım alabileceği kişilerin olmaması işin bitme süresini olumsuz yönde etkilemektedir.
- Ev ortamında kişiyi çalışmaktan alıkoyan televizyon, aile bireyleri, misafirler gibi etkenlerin varlığı da kişinin çalışma verimini ve işin bitme süresini olumsuz yönde etkilemektedir.

2.4.2 Sanal ofis

Sanal ofis, kablosuz teknolojilerin ortaya çıkması ve gelişmesi ile var olmaya başlayan; herhangi bir fiziksel alanda bulunmayı gerektirmeyen ofislerdir. Bu ofislerde işler belirli web siteleri üzerinden sürdürülür (Tutar, 2002).

Sanal ofisin sınırları tam olarak belirgin değil bulanıktır. İş hayatı artık geleneksel türde ofis yapılarının dışında gerçekleşmek durumundadır. Günümüzde değişen iş yaşamında ve rekabet ortamında çalışanlar, işlerini istedikleri zamanda ve mekanda yapabilmektedirler. Taşınabilir iletişim araçları ve bilgisayarlar bu durumun ortaya çıkmasında oldukça etkili olmuştur. Bu sayede çalışanlar işlerini otellerde, evlerde, kafelerde hatta yolculuk halindeyken içinde bulundukları otobüs, taksi v.b. ulaşım araçlarında yürütebilmektedirler (Soyak, 2009).

Günümüzde yaşanan bu değişiklikler sonucunda çalışanlar bireysel ve belirli bir ofis mekanından bağımsız çalışabilmektedirler. Fakat bireylerin daha etkin ve verimli çalışabilmesi için başka bireylerle iletişim ve etkileşim halinde olmaya ve belirli fiziksel mekana sahip ofislerdeki sosyal etkileşime ihtiyaç duyabilecekleri göz önünde bulundurulmalıdır.

2.4.3 Paylaşımlı ofis

21. yüzyıl, insanlığın günlük hayatımızı değiştiren birçok değişikliğe maruz kaldığı bir zaman aralığıdır. Bu dönüşümü birden fazla boyutta görmek için en büyük alanlardan biri, ortak çalışma ortamı olarak kabul edilen yeni tür çalışma alanlarıdır. Paylaşımlı ofisler, farklı meslek ve ilgi alanlarına sahip insanlara ortak bir çalışma alanı sağlar. Birlikte çalışan kullanıcılar, tüm ofisi veya binayı kiralamak yerine bir yıl, hatta bir gün, hafta ve ay içinde veya bir süre için sınırlı bir süre için masa kiralayabilirler (Curaoglu & Demirbaş, 2017).

Paylaşımlı ofisler, bilgi endüstrisi alanında çeşitli uzmanlık derecelerinde çalışan, çoğunlukla serbest çalışanlar olmak üzere farklı türlerde bilgi uzmanları tarafından kullanılan ortak çalışma alanlarıdır. Bu ofisler, çalışanların masa kiraladıkları ve wi-fi bağlantısı olan ofis kiralama tesisleri olarak düşünülmüşlerdir (Gandini, 2015).

Bu ofis türünde esneklik, sosyal etkileşim kavramları ön plana çıkmakta ve diğer ofis türlerinden bu yönleri ile farklılaşmaktadırlar.

Paylaşımlı ofisler ilerideki bölümlerde daha kapsamlı bir şekilde ele alınacaktır.

2.5 Ofislerde Kullanıcı İhtiyaçları

Değişen iş yaşamı ile birlikte kapalı mekanlarda uzun süre kalmayı gerektiren çalışma koşulları; mekan tasarımcılarını bu zor koşulları gidermeye yönelik konforlu, rahat edilebilecek, insanın fiziksel ve psikolojik sağlığını olumlu etkileyecek tasarımlar yapmaya yönlendirmiştir.

Kullanıcı ihtiyacı, bireyin içinde bulunduğu mekan ve durumu fizyolojik, sosyolojik ve psikolojik açıdan rahatsızlık duymadan deneyimleyebildiği ve eylemlerini rahat bir şekilde gerçekleştirebildiği alanların yaratılmasına yardımcı olan koşullardır. Bu koşulların sağlandığı mekanlarda bireyler daha etkin ve verimli olmaktadır. Bu nedenle bireylerin yaşamlarını sürdürdükleri mekanlardan olan ofislerde (çalışma mekanlarında) de bu koşullar göz önünde bulundurulmalıdır.

Kullanıcı ihtiyaçları soyut bir kavram olup, kullanıcıların çalışma mekanındaki ihtiyaçlarını tanımlayabilmek için kullanıcıların “antropometrik”, “duygusal” ve “algısal” durumlarını belirlemek gerekmektedir (Kaya, 2007; Öztürk, 2018).

Günümüzde ofis türlerindeki çeşitlilik ve bu türleri kullanan çalışanlar göz önünde bulundurularak ortaya konulan ihtiyaçlar, her bir tür ve kullanıcı profili için ayrı ayrı belirlenip o doğrultuda giderilmeye çalışılmalıdır.

Bir işin iyi ya da kötü sonuç vermesi o işi yapan kişiden bağımsız değildir. Dolayısıyla işi yapan kişinin her türlü ihtiyacının giderilmesi yapılan işin kalitesini belirlemektedir. İnsanın ihtiyaçlarını Maslow (1987) şu şekilde sınıflandırmıştır:

1. **Biyolojik ve fizyolojik ihtiyaçlar:** Hava, yemek, su, barınma, sıcaklık, üreme, uyku gibi temel gereksinimleri tanımlamaktadır.
2. **Güvenlik ihtiyaçları:** Kişinin kendisini güvende hissetmesini sağlayacak olan doğa olaylarından korunma, emniyet, düzen, hukuk, istikrar, korkusuzluk gibi gereksinimleri tanımlamaktadır.
3. **Sevgi ve Ait Olma İhtiyaçları:** Sosyal etkileşim, arkadaşlık, samimiyet, güven ve kabul, sevgi ve ilgi alışverişi; bağlanma, bir gruba ait olma (aile, arkadaş, iş) gibi gereksinimleri tanımlamaktadır.
4. **Saygı İhtiyacı:** Bu basamakta kişinin kendisine olan saygısı ve başkalarından beklediği saygı isteği tanımlanmaktadır.
5. **Kendini Gerçekleştirme İhtiyacı:** “Bir insanın olabileceği her şey olma arzusu” nu tanımlar.(Maslow, 1987, s. 64). Kişisel potansiyelin farkına varılarak üretkenliğin artmasını tanımlamaktadır.

Şekil 2.15 Maslow'un ihtiyaçlar piramiti (makaleler.com, 2019).

İnsan, piramidin birinci basamağındaki ihtiyaçlarını karşılayamadan ikinci basamaktaki ve sonraki basamaklardaki ihtiyaçlarını karşılayamamakta ve bu ihtiyaçların farkına dahi varamamaktadır. Bu nedenle çalışma mekanlarında bireyin etkinliğini ve işin verimini artırmak için bu ihtiyaçlar göz önünde bulundurulmalı ve mekanlar bu ihtiyaçları karşılayacak şekilde tasarlanmalıdır.

Bir mekan o mekanı kullananın bağımsız düşünemediği için çalışma mekanı tasarlanırken tasarımcıların mekan kullanıcı ihtiyaçlarını gözetenek tasarım yapmaları gerekmektedir.

Ofis kullanıcı ihtiyaçlarını iki başlık altında inceleyebiliriz:

- Fiziksel ihtiyaçlar
- Sosyo-Psikolojik ihtiyaçlar

2.5.1 Fiziksel ihtiyaçlar

Kullanıcıyı etkileyen fiziksel faktörler; işin yapıldığı fiziksel mekanın karşılaması gereken somut faktörlerdir. Kullanıcının mekan içinde olumsuz çevresel koşullara karşı korunmasını, kendini rahat ve güvende hissetmesini, beden sağlığını tehdit etmeyen

koşulları sağlayan ihtiyaçları tanımlayan faktörlerdir (İmal, 2009; Kaya, 2007; Köse Doğan, 2008).

Çalışma mekanlarında kullanılan donatıların boyutları, kullanımda karşılık geldikleri fonksiyona göre dizilişleri, bunların insan anatomisine ve mekana oransal ve estetik açıdan uygunluğu, kullanıcının karakteristik özelliklerini karşılaması kullanıcının beden ve ruh sağlığı açısından önemlidir.

Kullanıcıyı etkileyen fiziksel ihtiyaçlar literatürde çoğunlukla 4 ana başlık altında toplanmaktadır. Bunlar:

- Boyutsal ihtiyaçlar
- Isısal ihtiyaçlar
- İşitsel ihtiyaçlar
- Görsel ihtiyaçlar

2.5.1.1 Boyutsal ihtiyaçlar

Çalışma mekanında kullanıcının işini tek başına ya da topluluk halinde sağlıklı ve rahat bir şekilde yürütebilmesi için gerekli olan ihtiyaçlardır. (Kaya, 2007).

Çalışma mekanlarında kullanılan donatıların ergonomik ve antropometrik açıdan kullanıcıya uygun olması gerekmektedir (Kaya, 2007). Antropometrik açıdan bakıldığında, kullanıcının vücut ölçüleri ile yapılan işin gerektirdiği hareket alanı ölçülerinin uyumlu olması kullanıcıyı eylemi esnasında olumlu yönde etkileyen bir faktördür. Bu uyum sağlanamadığında ofis kullanıcısının bedensel sağlığı tehdit altında olup bu durum iş verimini de olumsuz yönde etkilemektedir. Boyutsal ihtiyaçlar; kullanıcının yaşına, cinsiyetine, yaptığı işe, yaşadığı bölgeye, ırkına göre farklılıklar göstermektedir (Kaya, 2007).

2.5.1.2 Termal ihtiyaçlar

Çalışma mekanındaki hava, sıcaklık, nem ve radyasyon değerlerinin kullanıcının ihtiyaı doğrultusunda olması gerekmektedir. Bu ihtiyaçlar da kullanıcıdan kullanıcıya, bölgeden bölgeye, mevsimden mevsime değişiklik göstermektedir.

Isıl(termal) konfor çalışan sağlığını, işindeki verimini ve duygu durumunu etkilemektedir. Bu etkilerden kaynaklı sorunları mümkün olduğunca gidermek adına ofis binalarında uluslararası ısı konfor standartları sağlanmalıdır (Öngel & Mergen, 2009).

2.5.1.3 İşitsel ihtiyaçlar

Yüğrük'e göre (1994), "İşitsel konfor, insanların içinde bulunduğu eylem ya da eylemsizlik durumuna uygun akustik koşulların sağlanması" olarak tanımlanmaktadır. Çalışma mekanında kullanıcıların bedensel ve zihinsel sağlığına yönelik uygun bir fiziksel evre yaratmada önemli gereksinimlerden biridir.

Çalışma mekanındaki ses yükseklikleri kişiyi fiziksel ve psikolojik yönden olumsuz etkilemektedir. Bu etkiler sonucunda çalışanın verimi düşmektedir. Bu nedenle bireyin yaşamının önemli bir kısmını geçirdiği çalışma mekanlarında, işitsel konforun sağlanması önem teşkil etmektedir (Hacı & Sezer, 2015).

2.5.1.4 Görsel ihtiyaçlar

Görsel konfor, mekandaki aydınlatma ve aydınlatılan nesnelerin renkleri ile ilişkisini içerir.

Çalışma mekanında görsel konforun sağlanması çalışanın verimini, fizyolojik ve psikolojik sağlığını olumlu yönde etkilemektedir. İyi aydınlatmayı sağlamak için mekandaki nesnelerin yüzeylerinin rengi, dokusu; aydınlatma şiddeti, aydınlığın homojen ya da heterojen dağılımı, mekanda çalışan kişi sayısı, mekan derinliği gibi çevresel faktörler göz önünde bulundurulmalıdır. Görsel konfor algısı bireyin yaşına, cinsiyetine, göz yapısına bağlı olarak değişiklik göstermektedir (Gökmeral, 2014; Kaya, 2007).

2.5.2 Sosyo-psikolojik ihtiyaçlar

Çalışma mekanı tasarımında asıl amaç, çalışanın her türlü konforunu sağlayarak üretkenliğini artırmaktır. Böylelikle ofislerin yapı taşı olan çalışan emeği, boşa harcanmayıp, verimli bir çalışma ortamı oluşturulmuş olacaktır. Sosyo-psikolojik gereksinimler, çalışanın işini yaparken kendisini psikolojik olarak rahat hissetmesi için sağlanması gereken koşullar olarak tanımlanabilir (Köse Doğan, 2008). Bu gereksinimler bireyin ait olduğu kültür yapısına göre değişiklik gösteren istek ve ihtiyaçlardır (Köse Doğan, 2008’de aktarıldığı gibi). Çalışma mekanında fiziksel gereksinimlerin karşılanması bireyin üretkenliğini ve iş verimini artırmak için tek başına yeterli değildir. Maslow’un ihtiyaçlar piramidine göre bireyin üretkenliğini artırmak için sosyo-psikolojik gereksinimler de göz önünde bulundurulmalıdır.

Sosyo-psikolojik gereksinimler bu çalışmada mahremiyet, estetik ve sosyal etkileşim başlıkları altında incelenecektir.

2.5.2.1 Mahremiyet ihtiyaı

Mahremiyet, bireyin toplumsal görüş alanının dışında kalması olarak tanımlanmaktadır. Mahremiyet, insanın birincil ihtiyaçları arasında yer almakta; bireyin toplum ile iletişim ve etkileşime geçtiği her alanı ilgilendirmektedir (Arabacıoğlu, 2007’de aktarıldığı gibi). Bu nedenle bireyin başka bireylerle zorunlu iletişim ve etkileşim halinde bulunmasını gerektiren çalışma mekanlarında da mahremiyet gereksinimi göz önünde bulundurulmalıdır.

Mahremiyet konusu, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi madde 12’de “Kimsenin zel yaşamına, ailesine konutuna ya da haberleşmesine keyfi olarak karışılamaz, şeref ve adına saldırılamaz. Herkesin bu gibi karışma ve saldırılara karşı yasa tarafından korunmaya hakkı vardır. ” olarak yer almakta ve bu sebeple evrensel bir hak ve gereksinim olarak karşımıza çıkmaktadır (Arabacıoğlu, 2007’de aktarıldığı gibi). Mahremiyet gereksinimi içinde bölge hakimiyeti, aidiyet, kişisel alan, güvende hissetme gibi gereksinimleri de barındırır.

Bölge hakimiyeti sağlanması, fiziksel bir mekanda somut bir şekilde olabileceği gibi, sosyal konum itibari ile değerlendiğirdiğinde soyut bir şekilde de gerçekleşmektedir. Bu

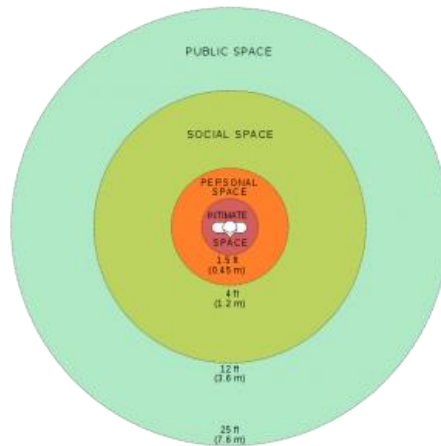
gereksinimi bireyin somut veya soyut alanı içinde yalnız olmayı istemesini ya da istememesini gerçekleştirebilme özgürlüğü olarak tanımlayabiliriz (Arabacıoğlu, 2007’de aktarıldığı gibi).

Aidiyet kavramını, bir bireyin kendisine has karakteristik özelliklerini bulunduğu soyut ya da somut alan içerisinde gerçekleştirme özgürlüğünü bulabilmesi ve kendi kimliğini oluşturan özelliklerin soyut ya da somut alanda karşılığını bulması olarak tanımlayabiliriz. Çalışan, işini yürüttüğü çalışma mekanında ve çevresinde kendi kişilik özelliklerini yansıtan nesnelere veya ortamlara rastladığında kendisini ortama ait hissetmekte ve üretkenliği artmaktadır.

Berberoğlu (2010) kişisel alanı, “İnsan bedeninin gözle görülmeyen ancak ihlal edilmesi halinde rahatsızlık duyulan bu sınırları “kişisel alan” olarak nitelendirebiliriz” şeklinde tanımlamıştır (s. 19).

Mahremiyet alanlarının mesafe sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

- Mahrem/samimi alan: 0.0 – 0.5 m.
- Kişisel alan: 0.5 – 1.2 m.
- Sosyal alan: 1.2 – 3.5 m.
- Kamusal alan: 3.5 – 7.5 m. (Leino-kilpi, Va, Scott, & Arndt, 2001)

Şekil 2.16 Mahremiyet alanı sınırları (www.hakanmenguc.org, 2019).

Modern hayatın ortaya çıkardığı ortak meslek gruplarının bir arada çalıştıkları ofis mekanlarında, çalışanların sosyal iletişim ve etkileşim içinde olmaları kaçınılmazdır. Bu iletişim ve etkileşim çalışanların üretkenliğini desteklemekte; fakat bireylerin ve grupların mahremiyet hakkını ihlal edebilmektedir. Bu nedenle mekansal kurgunun dengeli bir biçimde organize edilmesi, ofis ortamlarında mahremiyet hakkının korunmasında ve bireyin ve grubun mahremiyetini ihlal edebilecek olumsuz durumların giderilmesinde çözüm olabilir (Arabacıoğlu, 2007).

2.5.2.2 Estetik ihtiyaçlar

Estetik ihtiyaçların giderilmesi için mekanın, renk, doku, malzeme, biçim, form, donatı elemanları gibi tasarım elamanlarının kabul gören tasarım ilkeleri doğrultusunda tasarlanarak bir araya getirilmesi gerekmektedir.

2.5.2.3 Sosyal etkileşim

Sosyal etkileşim, yaşam yelpazesini büyük oranda etkileyen, temel insan gereksinimlerindendir. Sosyal etkileşimin psikolojik iyi oluş, fiziksel sağlık ve bilişsel işlevlik üzerinde önemli etkileri olduğu yapılan çalışmalarla desteklenmiştir (Holt-Lunstad, Smith, & Layton, 2010). İnsan yaşamına bakıldığında sosyal etkileşim içinde olan bireylerin yaşamdan daha fazla memnuniyet duydukları ve bilişsel yaşlarındaki düşüşün diğer bireylere göre daha az olduğu görülmektedir (Holt-Lunstad, 2018).

Sosyal etkileşim sadece aile, eş, yakın arkadaşlarla ilgili değil aynı zamanda okul, topluluklar, ve çalışma hayatı ile ilgili bir kavramdır.

Sosyal etkileşim bireyin fiziksel, davranışsal, bilişsel ve duygusal olarak başkaları ile nasıl bağlantı kurabileceğini ifade eden bir kavramdır (Holt-Lunstad, 2018).

Çalışma mekanında sosyal etkileşim

Çalışma mekanında sosyal etkileşim ile neyin kastedildiğini netleştirmek önemlidir. Çalışma mekanında sosyal etkileşim, bireylerde keyif, eğlence ve duyulara hitap eden zevk gibi duygusal tepkileri teşvik etme potansiyeline sahip yönleri ve özellikleri olan bir kavramdır. Bu kavram içinde kişisel hikayeleri paylaşmayı, şakalaşmayı, yeme-

içme aktivitelerini paylaşmayı, dostluklar edinmeyi, birlikte oyun oynamayı, iş ile ilgili paylaşımlarda bulunmayı içerir (Fluegge, 2008).

20 yıldan fazla bir süredir, çalışma mekanında sosyal etkileşimin bir organizasyon ve yapılan işin başarısı için önemli bir bileşen olduğu düşünülmektedir. Mizah, oyun (langırt, masa tenisi ,satranç ... v.b.) gibi sosyal etkileşimi destekleyici araçlar, strese karşı koruma sağlar ve iş arkadaşları arasındaki iş birliği ve uyumu güçlendirir (Michel, Tews, & Allen, 2019).

Çalışma mekanında sosyal etkileşimin varlığı, uyumlu ilişkileri, yaratıcılığı, çalışan sağlığının daha iyi olmasını sağlamaktadır.

Caccamese (2012), çalışma mekanında sosyal etkileşimin her zaman için çok iyi sonuçlar vermemesine rağmen, çalışanın vizyonunu güçlendirmeye, güven ortamı oluşturmaya ve çalışanları kendileri olmaya teşvik etmeye yardımcı olduğunu öne sürmektedir.

Çalışma mekanında sosyal etkileşim iş tatmini ve çalışan veriminde pozitif etkiler sağlamaktadır.

Çalışma mekanında sosyal etkileşim neden önemlidir?

Birçok birey çalışma mekanlarında kendi aileleri ile geçirdiklerinden daha fazla zaman harcamakta ve bu mekanlardaki sosyal etkileşim çalışanın fizyolojik, psikolojik sağlığını etkilemektedir.

Fredrickson'un (2001) "Genişlet ve Oluştur Teorisi"(Broaden-and-Build Theory), çalışma mekanında sosyal etkileşimin olumlu yansımalarının uzun vadeli faydalar sağlayabileceğini savunmaktadır. Bu teori, zaman içinde olumlu bir etkilenme yaşamının zihinsel, psikolojik, sosyal ve fiziksel kaynakların gelişimine yol açtığını, çalışanların düşünce eylemi eğilimlerini arttırdığını ileri sürmektedir. Bu nedenle çalışma mekanında sosyal etkileşimden olumlu etkilenme, bireylerin daha yaratıcı düşünmelerine, durumlara daha iyimser bir şekilde yaklaşmalarına, daha güçlü ilişkiler geliştirmelerine, performanslarının artmasına, öğrenmeye daha fazla katılmalarına, daha

yüksek düzeyde refah sağlamalarına yardımcı olmakta ve bireyler sorunlarla daha iyi başa çıkabilmektedirler.

Yapılan araştırmalarda liderlik pozisyonunda çalışanların yalnızlık ve sosyal izolasyondan muzdarip oldukları tespit edilmiştir. Bunun sonucunda da bu pozisyonundaki çalışanlarda, tükenme, işe yabancılaşma, depresyon gözlemlenmiş ve bu durumun işteki verimi etkilediği saptanmıştır (Holt-Lunstad, 2018).

Çalışma mekanında sosyal etkileşimi desteklemek, çalışanlar ve işverenler için daha ekonomik ve karlı sonuçlar doğurmaktadır. Sosyal etkileşimin yeterli düzeyde sağlanmadığı mekanlarda bireyin işine ve mekana aidiyetinin yeterli düzeyde olmadığı, bunun sonucunda da çalışanın üretkenliğinin ve kendine inancının azaldığı görülmüştür (Holt-Lunstad, 2018).

Anlamli ve kaliteli sosyal etkileşimi desteklemek için neler yapılabilir?

Çalışma mekanında sosyal etkileşimi artırmak için bireylerin birbirleri ile etkileşim halinde olabilecekleri açık alan ofis düzenlemeleri, yeme-içme alanları, sosyal toplantı saatleri, oyun masaları ve alanları gibi koşulların sağlanması gerekmektedir (Holt-Lunstad, 2018'de aktarıldığı gibi). Bunun yanı sıra çalışanın, esnekliğe olanak sağlayan donatılarla tasarlanmış bir çalışma mekanında işlerini yürütmesi bireyin hem mahremiyetini hem de sosyal etkileşimini istediği ölçüde denetlemesine olanak sağlamaktadır.

Çalışma saatlerindeki esneklik, bireyin çalışma mekanı dışındaki sosyal etkileşimini de destekleyici nitelikte olup, üretkenliğin artmasını sağlamaktadır.

Çalışma mekanları bireyler için bir yalnızlık, sosyal çatışma kaynağı olabilmektedir. Bu nedenle bu tür sorunları gidermek adına çalışma mekanlarında sosyal etkileşimi destekleyici alanlar sunulmalı ve bu sayede bireyin kendini gerçekleştirmesine katkı sağlanmalıdır.

2.6 Paylaşımlı Ofisler

Yaşanılan dönemin gereklilikleri ve değişen yapısı (sosyal, kültürel, ekonomik değişiklikler) doğrultusunda mekan kullanıcılarının da istekleri ve özellikleri değişmektedir. Bu değişiklikler bireylerin özel yaşam alanlarının yanı sıra çalışma mekanlarının da yeniden ele alınmasını gerekli kılmıştır. Toffler'den (1984) aktaran Spinuzzi (2012), "Bilgisayarı insanların evlerine koyun ve artık bir araya gelmelerine gerek yok" ve "Bilgisayar iş gücünün tamamının atölyede konsantre olmasını gerektirmeyecektir" diyerek bilgi ve iletişim teknolojisindeki gelişmelerin, insanların belli bir mekana bağlı kalmadan çalışmalarını yürütebileceklerini vurgulamıştır. Bu durum evde, kafede, otelde, arabada ve buna benzer bağımsız mekanlarda çalışmayı olanaklı kılmıştır. Ancak yapılan çalışmalarda ev, kafe gibi mekanlarda çalışanların çalışma hayatlarını ve özel yaşamlarını ayırma konusunda mücadele ettikleri ve sosyal etkileşime geçmek istedikleri, sosyal yalnızlıkla (izolasyon) başa çıkmaya çalıştıkları gözlemlenmiştir (Spinuzzi, 2012). Bu bağlamda, herhangi bir yerde çalışma özgürlüğü çoğu zaman sosyal izolasyon, başkalarıyla güven ve ilişki kuramama, iş birliği ve network geliştirememeye gibi sorunlar yaratmış ve bu sorunları çözmek adına "birlikte çalışmak (co-working)" terimi ve bunu desteklemek için "paylaşımlı ofisler (co-working space)" ortaya çıkmıştır.

2.6.1 Paylaşımlı ofislerin tanımı

Spinuzzi'nin (2012) yaptığı bir çalışmada paylaşımlı ofisler "işlerini etkileşimli bir alanda yürütmek için bir yere ihtiyaç duyan insanları bir araya getiren bir üyelik kulübü" olarak tanımlamıştır.

Paylaşımlı ofisler, bilgi endüstrisinin geniş alanında çeşitli uzmanlık derecelerinde çalışan, çoğunlukla serbest çalışanlar olmak üzere farklı türlerde bilgi uzmanları tarafından kullanılan ortak çalışma alanlarıdır. Pratik olarak çalışanların, masa ,oda gibi alanlar kiraladıkları ve internet erişimi olan ofis kiralama tesisleri olarak düşünülmüşlerdir. Bu mekanların, bağımsız profesyonellerin ve aynı sektörde çalışan meslektaşların kendi sosyal ilişkileri ve bununla bağlantılı olarak bilgi ekonomisinde üretken bireyler olarak var olmaları üzerinde olumlu etkileri vardır (Gandini, 2015).

Orel'in (2014) yaptığı bir çalışmada, çalışanların paylaşımlı ofislerin, kendileri için ne ifade ettiğini pragmatik anlamda değil, etkileşim merkezli olma ve “karşılıklı çıkarların kardeşliği” gibi duygusal ifadelerle açıkladıkları görülmüştür.

Bir başka tanımda paylaşımlı ofisler, genç girişimciler ya da bağımsız yaratıcı profesyoneller gibi çalışanların, evde, kafede, restoranlarda, yarı açık mekanlarda çalışanların tercih ettikleri bir çalışma mekanıdır (Brown, 2017).

Bu tanımlar kültürel açıdan farklılık gösterebilir ancak hepsi, bir kafenin en iyi unsurlarını (sosyal, enerjik, yaratıcı) ve bir çalışma mekanının en iyi unsurlarını (üretkenlik işlevsllik) birleştirdiği yönünde ortak noktada buluşmaktadır.

2.6.2 Paylaşımlı ofislerin tarihçesi

Birlikte çalışma fikri çok eski olmayan bir fikirdir. Paylaşımlı ofislerin ilk ortaya çıkışı, internet ve özellikle mobil iletişim cihazlarının kullanımına paralel bir gelişme göstermiştir (Curaoğlu & Demirbaş, 2017).

Paylaşımlı ofislerin nasıl orta çıktığı ile ilgili farklı görüşler vardır. Bu görüşlerden ilki, 2005 yılında bir bilgisayar programcısı olan Brad Neuberg'in toplumu desteklemek için yeni bir alan yaratmaya karar vermesi ile başlamıştır. Bu ilk girişim beş kişiyle sınırlı olmasına ve bir yıl içinde kapılarını kapatmasına rağmen, diğer ortak çalışma öncüleri Jay Dedman ve RYanne Hodson'a ilham vermek için yeterli olmuş ve Şapka Fabrikası adı verilen ikinci bir alan açma fikrinin doğmasına yardımcı olmuştur (Coworking.org, 2012).

Bir başka görüş, paylaşımlı ofis 2005'te küçük bir sosyal girişimci grubunun bulunduğu Londra'da ortaya çıkmıştır. Küreselleşme karşıtı (veya değişmeyen) küreselleşme protesto hareketlerinden ilham alan genç eylemciler tarafından, eski bir deponun en üst katında The Hub (Etki Merkezi) adlı bir alan kurulmuştur. Etki Merkezi, tek bir paylaşımda bulunan en büyük ortak çalışma alanları ağı olmuştur (Waters-Lynch, Potts, Butcher, Dodson, & Hurley, 2016).

Farklı görüşler mevcut olmasına rağmen yapılan çalışmaların çoğunda paylaşımlı ofisler ilk olarak Bernard de Koven'in "eşit olarak birlikte çalışmak" söylemi üzerine, 2005 yılında San Francisco'daki Spiral Muse'da açılmıştır.

Paylaşımlı ofis kavramı çok kısa bir zaman dilimi içerisinde dünya fenomeni olarak adlandırılmaya başlamıştır. Bununla birlikte, son on yıl içinde hızlı bir şekilde birlikte büyümüştür.

2.6.3 Paylaşımlı ofislerin genel özellikleri

Paylaşımlı ofisler, "itibar inşası" ile ilgili olarak bazı profesyonel ağların genişlemesini ve kendilerini tanıtmalarını, iş fırsatlarını ve resmi iş birliklerini içeren motivasyon kaynakları ve faydalar sağlamaktadır (Spinuzzi, 2012). Aynı zamanda açık ve rekabetçi olmayan bir ortam sunarak çalışanlar arasındaki paylaşımları ve etkileşimleri desteklemektedir (Şekil 2.17). Bu etkileşimlerin bireylerin öz yeterliliklerini artırdığı ve iş performanslarını olumlu yönde etkiledikleri tespit edilmiştir (Brown, 2017).

Şekil 2. 17 Workinton Astoria (<http://urlkisaltma.com/Pu6GD>)

Paylaşımlı ofisler, çalışma mekanlarının geleneksel düzenlenmesine eleştirel yaklaşarak yaratıcı çalışma alanları sunmaktadır. Ayrıca yaratıcı çalışanların birbirleriyle etkileşimde olmalarını ve etkileşim mekanlarını sağlayarak boş alanları verimli mekanlara dönüştürmüştür (Şekil 2.18) (Brown, 2017). Bu ofisler, geleneksel ofis çalışmalarının eksik ilişkisel yönünü, sosyal yalnızlık (izolasyon) sorununu, öz

motivasyon ve verimlilik problemlerini azaltmaya yönelik bir alternatif olarak düşünülmektedir (Spinuzzi, 2012).

Şekil 2. 18 GS Workinton (<http://urlkisaltma.com/7voOK>)

Paylaşımlı ofisler, yaratıcı endüstrideki güvencesiz çalışma koşulları ve artan atomize iş yapılarına bir çözüm olarak sunulmuştur (Brown, 2017’de aktarıldığı gibi). Giderek artan atomize edilmiş iş kalıplarına bir çözüm olarak sunulan paylaşımlı ofislerdeki tesadüfi karşılaşmalar, kendiliğinden değişim ve iş birliği sağlamaktadır. Bu alanların iş birliğini ve profesyoneller arasındaki etkileşimi desteklemesinin yanı sıra network ilişkileri kurmak ve Pazar konumunu sürdürmek için tercihen erişilen alanlar olarak da karşımıza çıkmaktadır (Gandini, 2015).

Birlikte çalışmanın temel mantığının prensipte işletme odaklı olmadığı göz önünde bulundurulmalıdır. Aksine birlikte çalışma uygulamalarını ve paylaşımlı ofisleri karakterize eden en önemli unsur, üye kullanıcılar arasında sosyal ilişkiler kurmayı amaçlayan, ortak bir uygulama olarak tasarlanan, çalışmak için “açık kaynaklı bir topluluk” yaklaşımıdır (Şekil 2.19) (Gandini, 2015’te aktarıldığı gibi). Bu “topluluk” teması, ortak çalışma söyleminin çoğunda karşımıza çıkmakta ve çoğu zaman “ortak çalışma topluluğuna katılmak” olarak adlandırılan sosyal ve işbirlikçi etki ile vurgulanmaktadır (Spinuzzi, 2012). Buradan hareketle paylaşımlı ofislerin odağını, fiziksel tasarımlardan ziyade sosyal etkileşime elverişli olması oluşturur diyebiliriz. Sosyal etkileşimin üretkenlik kaynağı olarak kullanıldığı paylaşımlı ofislerde iş verimi önemli bir hedeftir.

Şekil 2.19 Kolektif House (<http://urlkisaltma.com/R9qCh>)

Spinuzzi'nin (2012) iddia ettiği gibi çalışma mekanı algısı sınırı olmadan çalışmak şu şekilde bir ironi yaratmaktadır: “Özgürce çalışılan alanlar, sosyal soyutlanmaya, diğer çalışanlarla güvenli bir ilişki inşa edememeye sebep olur ve iyi bir iş birliği ve networking için kısıtlama getirir.” Buradan hareketle paylaşımlı ofisler, geleneksel manada iyi tasarlanmış, standart koşullara sahip bir çalışma mekanı (geleneksel ofisler) ile tam olarak sınırları belli olmayan, serbest, bağımsız bir çalışma mekanı (ev, kafe gibi mekanlar) arasında üçüncü bir çalışma mekanı alternatifidir diyebiliriz.

Paylaşımlı ofis felsefesini yansıtan ve ortak çalışmanın bir özelliği olarak beş temel özellikten bahsedilmektedir. Bunlar; iş birliği, açıklık, topluluk, erişilebilirlik, sürdürülebilirliktir.

İş birliği, paylaşılan değerler yaratmak için başkalarıyla çalışma isteğini ifade etmektedir.

Açıklık, fikirleri, bilgileri, deneyimleri, mekanı özgürce paylaşmayı ifade etmektedir.

Topluluk, ortak bir hedefi olan ya da farklı bakış açısı sunan farklı meslek grubundan insanlar arasındaki paylaşımı ve ortak çalışma hakkındaki düşünceleri ifade etmektedir.

Erişilebilirlik, paylaşımlı ofislere, her bir çalışan türü için hem sosyal hem de ekonomik olarak hitap etmesi yönünü ifade etmektedir.

Sürdürülebilirlik, ekonomik ve ekolojik faydalar sağlayan kaynakların bir arada kullanılması durumunu ifade etmektedir.

Sonuç olarak paylaşımlı ofisler;

- Sosyal etkileşimi destekleyen ve bu yönünden dolayı tercih edilen çalışma mekanlarıdır.
- İş birliğini destekleyerek aynı ortak alanda farklı projeler üzerinde çalışanlar arasında paylaşımı sağlamaktadır.
- Heterojen ve homojen bir yönü vardır. Burada heterojen sözcüğü, farklı meslek gruplarından insanların bir araya gelmelerini ve birbirlerinden farklı görüşler alarak vizyonlarını genişletme olanaklarını ifade etmektedir. Homojen sözcüğü de aynı meslek gruplarından insanların bir araya gelmelerini ve işlerini meslektaşlarından fikir alarak daha kısa sürede ve etkin verimde bitirme durumlarını ifade etmektedir.
- İş – ev arasında bir ayırıcı olarak görülen çalışma mekanlarıdır.
- Zamanda esneklik sağlayarak bireylerin en verimli oldukları çalışma saatlerini kendilerinin belirlemelerine olanak sağlamaktadır.
- Mekanda esneklik sağlayarak (kapalı ya da açık alanlar sunması) bireylerin hem sosyal etkileşimini hem de mahremiyet gereksinimlerini dengelemektedir.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Çalışma kapsamında anket yöntemi kullanılmış ve iş piyasasının en aktif olduğu İstanbul ilindeki yüz (100) geleneksel ofis, yüz (100) paylaşımlı ofis ve (100) ev/home ofis kullanıcısı olmak üzere toplamda üç yüz (300) kullanıcıya uygulanmıştır.

Çalışma kapsamında bahsedilen ofis türlerinin tanımları aşağıdaki gibi olup, değerlendirme bu tanımlar doğrultusunda yapılmıştır:

Geleneksel ofis, tezin “Kavramsal Çerçeve” başlığı altındaki fiziksel ofis türlerinin tümünü, mesai kavramını, kurumsal disiplini içinde barındıran ofis türü olarak tanımlanmaktadır.

Paylaşımlı ofis, çalışanların, masa, oda gibi alanlar kiraladıkları ve internet erişimi olan ofis kiralama tesisleri olarak tanımlanmaktadır.

Ev (home) ofis kavramı, bireylerin evlerini çalışma mekanı olarak kullanmaları sonucunda ortaya çıkan bir kavram olarak tanımlanmaktadır.

Araştırma verilerinin toplanabilmesi için düzenlenen anket formu 27 adet likert ölçekli ifadeden, 8 çoktan seçmeli ve 4 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Birinci bölüm, yaş, cinsiyet, eğitim, meslek, çalışılan ofis türü, tercih edilen ofis türü ve nedeni, hizmet süresi, iş yerinde geçirilen süre ve tercih edilen çalışma süresine ilişkin özellikleri belirlemeye yönelik ifadelerden, diğer bölüm kullanıcı ihtiyaçlarını ve yeterliliklerini belirlemek üzere sorulan fiziksel kullanıcı ihtiyaçları, psikolojik kullanıcı ihtiyaçları ve sosyolojik kullanıcı ihtiyaçlarına ilişkin sorulardan oluşmaktadır.

Anket çalışmasından elde edilen veriler SPSS (Statistical Package Program for Social Science) İstatistik Veri Analizi Programı kullanılarak elde edilmiştir. Anket çalışmasına ilişkin Cronbach Alpha güvenilirlik testi yapılmış Alpha güvenilirlik katsayısı 0,82 olarak bulunmuştur. Alpha katsayısı 0,61 - 0,80 arasında olduğu zaman ölçek orta düzeyde güvenilir, 0,81 - 1,00 arasında olduğunda yüksek düzeyde güvenilirdir (Yaşar,

2014). Elde edilen veriler istatistiksel verilere dönüştürülmüştür. Bu istatistiki değerler tablolar halinde gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

3.1 Karşılaştırmalı Demografik Bulgular

Katılımcıların yaş grubunu belirlemeye yönelik sorulan soruya ait bulgular (Çizelge 3.1) aşağıdaki gibidir:

Çizelge 3.1 Yaş grubu bulguları.

S.1. Yaş grubu * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
		S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam	
		Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis		
S.1. Yaş grubu	18 – 24	Frekans	5	8	1	14
		Satır değişkeni içindeki %	35,7%	57,1%	7,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	5,0%	8,0%	1,0%	4,7%
		Toplam içindeki %	1,7%	2,7%	0,3%	4,7%
	25-34	Frekans	46	31	33	110
		Satır değişkeni içindeki %	41,8%	28,2%	30,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	46,0%	31,0%	33,0%	36,7%
		Toplam içindeki %	15,3%	10,3%	11,0%	36,7%
	35-44	Frekans	34	50	48	132
		Satır değişkeni içindeki %	25,8%	37,9%	36,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	34,0%	50,0%	48,0%	44,0%
		Toplam içindeki %	11,3%	16,7%	16,0%	44,0%
	45-54	Frekans	14	7	14	35
		Satır değişkeni içindeki %	40,0%	20,0%	40,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	14,0%	7,0%	14,0%	11,7%
		Toplam içindeki %	4,7%	2,3%	4,7%	11,7%
	55 ve üzeri	Frekans	1	4	4	9
		Satır değişkeni içindeki %	11,1%	44,4%	44,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	4,0%	4,0%	3,0%
		Toplam içindeki %	0,3%	1,3%	1,3%	3,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Katılımcıların %44'ü 35-44 yaş grubunda, %36,7'si 25-34 yaş grubunda, % 11,7'si 45-54 yaş grubunda, %4,7'si 18-24 yaş grubunda olup %3'ü ise 55 ve üzeri yaş grubundadır.

18 – 24 Yaş: Bu yaş grubu, ankete katılan kişilerin 4,7%'sini (14 kişi) oluşturmaktadır. 18 – 24 yaş grubundaki kişilerin 35,7%'si (5 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcısı, 57,1%'i (8 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcısı, 7,1%'i (1 kişi) Home Ofis kullanıcısı olarak tespit

edilmiştir. Bu yaş grubunda en çok çalışana sahip olan ofis türü **Paylaşımlı Ofis**, ikinci sırada Geleneksel Ofis, son sırada Home Ofis olarak tespit edilmiştir.

25 – 34 Yaş: Bu yaş grubu, ankete katılan kişilerin 36,7%'sini (110 kişi) oluşturmaktadır. 25 – 34 yaş grubundaki kişilerin 41,8%'i (46 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcısı, 28,2%'si (31 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcısı, 30,0%'u (33 kişi) Home Ofis kullanıcısı olarak tespit edilmiştir. Bu yaş grubunda en çok çalışana sahip olan ofis türü **Geleneksel Ofis**, ikinci sırada Home Ofis, son sırada Paylaşımlı Ofis olarak tespit edilmiştir.

35 – 44 Yaş: Bu yaş grubu, ankete katılan kişilerin 44,0%'ünü (132 kişi) oluşturmaktadır. 35 – 44 yaş grubundaki kişilerin 25,8%'i (34 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcısı, 37,9%'u (50 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcısı, 36,4%'ü (48 kişi) Home Ofis kullanıcısı olarak tespit edilmiştir. Bu yaş grubunda en çok çalışana sahip olan ofis türü **Paylaşımlı Ofis**, ikinci sırada Home Ofis, son sırada Geleneksel Ofis olarak tespit edilmiştir.

45 – 54 Yaş: Bu yaş grubu, ankete katılan kişilerin 11,7%'sini (35 kişi) oluşturmaktadır. 45 – 54 yaş grubundaki kişilerin 40,0%'ı (14 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcısı, 20,0%'si (7 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcısı, 40,0%'ı (14 kişi) Home Ofis kullanıcısı olarak tespit edilmiştir. Bu yaş grubunda en çok çalışana sahip olan ofis türü **Geleneksek Ofis ve Home Ofis**, son sırada Paylaşımlı Ofis olarak tespit edilmiştir.

55 ve Üzeri Yaş: Bu yaş grubu, ankete katılan kişilerin 3,0%'ünü (9 kişi) oluşturmaktadır. 55 ve üzeri yaş grubundaki kişilerin 11,1%'i (1 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcısı, 44,4%'ü (4 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcısı, 44,4%'ü (4 kişi) Home Ofis kullanıcısı olarak tespit edilmiştir. Bu yaş grubunda en çok çalışana sahip olan ofis türü **Paylaşımlı Ofis ve Home Ofis**, son sırada Geleneksel Ofis olarak tespit edilmiştir.

Katılımcıların cinsiyetini belirlemeye yönelik sorulan soruya ait bulgular (Çizelge 3.2) aşağıdaki gibidir:

Çizelge 3.2 Cinsiyet dağılımı bulguları.

S.2. Cinsiyet? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.2. Cinsiyet?	Kadın	Frekans	52	33	43	128
		Satır değişkeni içindeki %	40,6%	25,8%	33,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	52,0%	33,0%	43,0%	42,7%
		Toplam içindeki %	17,3%	11,0%	14,3%	42,7%
	Erkek	Frekans	48	67	57	172
		Satır değişkeni içindeki %	27,9%	39,0%	33,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	48,0%	67,0%	57,0%	57,3%
		Toplam içindeki %	16,0%	22,3%	19,0%	57,3%
Toplam	Frekans	100	100	100	300	
	Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%	
	Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%	

Katılımcıların 42,7%'sini kadınlar, 57,3%'ünü erkekler oluşturmaktadır.

Kadın: Bu cinsiyet grubu, ankete katılanların 42,7%'sini (128 kişi) oluşturmaktadır. Kadın katılımcıların 40,6%'sı (52 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcısı, 25,8%'i (33 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcısı, 33,6%'sı (43 kişi) Home Ofis kullanıcısı olarak tespit edilmiştir. Kadın katılımcıların çoğunlukta olduğu ofis türü **Geleneksel Ofis**, ikinci sırada Home Ofis, son sırada Paylaşımlı Ofis olarak tespit edilmiştir.

Erkek: Bu cinsiyet grubu, ankete katılanların 57,3%'ünü (172 kişi) oluşturmaktadır. Erkek katılımcıların 27,9%'u (48 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcısı, 39,0%'u (67 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcısı, 33,1%'i (57 kişi) Home Ofis kullanıcısı olarak tespit edilmiştir. Erkek katılımcıların çoğunlukta olduğu ofis türü **Paylaşımlı Ofis**, ikinci sırada Home Ofis, son sırada Geleneksel Ofis olarak tespit edilmiştir.

Katılımcıların eğitim düzeyini belirlemeye yönelik sorulan soruya ait bulgular (Çizelge 3.3) aşağıdaki gibidir:

Çizelge 3.3 Eğitim düzeyi bulguları.

S.3. Eğitim düzeyiniz nedir? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.3. Eğitim düzeyiniz nedir?	İlkokul	Frekans	1	0	0	1
		Satır değişkeni içindeki %	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	0,0%	0,0%	0,3%
		Toplam içindeki %	0,3%	0,0%	0,0%	0,3%
	Ortaokul	Frekans	1	1	1	3
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
		Toplam içindeki %	0,3%	0,3%	0,3%	1,0%
	Lise	Frekans	9	5	8	22
		Satır değişkeni içindeki %	40,9%	22,7%	36,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	9,0%	5,0%	8,0%	7,3%
		Toplam içindeki %	3,0%	1,7%	2,7%	7,3%
	Ön lisans	Frekans	7	10	10	27
		Satır değişkeni içindeki %	25,9%	37,0%	37,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	7,0%	10,0%	10,0%	9,0%
		Toplam içindeki %	2,3%	3,3%	3,3%	9,0%
	Lisans	Frekans	69	76	69	214
		Satır değişkeni içindeki %	32,2%	35,5%	32,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	69,0%	76,0%	69,0%	71,3%
		Toplam içindeki %	23,0%	25,3%	23,0%	71,3%
	Lisansüstü (Yüksek Lisans/ Doktora)	Frekans	13	8	12	33
		Satır değişkeni içindeki %	39,4%	24,2%	36,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	13,0%	8,0%	12,0%	11,0%
		Toplam içindeki %	4,3%	2,7%	4,0%	11,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Katılımcıların 0,3%'ü ilkokul, 1,0%'i ortaokul, 7,3%'ü lise, 9,0%'u ön lisans, 71,3%'ü lisans, 11,0%'i lisansüstü eğitim düzeyindedir. En çok katılımcı sayısı lisans eğitim

düzeyindedir. Buradan katılımcıların eğitim düzeylerinin yüksek olduğu sonucunu çıkarabiliriz.

İlkokul: Bu eğitim grubundaki kişiler, ankete katılanların 0,3%'ünü (1 kişi) oluşturmaktadır. İlkokul mezunu katılımcıların 100,0%'ünü (1 kişi) **Geleneksel Ofis** kullanıcıları oluşturmaktadır.

Ortaokul: Bu eğitim grubundaki kişiler, ankete katılanların 1,0%'ini (3 kişi) oluşturmaktadır. Ortaokul mezunu katılımcıların 33,3%'ünü (1 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 33,3%'ünü (1 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 33,3%'ünü (1 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Her ofis türünde de eşit dağılım tespit edilmiştir.

Lise: Bu eğitim grubundaki kişiler, ankete katılanların 7,3%'ünü (22 kişi) oluşturmaktadır. Lise mezunu katılımcıların 40,9%'unu (9 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 22,7%'sini (5 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 36,4%'ünü (8 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Lise mezunu katılımcıların çoğunluğunu **Geleneksel Ofis** kullanıcıları, ikinci sırada Home Ofis kullanıcıları, son sırada Paylaşımlı Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır.

Ön Lisans: Bu eğitim grubundaki kişiler, ankete katılanların 9,0%'unu (27 kişi) oluşturmaktadır. Ön lisans mezunu katılımcıların 25,9%'unu (7 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 37,0%'sini (10 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 37,0%'sini (10 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Ön lisans mezunu katılımcıların çoğunluğunu **Paylaşımlı Ofis ve Home Ofis kullanıcıları** oluşturmaktadır.

Lisans: Bu eğitim grubundaki kişiler, ankete katılanların 71,3%'ünü (214 kişi) oluşturmaktadır. Lisans mezunu katılımcıların 32,2%'sini (69 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 35,5%'ini (76 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 32,2%'sini (69 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Lisans mezunu katılımcıların çoğunluğunu **Paylaşımlı Ofis** kullanıcıları oluşturmaktadır.

Lisansüstü: Bu eğitim grubundaki kişiler, ankete katılanların 11,0%'ini (33 kişi) oluşturmaktadır. Lisansüstü mezunu katılımcıların 39,4%'ünü (13 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 24,2%'sini (8 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 36,4%'ünü (12 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Lisansüstü mezunu katılımcıların çoğunluğunu

Geleneksel Ofis kullanıcıları, ikinci sırada Home Ofis kullanıcıları, son sırada Paylaşımlı Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır.

Katılımcıların meslek gruplarını belirlemeye yönelik sorulan soruya ait bulgular (Çizelge 3.4) (Meslek bilgileri detaylı olarak EK 2’de sunulmuştur.) aşağıdaki gibidir:

Çizelge 3.4 Meslek bulguları.

Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis
Yönetici (18 kişi)	Yönetici (18 kişi)	Yönetici (1 kişi)
Danışman (4 kişi)	Danışman (14 kişi)	Danışman (25 kişi)
Medya planlama (3 kişi)	Avukat (7 kişi)	Avukat (3 kişi)
Avukat (11 kişi)	Bankacı (2 kişi)	Moderatör (3 kişi)
Bankacı (6 kişi)	Bilgisayar Mühendisi (8 kişi)	Bilişim uzmanı (4 kişi)
Bilgisayar Mühendisi (4 kişi)	Bilişim uzmanı (7 kişi)	Ekonomist (3 kişi)
Bilişim uzmanı (2 kişi)	Ekonomist (3 kişi)	Bilişim (1 kişi)
Ekonomist (1 kişi)	Bilişim (1 kişi)	E-ticaret (7 kişi)
Endüstri Mühendisi (1 kişi)	Elektrik Elektronik Müh. (1 kişi)	Finans Uzmanı (4 kişi)
Finans Uzmanı (2 kişi)	Endüstri Mühendisi (1 kişi)	Yapımcı (1 kişi)
Yapımcı (1 kişi)	Finans Uzmanı (2 kişi)	Tasarımcı (7 kişi)
Editör (1 kişi)	Tasarımcı (2 kişi)	Editör (2 kişi)
İnsan Kaynakları uzmanı (2 kişi)	İnşaat Mühendisi (4 kişi)	İnsan Kaynakları uzmanı (1 kişi)
İnşaat Mühendisi (3 kişi)	İşletme sahibi (6 kişi)	İşletme sahibi (2 kişi)
İşletme sahibi (2 kişi)	Mali Müşavir (SMMM) (5 kişi)	Kimyager (1 kişi)
Kimyager (1 kişi)	Muhasebeci (2 kişi)	Makine Mühendisi (1 kişi)
Maden Mühendisi (2 kişi)	Mühendis (4 kişi)	web tasarımcı (4 kişi)
Mali Müşavir (SMMM) (3 kişi)	Reklamcı (2 kişi)	Mimar (6 kişi)
Memur (2 kişi)	Sigortacı (1 kişi)	Mühendis (3 kişi)
Mimar (2 kişi)	Yazar (2 kişi)	Rehber (4 kişi)
Muhasebeci (4 kişi)	Yazılım Mühendisi (1 kişi)	Reklamcı (3 kişi)
Mühendis (7 kişi)	Yazılımcı (5 kişi)	Yazar (7 kişi)
Pazarlama (4 kişi)	Piyano Öğitmeni (1 kişi)	Yazılımcı (5 kişi)
Reklamcı (3 kişi)	İş zekası uzmanı (1 kişi)	Yazar Ajanı (1 kişi)
Sigortacı (2 kişi)		Filmci (1 kişi)
Yazılım Mühendisi (1 kişi)		
Yazılımcı (4 kişi)		
Youtube Kanalı sahibi (1 kişi)		
Basın Sorumlusu (1 kişi)		
Televizyon Reklam Satış Yönetmeni (1 kişi)		
Lojistik Uzmanı (1 kişi)		

Katılımcıların çalışmayı tercih ettikleri ofis türünü belirlemeye yönelik sorulan soruya ait bulgular (Çizelge 3.5) aşağıdaki gibidir:

Çizelge 3.5 Çalışmak istenilen ofis türü bulguları.

S.6. Hangi ofis türünde çalışmayı tercih ederdiniz? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.6. Hangi ofis türünde çalışmayı tercih ederdiniz?	Geleneksel Ofis	Frekans	77	22	13	112
		Satır değişkeni içindeki %	68,8%	19,6%	11,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	77,0%	22,0%	13,0%	37,3%
		Toplam içindeki %	25,7%	7,3%	4,3%	37,3%
	Paylaşımlı Ofis	Frekans	2	58	12	72
		Satır değişkeni içindeki %	2,8%	80,6%	16,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	58,0%	12,0%	24,0%
		Toplam içindeki %	0,7%	19,3%	4,0%	24,0%
	Home Ofis	Frekans	21	20	75	116
		Satır değişkeni içindeki %	18,1%	17,2%	64,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	21,0%	20,0%	75,0%	38,7%
		Toplam içindeki %	7,0%	6,7%	25,0%	38,7%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Katılımcıların 37,3%'ü Geleneksel Ofis türünde, 24,0%'ü Paylaşımlı Ofis türünde, 38,7%'si Home Ofis türünde çalışmayı tercih etmişlerdir. Katılımcıların çoğunlukla çalışmak istedikleri ofis türü **Home Ofis** olup, ikinci sırada Geleneksel Ofis, son sırada da Paylaşımlı Ofis yer almaktadır.

Geleneksel Ofis: Bu ofis türünü tercih edenlerin 68,8%'ini (77 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 19,6%'sını (22 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 11,6%'sını (13 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Bu türü tercih eden katılımcıların çoğunluğunu **Geleneksel Ofis** kullanıcıları, ikinci sırada Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, son sırada Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır.

Paylaşımlı Ofis: Bu ofis türünü tercih edenlerin 2,8%'ini (2 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 80,6%'sini (58 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 16,7%'sini (12 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Bu türü tercih eden katılımcıların çoğunluğunu **Paylaşımlı Ofis** kullanıcıları, ikinci sırada Home Ofis kullanıcıları, son sırada Geleneksel Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır.

Home Ofis: Bu ofis türünü tercih edenlerin 18,1%'ini (21 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 17,2%'sini (20 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 64,7%'sini (75 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Bu türü tercih eden katılımcıların çoğunluğunu **Home Ofis** kullanıcıları, ikinci sırada Geleneksel Ofis kullanıcıları, son sırada Paylaşımlı Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır.

Bu veriler doğrultusunda, ofis kullanıcılarının çoğunlukla kendi türlerinde çalışmak istedikleri fakat tüm katılımcılar dikkate alındığında en çok tercih edilen türün Home Ofis olduğu tespit edilmiştir. En az tercih edilen tür Paylaşımlı Ofisler olmuştur.

Katılımcıların çalışmayı tercih ettikleri ofis türünü neden tercih ettiklerini belirlemeye yönelik sorulan soruya ait bulgular EK 2'de çizelge halinde sunulmaktadır.

Geleneksel ofisi tercih eden kullanıcıların ortak yanıtları şunlardır:

- Alışkanlık,
- İşlere ve işlerdeki aksiliklere anında müdahale şansı sunması,
- İş arkadaşları arasında iyi ilişkiler olması,
- Düzenli maaş imkanının olması,
- Esnek çalışma mekanı sunması,
- Çalışanı disipline etmesi,
- Kurumsallık olması,
- Ticari ortamda daha güvenli olması,
- Mahremiyet ihtiyacını gidermesi,
- Düzenli iş saatlerinin olması,
- Ekip çalışmasına olanak sunması,
- Kılık – kıyafet düzenlemesinin olması,
- Sorumlulukları azaltması.

Geleneksel ofisleri tercih eden kullanıcılardan alınan bazı yanıtlar aşağıdaki gibidir:

“Bağlı olduğum ekip ile birlikte dışarıdan fazla etkilenmeden çalışmanın daha verimli olacağını düşünüyorum.”

“Daha verimli, etkili ve sosyal çalışma ortamı sunduğu için geleneksel ofisi tercih ederim. Paylaşımlı ofise göre daha güvenilir ve ticari platformda daha çok güven veren bir ortam olduğunu düşünüyorum.”

“Paylaşımlı ofis seçeneği düşünüldüğünde, avukatlık mesleğinin daha çok oturmuş bir düzende icra edilebileceği kanısındayım. Sizinle beraber çalışan sekreter gibi elemanların da mesleğe ilişkin temel düzeyde de olsa müvekkile bilgi vermeleri gerekebilir. Bu sebeple diğer meslek mensupları için normal düzeyde bir sekreter işlerini yürütebilmeleri adına yeterli olabilecekken, hukuk bürolarında yetersiz kalacaktır. Home ofise ilişkin olarak ise avukatın müvekkili ile görüşebileceği profesyonel sayılabilecek alanlara ihtiyacı vardır ve home ofis bunu avukata sağlayamaz. Geleneksel ofiste ise yerleşik bir düzen büro işleyişine uygun çalışanlar ve müvekkil ile görüşmelere profesyonellik katacak toplantı odaları imkanı mevcuttur. Tüm bu sebeplerle avukatlık mesleğinin icra edilebileceği alanın geleneksel ofis olabileceğini düşünüyorum.”

Paylaşımlı ofisleri tercih eden kullanıcıların ortak yanıtları şunlardır:

- Sosyal etkileşim alanları ve ortamı sunması,
- Teknik ekipman donanımı olması,
- Mali avantajlar sunması,
- Özgür ve sosyal çalışma ortamı sunması,
- İstenilen şehirde bulunma özgürlüğü sunması,
- Farklı alan ve mesleklerden insanlarla tanışma fırsatı sunması,
- Ulaşım kolaylığı sunması,
- Güvenli ve konforlu bir ortam sunması,
- Fikir alışverişi için elverişli olması,
- İnternet, elektrik, yiyecek – içecek altyapısı sunması,
- Prestij sağlaması,

- Network genişletme olanağı sunması.

Paylaşımlı ofisleri tercih eden bazı kullanıcılardan alınan bazı yanıtlar aşağıdaki gibidir:

“5 senedir evden çalışıyorum. Paylaşımlı ofis hem araç gereç açısından hem de sosyalleşmek açısından iyi olabilir.”

“Farklı meslek gruplarındaki kişiler ile bir arada olmak hem bilgimi hem hayata bakış açımı geliştirdiğini gördüğüm için.”

“Geleneksel ofis türü ile ilgili bir sorunum yok, ancak geleneksel çalışma saatleri ve esnek olmayan çalışma sistemini tercih etmiyorum.”

“Her ne kadar çalışırken özel alana ihtiyaç duysam da tercihen farklı platformlardan insanlarla bir arada olmanın zihin açıcı olduğuna inanıyorum. Çalışma esnasında tıkanıp yerlerde arkadaşlarımla ofislerine gidip onlarla fikir alışverişi yapmaya çalışıyorum. Özetle kolektif zekaya inancım tercihimin sebebi.”

“Kampüs havasının olması.”

“Paylaşımlı ofis ve home ofisin kendine özel avantajları var. Bu nedenle ikisini de aynı anda kullanabilme özgürlüğüm olmasını isterim. Home ofis özellikle İstanbul şartlarında yol, zaman ve yorgunluktan kurtarıyor. Ancak sürekli home ofiste çalışmak insanı sosyal ortamdan izole edebiliyor veya evde çocuk olması durumunda istenilen odaklanma sağlanamıyor. Bu nedenle istenildiğinde home ofis gerektiğinde paylaşımlı ofis kullanabilme imkanı avantajlı.”

“Yeni insanlarla tanışmak. Kontak oluşturmak. Network büyütme. Yenilikçi start upları yakından tanımak.”

Home ofisleri tercih eden kullanıcıların ortak yanıtları şunlardır:

- Denetleyici bir yöneticinin ve hiyerarşik düzenin olmayışı
- Mekanda esneklik sunması,
- Trafik, ulaşım sorununun olmayışı,
- Özgür çalışma ortamı sunması,
- Esnek çalışma saatleri sunması,
- Mali avantajlar sunması (en yaygın cevap),

- Aynı anda hem işle hem de aile ile ilgilenme olanağı sunması,
- İşe hazırlık sürecinin olmaması,
- Kılık kıyafet serbestliğinin olması.

Home ofisi tercih eden kullanıcılardan alınan bazı yanıtlar aşağıdaki gibidir:

“Freelance çalıştığım için her gün kalkıp bir yere gitmektense evden işleri tamamlamayı daha rahat buluyorum. Co working spacelerinde (paylaşımlı ofisler) de genellikle aylık tutarları pahalı.”

“Hiyerarşik yapının yaşam tarzıma uygun olmadığını düşünüyorum. Bunun dışında belirli saatler arasında çalışmak yerine özgürce kendime göre seçtiğim saatlerde çalışma yaptığım işlerin daha verimli ve daha mutlu geçmesini sağlıyor.”

“Kimseye tahammül etmek zorunda değilim. İşe gidip gelmek için yollarda vakit kaybetmiyorum. İstedğim saate kadar çalışabiliyorum. Her gün ne giysem diye düşünmek zorunda değilim kendimi en rahat hissettiğim giysilerimle çalışıyorum. Dinlenmek istediğim zaman arada kendi yatağında şekerleme yapabiliyorum. Ara verdiğim zaman ev işlerini halledebiliyorum, yemek yapıyorum, çocuklarım okuldan geldiğinde onları karşılayabiliyorum. Çalışırken ihtiyaç duyduğum herhangi bir şeyi evde unutma riskim yok her şey her zaman elimin altında. Çalışırken sigara içebiliyorum. Yüksek sesle ya da istediğim müziği dinleyebiliyorum.”

Katılımcıların çalıştıkları ofis türündeki çalışma sürelerini (yıl bazında) belirlemeye yönelik sorulan soruya ait bulgular (Çizelge 3.6) aşağıdaki gibidir:

Çizelge 3.6 Çalışma süresi bulguları.

S.8. Çalıştığınız ofis türünde kaç yıldır çalışmaktasınız? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.8. Çalıştığınız ofis türünde kaç yıldır çalışmaktasınız?	0 – 11 ay	Frekans	14	19	4	37
		Satır değişkeni içindeki %	37,8%	51,4%	10,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	14,0%	19,0%	4,0%	12,3%
		Toplam içindeki %	4,7%	6,3%	1,3%	12,3%
	1 yıl – 3 yıl	Frekans	14	30	25	69
		Satır değişkeni içindeki %	20,3%	43,5%	36,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	14,0%	30,0%	25,0%	23,0%
		Toplam içindeki %	4,7%	10,0%	8,3%	23,0%
	4 yıl – 6 yıl	Frekans	25	17	26	68
		Satır değişkeni içindeki %	36,8%	25,0%	38,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	25,0%	17,0%	26,0%	22,7%
		Toplam içindeki %	8,3%	5,7%	8,7%	22,7%
	6 yıldan fazla	Frekans	47	34	45	126
		Satır değişkeni içindeki %	37,3%	27,0%	35,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	47,0%	34,0%	45,0%	42,0%
		Toplam içindeki %	15,7%	11,3%	15,0%	42,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Katılımcıların çalıştıkları ofis türünde 12,3%'ünün 0 – 11 ay, 23,0%'ünün 1 yıl – 3 yıl, 22,7%'inin 4 yıl – 6 yıl, 42,0%'inin 6 yıldan fazla çalıştığı tespit edilmiştir. Katılımcıların her tür için çoğunluğu, çalıştıkları türde 6 yıldan fazla süredir çalışmaktadır.

Katılımcıların çalıştıkları ofis türündeki günlük çalışma sürelerini belirlemeye yönelik sorulan soruya ait bulgular (Çizelge 3.7) aşağıdaki gibidir:

Çizelge 3.7 Günlük çalışma süresi bulguları.

S.9. Gününüzün kaç saatini çalışma mekânınızda geçiriyorsunuz? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.9. Gününüzün kaç saatini çalışma mekânınızda geçiriyorsunuz?	0 – 2	Frekans	6	11	12	29
		Satır değişkeni içindeki %	20,7%	37,9%	41,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	6,0%	11,0%	12,0%	9,7%
		Toplam içindeki %	2,0%	3,7%	4,0%	9,7%
	3 – 5	Frekans	3	54	53	110
		Satır değişkeni içindeki %	2,7%	49,1%	48,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	3,0%	54,0%	53,0%	36,7%
		Toplam içindeki %	1,0%	18,0%	17,7%	36,7%
	6 – 8	Frekans	27	22	19	68
		Satır değişkeni içindeki %	39,7%	32,4%	27,9%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	27,0%	22,0%	19,0%	22,7%
		Toplam içindeki %	9,0%	7,3%	6,3%	22,7%
	9 ve üzeri	Frekans	64	13	16	93
		Satır değişkeni içindeki %	68,8%	14,0%	17,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	64,0%	13,0%	16,0%	31,0%
		Toplam içindeki %	21,3%	4,3%	5,3%	31,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çalışma mekanlarında, katılımcıların 9,7%'sinin 0 – 2 saat, 36,7%'sinin 3 – 5 saat, 22,7%'sinin 6 – 8 saat, 31,0%'inin 9 ve üzeri saat çalıştıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların çoğunun 3 – 5 saat aralığında çalıştıkları tespit edilmiştir.

0 – 2 Saat: Çalışma süreleri bu saat aralıkları olan katılımcıların 20,7%'sini (6 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 37,9%'unu (11 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 41,4%'ünü (12 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Çoğunlukla **Home Ofis**

kullanıcıları bu zaman aralığında çalışmış olup, ikinci sırada Paylaşımlı Ofisler, son sırada da Geleneksel Ofisler yer almaktadır.

3 – 5 Saat: Çalışma süreleri bu saat aralıkları olan katılımcıların 2,7%'sini (3 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 49,1%'ini (54 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 48,2%'sini (53 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Çoğunlukla **Paylaşımlı Ofis** kullanıcıları bu zaman aralığında çalışmış olup, ikinci sırada Home Ofisler, son sırada da Geleneksel Ofisler yer almaktadır.

6 – 8 Saat: Çalışma süreleri bu saat aralıkları olan katılımcıların 39,7%'sini (27 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 32,4%'ünü (22 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 27,9%'unu (19 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Çoğunlukla **Geleneksel Ofis** kullanıcıları bu zaman aralığında çalışmış olup, ikinci sırada Paylaşımlı Ofisler, son sırada da Home Ofisler yer almaktadır.

9 ve Üzeri: Çalışma süreleri bu saat aralıkları olan katılımcıların 68,8%'ini (64 kişi) Geleneksel Ofis kullanıcıları, 14,0%'ünü (13 kişi) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları, 17,2%'sini (16 kişi) Home Ofis kullanıcıları oluşturmaktadır. Çoğunlukla **Geleneksel Ofis** kullanıcıları bu zaman aralığında çalışmış olup, ikinci sırada Home Ofisler, son sırada da Paylaşımlı Ofisler yer almaktadır.

Bu bulgular doğrultusunda, Geleneksel Ofis kullanıcılarının çalışma mekanlarında diğer türlere göre daha fazla zaman geçirdikleri; Paylaşımlı Ofis ve Home Ofis kullanıcılarının çoğunlukla 0 - 2 ve 3 – 5 zaman aralıklarında çalıştıkları tespit edilmiştir.

Katılımcıların tercih ettikleri günlük çalışma sürelerini belirlemeye yönelik sorulan soruya ait bulgular (Çizelge 3.8) aşağıdaki gibidir:

Çizelge 3.8 Günlük çalışmak istenilen süre bulguları.

S.10. Gününüzün kaç saatini çalışma mekânında geçirmeyi tercih edersiniz? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.10. Gününüzün kaç saatini çalışma mekânında geçirmeyi tercih edersiniz?	0 – 2	Frekans	9	12	15	36
		Satır değişkeni içindeki %	25,0%	33,3%	41,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	9,0%	12,0%	15,0%	12,0%
		Toplam içindeki %	3,0%	4,0%	5,0%	12,0%
	3 – 5	Frekans	23	59	55	137
		Satır değişkeni içindeki %	16,8%	43,1%	40,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	23,0%	59,0%	55,0%	45,7%
		Toplam içindeki %	7,7%	19,7%	18,3%	45,7%
	6 – 8	Frekans	66	19	18	103
		Satır değişkeni içindeki %	64,1%	18,4%	17,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	66,0%	19,0%	18,0%	34,3%
		Toplam içindeki %	22,0%	6,3%	6,0%	34,3%
	9 ve üzeri	Frekans	2	10	12	24
		Satır değişkeni içindeki %	8,3%	41,7%	50,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	10,0%	12,0%	8,0%
		Toplam içindeki %	0,7%	3,3%	4,0%	8,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çalışma mekanlarında, katılımcıların 12,0%'sinin 0 – 2 saat, 45,7%'sinin 3 – 5 saat, 34,3%'ünün 6 – 8 saat, 8,0%'inin 9 ve üzeri saat çalıştıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların çoğunluğunun 3 – 5 saat aralığında çalışmayı tercih ettikleri tespit edilmiştir. En az tercih edilen saat aralığının 9 ve üzeri olduğu tespit edilmiştir.

Geleneksel Ofis kullanıcılarının çoğunlukla tercih ettikleri zaman aralığı 6 – 8, Paylaşımlı Ofis kullanıcılarının tercih ettikleri zaman aralığı 3 – 5, Home Ofis kullanıcılarının tercih ettiği zaman aralığı da 3 – 5 olarak tespit edilmiştir.

3.2 Fiziksel Kullanıcı İhtiyaçlarına Yönelik Bulgular

Bu başlık altında kullanıcıların fiziksel ihtiyaçlarına yönelik beklenti düzeyleri incelenmiştir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile mekanın doğal aydınlatmasına verdikleri önem arasındaki ilişkiye ait bulgular (Çizelge 3.9) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.9: Çalışma mekanında doğal aydınlatmanın olmasına dikkat eder misiniz?

S.11.1 Çalışma mekânında doğal aydınlatmanın yeterli olmasına dikkat ederim.* S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.11.1 Çalışma mekânında doğal aydınlatmanın yeterli olmasına dikkat ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	2	4	1	7
		Satır değişkeni içindeki %	28,6%	57,1%	14,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	4,0%	1,0%	2,3%
		Toplam içindeki %	0,7%	1,3%	0,3%	2,3%
	Katılmıyorum	Frekans	7	4	2	13
		Satır değişkeni içindeki %	53,8%	30,8%	15,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	7,0%	4,0%	2,0%	4,3%
		Toplam içindeki %	2,3%	1,3%	0,7%	4,3%
	Kararsızım	Frekans	8	12	7	27
		Satır değişkeni içindeki %	29,6%	44,4%	25,9%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	8,0%	12,0%	7,0%	9,0%
		Toplam içindeki %	2,7%	4,0%	2,3%	9,0%
	Katılıyorum	Frekans	50	54	59	163
		Satır değişkeni içindeki %	30,7%	33,1%	36,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	50,0%	54,0%	59,0%	54,3%
		Toplam içindeki %	16,7%	18,0%	19,7%	54,3%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	33	26	31	90
		Satır değişkeni içindeki %	36,7%	28,9%	34,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	33,0%	26,0%	31,0%	30,0%
		Toplam içindeki %	11,0%	8,7%	10,3%	30,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çalışmamıza katkıda bulunan katılımcıların büyük çoğunluğunun, çalışma mekanlarının türüne bakılmaksızın doğal aydınlatmanın olmasına dikkat ettikleri tespit edilmiştir. Tüm katılımcıların 84,3%'ü çalışma mekanında doğal aydınlatmanın yeterli olmasını beklemektedir. Çalışmaya katılanların azınlığı (6,6%) çalışma ortamında doğal aydınlatmanın olup olmamasına önem vermediklerini ifade etmişlerdir.

Çalışma mekanındaki doğal aydınlatmanın yeterli düzeyde olmasına en çok dikkat eden ofis kullanıcılarının çoğunluğu (35,6%) **Home Ofis** kullanıcıları, ikinci sırada (32,8%) Geleneksel Ofis kullanıcıları ve son sırada (31,6%) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları olarak tespit edilmiştir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile mekanın yapay aydınlatmasına verdikleri önem arasındaki ilişkiye ait bulgular (Çizelge 3.10) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.10: Çalışma mekanında yapay aydınlatmaya verilen öneme ait bulgular.

S.11.2 Çalışma mekânında yapay aydınlatmanın yeterli olmasına dikkat ederim. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.11.2 Çalışma mekânında yapay aydınlatmanın yeterli olmasına dikkat ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	6	6	3	15
		Satır değişkeni içindeki %	40,0%	40,0%	20,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	6,0%	6,0%	3,0%	5,0%
		Toplam içindeki %	2,0%	2,0%	1,0%	5,0%
	Katılmıyorum	Frekans	6	9	13	28
		Satır değişkeni içindeki %	21,4%	32,1%	46,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	6,0%	9,0%	13,0%	9,3%
		Toplam içindeki %	2,0%	3,0%	4,3%	9,3%
	Kararsızım	Frekans	10	13	13	36
		Satır değişkeni içindeki %	27,8%	36,1%	36,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	10,0%	13,0%	13,0%	12,0%
		Toplam içindeki %	3,3%	4,3%	4,3%	12,0%
	Katılıyorum	Frekans	50	47	47	144
		Satır değişkeni içindeki %	34,7%	32,6%	32,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	50,0%	47,0%	47,0%	48,0%
		Toplam içindeki %	16,7%	15,7%	15,7%	48,0%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	28	25	24	77
		Satır değişkeni içindeki %	36,4%	32,5%	31,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	28,0%	25,0%	24,0%	25,7%
		Toplam içindeki %	9,3%	8,3%	8,0%	25,7%
Toplam		Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çalışmamıza katkıda bulunan katılımcıların büyük çoğunluğunun, çalışma mekanlarının türüne bakılmaksızın yapay aydınlatmanın yeterli düzeyde olmasına dikkat ettikleri tespit edilmiştir. Tüm katılımcıların 73,7%'ü çalışma mekanında yapay aydınlatmanın yeterli olmasını beklemektedir. Çalışmaya katılanların azınlığı (14,3%) çalışma ortamında yapay aydınlatmanın yeterli düzeyde olup olmamasına önem vermediklerini ifade etmişlerdir.

Çalışma mekanındaki yapay aydınlatmanın yeterli düzeyde olmasına en çok dikkat eden ofis kullanıcılarının çoğunluğu (35,3%) **Geleneksel Ofis** kullanıcıları, ikinci sırada (32,6%) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları ve son sırada (32,1%) Home Ofis kullanıcıları olarak tespit edilmiştir. Geleneksel ofis kullanıcıları ile paylaşımlı ofis kullanıcılarında yapay aydınlatmaya gösterilen önemde anlamlı değişim olmaz iken home ofis kullanıcılarının tercihlerinde anlamlı bir değişimin (6,3%) olduğu gözlemlenmektedir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile mekanın mobilyalarının ergonomik olmasına verdikleri önem arasındaki ilişkiye ait bulgular (Çizelge 3.11) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.11: Çalışma mekanında mobilyaların ergonomik olmasına dikkat eder misiniz?

S.11.3 Çalışma mekânında mobilyaların ergonomik olmasına dikkat ederim. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.11.3 Çalışma mekânında mobilyaların ergonomik olmasına dikkat ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	3	6	5	14
		Satır değişkeni içindeki %	21,4%	42,9%	35,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	3,0%	6,0%	5,0%	4,7%
		Toplam içindeki %	1,0%	2,0%	1,7%	4,7%
	Katılmıyorum	Frekans	5	9	8	22
		Satır değişkeni içindeki %	22,7%	40,9%	36,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	5,0%	9,0%	8,0%	7,3%
		Toplam içindeki %	1,7%	3,0%	2,7%	7,3%
	Kararsızım	Frekans	14	14	11	39
		Satır değişkeni içindeki %	35,9%	35,9%	28,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	14,0%	14,0%	11,0%	13,0%
		Toplam içindeki %	4,7%	4,7%	3,7%	13,0%
	Katılıyorum	Frekans	44	43	49	136
		Satır değişkeni içindeki %	32,4%	31,6%	36,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	44,0%	43,0%	49,0%	45,3%
		Toplam içindeki %	14,7%	14,3%	16,3%	45,3%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	34	28	27	89
		Satır değişkeni içindeki %	38,2%	31,5%	30,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	34,0%	28,0%	27,0%	29,7%
		Toplam içindeki %	11,3%	9,3%	9,0%	29,7%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.11’de görüldüğü gibi çalışma mekânı türü ayırt etmeksizin, kullanıcıların büyük bir bölümünün (75%) kullandıkları mobilyaların ergonomik olmasını önemsedikleri görülmektedir. Buna karşın kullanıcıların 12%’sinin mobilyaların ergonomik olup olmamasına dikkat etmedikleri tespit edilmiştir.

Çalışma mekanında mobilyaların ergonomik olmasını en yüksek düzeyde önemseyen ofis kullanıcılarının çoğu (34,7%) **Geleneksel Ofis** kullanıcıları, ikinci sırada (33,8%) Home Ofis kullanıcıları ve son sırada (31,5%) Paylaşımlı Ofis kullanıcıları olarak tespit edilmiştir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile mekanın ergonomik olmasına verdikleri önem arasındaki ilişkiye ait bulgular (Çizelge 3.12) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.12: Çalışma mekanının ergonomik olmasına dikkat eder misiniz?

S.11.4 Çalışma mekânı ölçülerinin ergonomik olmasına dikkat ederim. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.11.4 Çalışma mekânı ölçülerinin ergonomik olmasına dikkat ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	5	5	5	15
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
		Toplam içindeki %	1,7%	1,7%	1,7%	5,0%
	Katılmıyorum	Frekans	10	6	9	25
		Satır değişkeni içindeki %	40,0%	24,0%	36,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	10,0%	6,0%	9,0%	8,3%
		Toplam içindeki %	3,3%	2,0%	3,0%	8,3%
	Kararsızım	Frekans	8	10	19	37
		Satır değişkeni içindeki %	21,6%	27,0%	51,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	8,0%	10,0%	19,0%	12,3%
		Toplam içindeki %	2,7%	3,3%	6,3%	12,3%
	Katılıyorum	Frekans	53	55	50	158
		Satır değişkeni içindeki %	33,5%	34,8%	31,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	53,0%	55,0%	50,0%	52,7%
		Toplam içindeki %	17,7%	18,3%	16,7%	52,7%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	24	24	17	65
		Satır değişkeni içindeki %	36,9%	36,9%	26,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	24,0%	24,0%	17,0%	21,7%
		Toplam içindeki %	8,0%	8,0%	5,7%	21,7%
Toplam		Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.12’de görüldüğü gibi çalışma mekanı türü ayırt etmeksizin, kullanıcıların büyük bir bölümünün (74,4%) çalışma mekanlarının ergonomik olmasını önemsedikleri görülmektedir. Buna karşın kullanıcıların 13,3%’ünün mekanlarının ergonomik olup olmamasına dikkat etmedikleri tespit edilmiştir.

Çalışma mekanının ergonomik olmasını en yüksek düzeyde önemseyen ofis kullanıcılarının çoğu (35,4%) **Paylaşımlı Ofis** kullanıcıları, ikinci sırada (34,6%) Geleneksel Ofis kullanıcıları ve son sırada (30%) Home Ofis kullanıcıları olarak tespit edilmiştir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile iç mekanın işitsel konforunun yeterli düzeyde olmasına verdikleri önem arasındaki ilişkiye ait bulgular (Çizelge 3.13) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.13: Çalışma mekanında işitsel konfora dikkat eder misiniz?

S.11.5 İç mekânın işitsel konforuna dikkat ederim. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.11.5 İç mekânın işitsel konforuna dikkat ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	4	2	3	9
		Satır değişkeni içindeki %	44,4%	22,2%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	4,0%	2,0%	3,0%	3,0%
		Toplam içindeki %	1,3%	0,7%	1,0%	3,0%
	Katılmıyorum	Frekans	6	5	5	16
		Satır değişkeni içindeki %	37,5%	31,3%	31,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	6,0%	5,0%	5,0%	5,3%
		Toplam içindeki %	2,0%	1,7%	1,7%	5,3%
	Kararsızım	Frekans	14	6	5	25
		Satır değişkeni içindeki %	56,0%	24,0%	20,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	14,0%	6,0%	5,0%	8,3%
		Toplam içindeki %	4,7%	2,0%	1,7%	8,3%
	Katılıyorum	Frekans	51	55	61	167
		Satır değişkeni içindeki %	30,5%	32,9%	36,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	51,0%	55,0%	61,0%	55,7%
		Toplam içindeki %	17,0%	18,3%	20,3%	55,7%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	25	32	26	83
		Satır değişkeni içindeki %	30,1%	38,6%	31,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	25,0%	32,0%	26,0%	27,7%
		Toplam içindeki %	8,3%	10,7%	8,7%	27,7%
Toplam		Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Daha önce ifade edildiği gibi çalışma mekanlarında kullanıcıların fiziksel ihtiyaçlarından bir diğeri de mekan içi işitsel konforun temin edilmesidir. Kullanıcıların bu konuda beklentileri birbirleri ile örtüşmektedir. Çizelge 3.13'te de görüldüğü üzere tüm ofis kullanıcılarının 83,4%'ü ofis içinde işitsel konforun sağlanmasına önem vermektedir. Özellikle **Home Ofis ve Paylaşımlı Ofis** kullanıcılarının, işitsel konforlarının sağlanmasına eşit düzeyde (tüm kullanıcıların 29%'u) dikkat ettikleri tespit edilmiştir. Geleneksel Ofis kullanıcılarında ise işitsel konfora dikkat etme oranının, tüm kullanıcıların 25,3%'ü olduğu görülmektedir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile dıştan gelen gürültüye karşı yalıtımın yeterli düzeyde olmasına verdikleri önem arasındaki ilişkiye ait bulgular (Çizelge 3.14) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.14: Mekanda dıştan gelen gürültüye karşı yalıtımın olmasına verilen önem.

S.11.6 Dıştan gelen gürültüye karşı ses yalıtımının olmasına dikkat ederim. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.11.6 Dıştan gelen gürültüye karşı ses yalıtımının olmasına dikkat ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	2	2	4	8
		Satır değişkeni içindeki %	25,0%	25,0%	50,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	2,0%	4,0%	2,7%
		Toplam içindeki %	0,7%	0,7%	1,3%	2,7%
	Katılmıyorum	Frekans	8	5	3	16
		Satır değişkeni içindeki %	50,0%	31,3%	18,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	8,0%	5,0%	3,0%	5,3%
		Toplam içindeki %	2,7%	1,7%	1,0%	5,3%
	Kararsızım	Frekans	9	5	7	21
		Satır değişkeni içindeki %	42,9%	23,8%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	9,0%	5,0%	7,0%	7,0%
		Toplam içindeki %	3,0%	1,7%	2,3%	7,0%
	Katılıyorum	Frekans	51	54	66	171
		Satır değişkeni içindeki %	29,8%	31,6%	38,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	51,0%	54,0%	66,0%	57,0%
		Toplam içindeki %	17,0%	18,0%	22,0%	57,0%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	30	34	20	84
		Satır değişkeni içindeki %	35,7%	40,5%	23,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	30,0%	34,0%	20,0%	28,0%
		Toplam içindeki %	10,0%	11,3%	6,7%	28,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Yine tüm ofis kullanıcılarının ortak beklentileri aynı doğrultuda olup çalışma mekanının dış seslerden yalıtılmış olmasına dikkat ettikleri (85%) görülmektedir. Çizelge 3.14'te

olduğu gibi geleneksel ofis kullanıcılarının 31,8% oranla, home ofis ve paylaşımlı ofis kullanıcıları ile karşılaştırıldığında dış seslere karşı çok anlamlı bir fark olmamakla beraber daha az duyarlı oldukları görülmektedir. Home Ofis ve **Paylaşımlı Ofis** kullanıcılarının sırası ile dış seslerin yalıtımına (33,7% ve 34,5%) daha duyarlı oldukları görülmektedir.

Ofis kullanıcılarının fiziksel ihtiyaçlarına yönelik bulgulardan, ofis ortamlarının termal konforunun sağlanmasına yönelik beklentiler ile ilgili bulgular (Çizelge 3.15) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.15: Çalışma mekanında termal (ısı) konforun sağlanmasına verilen önem.

S.11.7 İç mekânda ısı konforun yeterli düzeyde sağlanmış olmasına dikkat ederim. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.11.7 İç mekânda ısı konforun yeterli düzeyde sağlanmış olmasına dikkat ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	1	3	3	7
		Satır değişkeni içindeki %	14,3%	42,9%	42,9%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	3,0%	3,0%	2,3%
		Toplam içindeki %	0,3%	1,0%	1,0%	2,3%
	Katılmıyorum	Frekans	4	5	2	11
		Satır değişkeni içindeki %	36,4%	45,5%	18,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	4,0%	5,0%	2,0%	3,7%
		Toplam içindeki %	1,3%	1,7%	0,7%	3,7%
	Kararsızım	Frekans	8	4	7	19
		Satır değişkeni içindeki %	42,1%	21,1%	36,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	8,0%	4,0%	7,0%	6,3%
		Toplam içindeki %	2,7%	1,3%	2,3%	6,3%
	Katılıyorum	Frekans	51	53	58	162
		Satır değişkeni içindeki %	31,5%	32,7%	35,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	51,0%	53,0%	58,0%	54,0%
		Toplam içindeki %	17,0%	17,7%	19,3%	54,0%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	36	35	30	101
		Satır değişkeni içindeki %	35,6%	34,7%	29,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	36,0%	35,0%	30,0%	33,7%
		Toplam içindeki %	12,0%	11,7%	10,0%	33,7%
Toplam		Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.15’te ofis çalışanlarının iç mekanda termal konforun sağlanmasına yönelik beklentileri, tüm ofis çalışanlarının yukarıda yer alan çizelgelerin hepsinde ortaya çıkan sonuçlar ile paralellik arz etmektedir. Ofis içi termal konforun sağlanmasına yönelik beklenti düzeyi 87,7% olarak tespit edilmiştir. Termal konforun sağlanmasına dikkat eden kullanıcıların çoğunu, **Paylaşımlı Ofis ve Home Ofis** kullanıcıları eşit oranda (33,5%) oluşturmakta, Geleneksel Ofis kullanıcıları 33% ile son sırada yer almaktadır.

Ofis kullanıcılarının, yukarıda anlatılan fiziksel ihtiyaçlara verdikleri önem sırası Çizelge 3.16’da gösterilmektedir.

Çizelge 3.16: Çalışma mekanında fiziksel ihtiyaçlara verilen önem sırası.

Önem Sırası	Tüm Ofis Kullanıcıları	Geleneksel Ofis Kullanıcıları	Paylaşımlı Ofis Kullanıcıları	Home Ofis Kullanıcıları
1.	Termal Konfor	Termal Konfor	Termal Konfor	Doğal Aydınlatma
2.	Dış Gürültü	Doğal Aydınlatma	Dış Gürültü	Termal Konfor
3.	Doğal Aydınlatma	Dış Gürültü	İşitsel Konfor	İşitsel Konfor
4.	İşitsel Konfor	Yapay Aydınlatma	Doğal Aydınlatma	Dış Gürültü
5.	Mobilya Ergonomisi	Mobilya Ergonomisi	Mekan Ergonomisi	Mobilya Ergonomisi
6.	Mekan Ergonomisi	Mekan Ergonomisi	Yapay Aydınlatma	Yapay Aydınlatma
7.	Yapay Aydınlatma	İşitsel Konfor	Mobilya Ergonomisi	Mekan Ergonomisi

3.3 Fiziksel Kullanıcı İhtiyaçlarının Mevcut Durumlarına Yönelik Bulgular

Önceki başlık altında ofis çalışanlarının çalışma mekanları ile ilgili fiziksel beklentilerine yönelik bulgular değerlendirilmiştir. Bu başlık altında ise ofis çalışanlarının mevcut ofis ortamlarını ortaya koyan bulgular değerlendirilecektir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile mekanın doğal aydınlatmasının mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.17) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.17: Çalışma mekanında doğal aydınlatmanın mevcut durumu.

S.12.1 Çalışma mekânımda doğal aydınlatmanın yeterli olduğunu düşünüyorum. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.12.1 Çalışma mekânımda doğal aydınlatmanın yeterli olduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	14	18	5	37
		Satır değişkeni içindeki %	37,8%	48,6%	13,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	14,0%	18,0%	5,0%	12,3%
		Toplam içindeki %	4,7%	6,0%	1,7%	12,3%
	Katılmıyorum	Frekans	30	52	32	114
		Satır değişkeni içindeki %	26,3%	45,6%	28,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	30,0%	52,0%	32,0%	38,0%
		Toplam içindeki %	10,0%	17,3%	10,7%	38,0%
	Kararsızım	Frekans	6	9	11	26
		Satır değişkeni içindeki %	23,1%	34,6%	42,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	6,0%	9,0%	11,0%	8,7%
		Toplam içindeki %	2,0%	3,0%	3,7%	8,7%
	Katılıyorum	Frekans	27	8	19	54
		Satır değişkeni içindeki %	50,0%	14,8%	35,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	27,0%	8,0%	19,0%	18,0%
		Toplam içindeki %	9,0%	2,7%	6,3%	18,0%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	23	13	33	69
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	18,8%	47,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	23,0%	13,0%	33,0%	23,0%
		Toplam içindeki %	7,7%	4,3%	11,0%	23,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.17’de ortaya koyulan veriler mevcut ofislerin doğal aydınlatmalarının ofis çalışanlarının beklentilerini karşılamadığı görülmektedir. Ofis çalışanların büyük çoğunluğunun (80%) doğal aydınlatmaya önem verdiklerini görmüştük. Fakat mevcut ofislerinin doğal aydınlatmasının yeterli olduğunu düşünenler tüm katılımcıların 41’ini oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan Geleneksel ofis çalışanları mekanın doğal aydınlatmasının 50% düzeyinde yeterli olduğunu ifade etmektedirler. Paylaşımlı ofis

kullanıcılarında, ofis içi doğal aydınlatmanın yeterli olduğunu düşünenler ise sadece 21% ile çok düşük seviyede gerçekleşmiştir. Aynı paralelde home ofis çalışanları da doğal aydınlatmanın beklentilerini karşılamadığını ortaya koymaktadırlar. Home ofis çalışanlarını 52%'si çalışma mekanlarında doğal aydınlatmanın yeterli olduğunu ifade etmektedir. Beklenti düzeyleri ile mevcut durum karşılaştırıldığında doğal aydınlatmanın çalışma mekanlarında yetersiz kaldığına ilişkin anlamlı bir fark oluşmaktadır.

Katılımcıların çalışma mekanları ile mekanın yapay aydınlatmasının mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.18) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.18: Çalışma mekanında yapay aydınlatmanın mevcut durumu.

S.12.2 Çalışma mekânında yapay aydınlatmanın yeterli olduğunu düşünüyorum. * S.5. Çalıştığımız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığımız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.12.2 Çalışma mekânında yapay aydınlatmanın yeterli olduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	3	6	2	11
		Satır değişkeni içindeki %	27,3%	54,5%	18,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	3,0%	6,0%	2,0%	3,7%
		Toplam içindeki %	1,0%	2,0%	0,7%	3,7%
	Katılmıyorum	Frekans	15	9	11	35
		Satır değişkeni içindeki %	42,9%	25,7%	31,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	15,0%	9,0%	11,0%	11,7%
		Toplam içindeki %	5,0%	3,0%	3,7%	11,7%
	Kararsızım	Frekans	11	9	11	31
		Satır değişkeni içindeki %	35,5%	29,0%	35,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	11,0%	9,0%	11,0%	10,3%
		Toplam içindeki %	3,7%	3,0%	3,7%	10,3%
	Katılıyorum	Frekans	47	53	54	154
		Satır değişkeni içindeki %	30,5%	34,4%	35,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	47,0%	53,0%	54,0%	51,3%
		Toplam içindeki %	15,7%	17,7%	18,0%	51,3%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	24	23	22	69
		Satır değişkeni içindeki %	34,8%	33,3%	31,9%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	24,0%	23,0%	22,0%	23,0%
		Toplam içindeki %	8,0%	7,7%	7,3%	23,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.18'de değerlendirilen ofis içi yapay aydınlatmanın mevcut durumu doğal aydınlatmaya nazaran 74,3% gibi bir oranla yeterli görülmekte ve ofis çalışanlarının beklentileri ile örtüştüğü görülmektedir. Yeterlilik düzeyi karşılaştırıldığında;

Paylaşımlı Ofis kullanıcıları ve **Home Ofis** kullanıcılarının eşit oranda (76%) yeterli buldukları, Geleneksel Ofis kullanıcılarının da 71%'i mekanlarındaki yapay aydınlatmanın yeterli düzeyde olduklarını ifade etmişlerdir. Bu durum doğal aydınlatmada olduğundan farklı olarak yapay aydınlatmanın çalışanların beklentilerini karşıladığını ortaya koymaktadır.

Katılımcıların çalışma mekanları ile mobilya ergonomisinin mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.19) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.19: Çalışma mekanında mobilya ergonomisinin mevcut durumu.

S.12.3 Çalışma mekânımda mobilyaların ergonomik olduğunu düşünüyorum. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.12.3 Çalışma mekânımda mobilyaların ergonomik olduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	8	2	4	14
		Satır değişkeni içindeki %	57,1%	14,3%	28,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	8,0%	2,0%	4,0%	4,7%
		Toplam içindeki %	2,7%	0,7%	1,3%	4,7%
	Katılmıyorum	Frekans	9	17	14	40
		Satır değişkeni içindeki %	22,5%	42,5%	35,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	9,0%	17,0%	14,0%	13,3%
		Toplam içindeki %	3,0%	5,7%	4,7%	13,3%
	Kararsızım	Frekans	19	14	9	42
		Satır değişkeni içindeki %	45,2%	33,3%	21,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	19,0%	14,0%	9,0%	14,0%
		Toplam içindeki %	6,3%	4,7%	3,0%	14,0%
	Katılıyorum	Frekans	47	51	56	154
		Satır değişkeni içindeki %	30,5%	33,1%	36,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	47,0%	51,0%	56,0%	51,3%
		Toplam içindeki %	15,7%	17,0%	18,7%	51,3%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	17	16	17	50
		Satır değişkeni içindeki %	34,0%	32,0%	34,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	17,0%	16,0%	17,0%	16,7%
		Toplam içindeki %	5,7%	5,3%	5,7%	16,7%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.19’da ofis içi kullanılan mobilyaların ergonomisi çalışanların beklentilerini (75%) tam karşılamasa da yakın seyrettiği (69%) görülmektedir. Home ofis kullanıcılarının kullandıkları mobilyalarının ergonomisi beklenti düzeylerine en yakın (73%) seyrettiği görülüyor. Bununla birlikte geleneksel ofis kullanıcıların mevcut mobilyaların ergonomisi ile ilgili düşünceleri 64% ile ergonomik olduğu ve **paylaşımlı ofis** kullanıcılarının görüşleri ise 67% ile kullandıkları mobilyaların ergonomik olduğudur. Mobilyaların ergonomisi çalışanların beklenti düzeylerinin altında kalmakla birlikte anlamlı bir fark oluşmamaktadır.

Katılımcıların çalışma mekanları ile mekan ergonomisinin mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.20) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.20: Çalışma mekanlarının mevcut mekan ergonomisi.

S.12.4 Çalışma mekânının ölçülerinin ergonomik olduğunu düşünüyorum. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.12.4 Çalışma mekânının ölçülerinin ergonomik olduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	8	6	8	22
		Satır değişkeni içindeki %	36,4%	27,3%	36,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	8,0%	6,0%	8,0%	7,3%
		Toplam içindeki %	2,7%	2,0%	2,7%	7,3%
	Katılmıyorum	Frekans	12	15	16	43
		Satır değişkeni içindeki %	27,9%	34,9%	37,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	12,0%	15,0%	16,0%	14,3%
		Toplam içindeki %	4,0%	5,0%	5,3%	14,3%
	Kararsızım	Frekans	20	18	14	52
		Satır değişkeni içindeki %	38,5%	34,6%	26,9%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	20,0%	18,0%	14,0%	17,3%
		Toplam içindeki %	6,7%	6,0%	4,7%	17,3%
	Katılıyorum	Frekans	39	50	41	130
		Satır değişkeni içindeki %	30,0%	38,5%	31,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	39,0%	50,0%	41,0%	43,3%
		Toplam içindeki %	13,0%	16,7%	13,7%	43,3%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	21	11	21	53
		Satır değişkeni içindeki %	39,6%	20,8%	39,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	21,0%	11,0%	21,0%	17,7%
		Toplam içindeki %	7,0%	3,7%	7,0%	17,7%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.19 ile Çizelge 3.20 karşılaştırıldığında mobilya ergonomisi ile mekanın fiziksel ergonomisi arasında ofis çalışanlarının beklentilerini karşılama konusunda paralellik arz etmediği görülmektedir. Ofis çalışanlarının mekanın fiziksel ergonomisi

ile ilgili beklentileri (74.4%) mevcut çalışma alanlarında yeterince karşılanmadığı (61%) görülmektedir. Tüm ofis türlerinde, çalışanlar çalışma mekanlarının ölçülerinin ergonomisi ile ilgili beklentilerinin 61% oranında karşılandığı tespit edilmiştir. Home ofis kullanıcılarının 62%'si, paylaşımlı ofis kullanıcılarının 61%'i, geleneksel ofis kullanıcılarının 60%'ı mekan ölçülerinin ergonomik olduğunu düşünmektedir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile iç mekan işitsel konfor düzeyinin mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.21) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.21: Çalışma mekanlarının mevcut işitsel konfor düzeyi.

S.12.5 İç mekânın işitsel konforunun yeterli düzede sağlandığını düşünüyorum. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.12.5 İç mekânın işitsel konforunun yeterli düzede sağlandığını düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	12	7	8	27
		Satır değişkeni içindeki %	44,4%	25,9%	29,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	12,0%	7,0%	8,0%	9,0%
		Toplam içindeki %	4,0%	2,3%	2,7%	9,0%
	Katılmıyorum	Frekans	17	18	13	48
		Satır değişkeni içindeki %	35,4%	37,5%	27,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	17,0%	18,0%	13,0%	16,0%
		Toplam içindeki %	5,7%	6,0%	4,3%	16,0%
	Kararsızım	Frekans	18	17	9	44
		Satır değişkeni içindeki %	40,9%	38,6%	20,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	18,0%	17,0%	9,0%	14,7%
		Toplam içindeki %	6,0%	5,7%	3,0%	14,7%
	Katılıyorum	Frekans	37	45	52	134
		Satır değişkeni içindeki %	27,6%	33,6%	38,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	37,0%	45,0%	52,0%	44,7%
		Toplam içindeki %	12,3%	15,0%	17,3%	44,7%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	16	13	18	47
		Satır değişkeni içindeki %	34,0%	27,7%	38,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	16,0%	13,0%	18,0%	15,7%
		Toplam içindeki %	5,3%	4,3%	6,0%	15,7%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.21’de işitsel konforun, beklentileri (83,4%) tam olarak karşılayamadığı ve buna rağmen çalışma mekanlarında büyük çoğunluğun (60,4%) işitsel konforunun sağlandığı tespit edilmiştir. Geleneksel ofislerde beklenti 76% iken mevcut durum 53%, paylaşımlı ofislerde beklenti 77% iken mevcut durum 58%, home ofislerde beklenti 87% iken mevcut durum 70% olarak tespit edilmiş ve beklenti memnuniyet karşılaştırıldığında **home ofis** kullanıcılarının işitsel konforunun daha iyi sağlandığını söylemek mümkün.

Katılımcıların çalışma mekanları ile dış gürültü kontrolünün mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.22) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.22: Çalışma mekanlarının dış gürültü kontrolünün mevcut durumu.

S.12.6 Dıştan gelen gürültüye karşı ses yalıtımının yeterli olduğunu düşünüyorum. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Crosstabulation						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.12.6 Dıştan gelen gürültüye karşı ses yalıtımının yeterli olduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	7	5	4	16
		Satır değişkeni içindeki %	43,8%	31,3%	25,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	7,0%	5,0%	4,0%	5,3%
		Toplam içindeki %	2,3%	1,7%	1,3%	5,3%
	Katılmıyorum	Frekans	11	12	6	29
		Satır değişkeni içindeki %	37,9%	41,4%	20,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	11,0%	12,0%	6,0%	9,7%
		Toplam içindeki %	3,7%	4,0%	2,0%	9,7%
	Kararsızım	Frekans	10	12	17	39
		Satır değişkeni içindeki %	25,6%	30,8%	43,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	10,0%	12,0%	17,0%	13,0%
		Toplam içindeki %	3,3%	4,0%	5,7%	13,0%
	Katılıyorum	Frekans	58	54	58	170
		Satır değişkeni içindeki %	34,1%	31,8%	34,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	58,0%	54,0%	58,0%	56,7%
		Toplam içindeki %	19,3%	18,0%	19,3%	56,7%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	14	17	15	46
		Satır değişkeni içindeki %	30,4%	37,0%	32,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	14,0%	17,0%	15,0%	15,3%
		Toplam içindeki %	4,7%	5,7%	5,0%	15,3%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.22’de çalışma mekanı ayırt etmeksizin tüm katılımcıların 75%’i, dıştan gelen gürültü kontrolünün yeterli düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Bu oran beklentilerinin (85%) çok az altında kalmaktadır. Geleneksel ofislerde beklenti 81% iken mevcut durum 72%, paylaşımlı ofislerde beklenti 88% iken mevcut durum 71%, home ofislerde

beklenti 86% iken mevcut durum 73% olarak tespit edilmiştir. Beklenti ve memnuniyet düzeyi karşılaştırıldığında en iyi sonucu geleneksel ofisler sağlamaktadır.

Katılımcıların çalışma mekanları ile ısı konforunun mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.23) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.23: Çalışma mekanlarının ısı konforunun mevcut durumu.

S.12.7 İç mekânda ısı konforunun yeterli düzeyde sağlanmış olduğunu düşünüyorum. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.12.7 İç mekânda ısı konforunun yeterli düzeyde sağlanmış olduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	7	3	2	12
		Satır değişkeni içindeki %	58,3%	25,0%	16,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	7,0%	3,0%	2,0%	4,0%
		Toplam içindeki %	2,3%	1,0%	0,7%	4,0%
	Katılmıyorum	Frekans	10	12	4	26
		Satır değişkeni içindeki %	38,5%	46,2%	15,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	10,0%	12,0%	4,0%	8,7%
		Toplam içindeki %	3,3%	4,0%	1,3%	8,7%
	Kararsızım	Frekans	19	11	8	38
		Satır değişkeni içindeki %	50,0%	28,9%	21,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	19,0%	11,0%	8,0%	12,7%
		Toplam içindeki %	6,3%	3,7%	2,7%	12,7%
	Katılıyorum	Frekans	45	62	55	162
		Satır değişkeni içindeki %	27,8%	38,3%	34,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	45,0%	62,0%	55,0%	54,0%
		Toplam içindeki %	15,0%	20,7%	18,3%	54,0%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	19	12	31	62
		Satır değişkeni içindeki %	30,6%	19,4%	50,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	19,0%	12,0%	31,0%	20,7%
		Toplam içindeki %	6,3%	4,0%	10,3%	20,7%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.23'te çalışma mekanlarının ısı(termal) konforunun, beklentileri (87,7%) tam olarak karşılayamadığı ve buna rağmen çalışma mekanlarında büyük çoğunluğun (74,7%) termal konforunun sağlandığı tespit edilmiştir. Geleneksel ofislerde beklenti 87% iken mevcut durum 64%, paylaşımlı ofislerde beklenti 88% iken mevcut durum

74%, home ofislerde beklenti 88% iken mevcut durum 86% olarak tespit edilmiş ve beklenti memnuniyet karşılaştırıldığında **home ofis** kullanıcılarının termal konforunun daha iyi sağlandığını söylemek mümkün.

3.4 Psikolojik Kullanıcı İhtiyaçlarına Yönelik Bulgular

Bu başlık altında kullanıcıların psikolojik ihtiyaçlarına yönelik beklenti düzeyleri değerlendirilmiştir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile görsel mahremiyete verilen öneme ait bulgular (Çizelge 3.24) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.24: Çalışma mekanlarında mahremiyete verilen önem.

S.13.1 Çalışma mekânında mahremiyetimin sağlanmasına dikkat ederim. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.13.1 Çalışma mekânında mahremiyetimin sağlanmasına dikkat ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	7	7	10	24
		Satır değişkeni içindeki %	29,2%	29,2%	41,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	7,0%	7,0%	10,0%	8,0%
		Toplam içindeki %	2,3%	2,3%	3,3%	8,0%
	Katılmıyorum	Frekans	17	21	18	56
		Satır değişkeni içindeki %	30,4%	37,5%	32,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	17,0%	21,0%	18,0%	18,7%
		Toplam içindeki %	5,7%	7,0%	6,0%	18,7%
	Kararsızım	Frekans	10	10	11	31
		Satır değişkeni içindeki %	32,3%	32,3%	35,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	10,0%	10,0%	11,0%	10,3%
		Toplam içindeki %	3,3%	3,3%	3,7%	10,3%
	Katılıyorum	Frekans	37	32	35	104
		Satır değişkeni içindeki %	35,6%	30,8%	33,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	37,0%	32,0%	35,0%	34,7%
		Toplam içindeki %	12,3%	10,7%	11,7%	34,7%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	29	30	26	85
		Satır değişkeni içindeki %	34,1%	35,3%	30,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	29,0%	30,0%	26,0%	28,3%
		Toplam içindeki %	9,7%	10,0%	8,7%	28,3%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çalışmamıza katkıda bulunan katılımcıların büyük çoğunluğunun, çalışma mekanlarının türüne bakılmaksızın mahremiyetinin olmasına dikkat ettikleri tespit edilmiştir. Tüm katılımcıların 63%'ü çalışma mekanında mahremiyetin yeterli olmasını beklemektedir.

Çalışmaya katılanların azınlığı (26,7%) çalışma ortamında mahremiyetin olup olmamasına önem vermediklerini ifade etmişlerdir.

Çalışma mekanındaki mahremiyetin yeterli düzeyde olmasına geleneksel ofis kullanıcılarının 66%'sı, paylaşımlı ofis kullanıcılarının 62%'si, home ofis kullanıcılarının 61%'i önem verdiklerini ifade etmektedirler. Mahremiyete en çok önem veren ofis türü katılımcıları **geleneksel ofis** kullanıcıları olarak tespit edilmiştir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile aidiyet hissini sağlamasına verilen öneme ait bulgular (Çizelge 3.25) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.25: Çalışma mekanlarında aidiyet hissini sağlanmasına verilen önem.

S.13.2 Çalışma mekânının aidiyet hissi oluşturmaya dikkat ederim. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.13.2 Çalışma mekânının aidiyet hissi oluşturmaya dikkat ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	8	22	4	34
		Satır değişkeni içindeki %	23,5%	64,7%	11,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	8,0%	22,0%	4,0%	11,3%
		Toplam içindeki %	2,7%	7,3%	1,3%	11,3%
	Katılmıyorum	Frekans	8	34	17	59
		Satır değişkeni içindeki %	13,6%	57,6%	28,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	8,0%	34,0%	17,0%	19,7%
		Toplam içindeki %	2,7%	11,3%	5,7%	19,7%
	Kararsızım	Frekans	9	6	10	25
		Satır değişkeni içindeki %	36,0%	24,0%	40,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	9,0%	6,0%	10,0%	8,3%
		Toplam içindeki %	3,0%	2,0%	3,3%	8,3%
	Katılıyorum	Frekans	46	23	46	115
		Satır değişkeni içindeki %	40,0%	20,0%	40,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	46,0%	23,0%	46,0%	38,3%
		Toplam içindeki %	15,3%	7,7%	15,3%	38,3%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	29	15	23	67
		Satır değişkeni içindeki %	43,3%	22,4%	34,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	29,0%	15,0%	23,0%	22,3%
		Toplam içindeki %	9,7%	5,0%	7,7%	22,3%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çalışmamıza katkıda bulunan katılımcıların büyük çoğunluğunun, çalışma mekanlarının türüne bakılmaksızın aidiyet hissini olmasına dikkat ettikleri tespit edilmiştir. Tüm katılımcıların 60,6%'sı çalışma mekanında aidiyet hissini sağlanmasına önem verdiklerini ifade etmektedirler. Çalışmaya katılanların azımsanmayacak kısmı (31%)

çalışma ortamında aidiyet hissinin sağlanıp sağlanmamasına önem vermediklerini ifade etmişlerdir.

Çalışma mekanındaki aidiyet hissinin yeterli düzeyde olmasına geleneksel ofis kullanıcılarının 75%'i, paylaşımlı ofis kullanıcılarının 38%'i, home ofis kullanıcılarının 69%'u önem verdiklerini ifade etmektedirler. Aidiyet hissinin sağlanmasına en çok önem veren ofis türü katılımcıları **geleneksel ofis** kullanıcıları olarak tespit edilmiştir. Fakat paylaşımlı ofis kullanıcılarının çoğunun (56%) aidiyet hissinin sağlanıp sağlanmamasına önem vermedikleri tespit edilmiştir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile tasarım açısından esneklik sunmasına verilen öneme ait bulgular (Çizelge 3.26) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.26: Çalışma mekanlarının tasarım açısından esneklik sunmasına verilen önem.

S.13.3 Çalışma mekânının tasarım açısından esneklik sunmasına dikkat ederim. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.13.3 Çalışma mekânının tasarım açısından esneklik sunmasına dikkat ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	2	4	5	11
		Satır değişkeni içindeki %	18,2%	36,4%	45,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	4,0%	5,0%	3,7%
		Toplam içindeki %	0,7%	1,3%	1,7%	3,7%
	Katılmıyorum	Frekans	11	5	7	23
		Satır değişkeni içindeki %	47,8%	21,7%	30,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	11,0%	5,0%	7,0%	7,7%
		Toplam içindeki %	3,7%	1,7%	2,3%	7,7%
	Kararsızım	Frekans	12	8	6	26
		Satır değişkeni içindeki %	46,2%	30,8%	23,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	12,0%	8,0%	6,0%	8,7%
		Toplam içindeki %	4,0%	2,7%	2,0%	8,7%
	Katılıyorum	Frekans	45	59	58	162
		Satır değişkeni içindeki %	27,8%	36,4%	35,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	45,0%	59,0%	58,0%	54,0%
		Toplam içindeki %	15,0%	19,7%	19,3%	54,0%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	30	24	24	78
		Satır değişkeni içindeki %	38,5%	30,8%	30,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	30,0%	24,0%	24,0%	26,0%
		Toplam içindeki %	10,0%	8,0%	8,0%	26,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Katılımcıların büyük çoğunluğunun, çalışma mekanlarının türüne bakılmaksızın aidiyet hissinin olmasına dikkat ettikleri tespit edilmiştir. Tüm katılımcıların 80%'i çalışma

mekanının tasarım açısından esneklik sunmasına önem verdiklerini ifade etmektedirler. Çalışmaya katılanların çok azı (11%) çalışma ortamında tasarımda esneklik sağlanıp sağlanmamasına önem vermediklerini ifade etmişlerdir.

Çalışma mekanındaki esnekliğin yeterli düzeyde olmasına geleneksel ofis kullanıcılarının 75%'i, paylaşımlı ofis kullanıcılarının 83%'ü, home ofis kullanıcılarının 82%'si önem verdiklerini ifade etmektedirler. Çalışma mekanında esnekliğin sağlanmasına en çok önem veren ofis türü katılımcıları **paylaşımlı ofis** kullanıcıları olarak tespit edilmiştir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile güvenli olmasına verilen öneme ait bulgular (Çizelge 3.27) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.27: Çalışma mekanlarının güvenli olmasına verilen önem.

S.13.4 Çalışma mekânının güvenli olmasına dikkat ederim. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.13.4 Çalışma mekânının güvenli olmasına dikkat ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	0	4	1	5
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	80,0%	20,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	4,0%	1,0%	1,7%
		Toplam içindeki %	0,0%	1,3%	0,3%	1,7%
	Katılmıyorum	Frekans	1	3	6	10
		Satır değişkeni içindeki %	10,0%	30,0%	60,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	3,0%	6,0%	3,3%
		Toplam içindeki %	0,3%	1,0%	2,0%	3,3%
	Kararsızım	Frekans	2	3	11	16
		Satır değişkeni içindeki %	12,5%	18,8%	68,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	3,0%	11,0%	5,3%
		Toplam içindeki %	0,7%	1,0%	3,7%	5,3%
	Katılıyorum	Frekans	56	54	51	161
		Satır değişkeni içindeki %	34,8%	33,5%	31,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	56,0%	54,0%	51,0%	53,7%
		Toplam içindeki %	18,7%	18,0%	17,0%	53,7%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	41	36	31	108
		Satır değişkeni içindeki %	38,0%	33,3%	28,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	41,0%	36,0%	31,0%	36,0%
		Toplam içindeki %	13,7%	12,0%	10,3%	36,0%
Toplam		Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Katılımcıların büyük çoğunluğunun, çalışma mekanlarının türüne bakılmaksızın mekanın güvenli olmasına dikkat ettikleri tespit edilmiştir. Tüm katılımcıların 89,7%'si çalışma mekanının güvenli olmasına önem verdiklerini ifade etmektedirler. Çalışmaya

katılanların çok azı (5%) çalışma mekanının güvenli olmasına önem vermediklerini ifade etmişlerdir.

Çalışma mekanında güvenliğin yeterli düzeyde olmasına geleneksel ofis kullanıcılarının 97%'si, paylaşımlı ofis kullanıcılarının 90%'ı, home ofis kullanıcılarının 82%'si önem verdiklerini ifade etmektedirler. Çalışma mekanında esnekliğin sağlanmasına en çok önem veren ofis türü katılımcıları **geleneksel ofis** kullanıcıları olarak tespit edilmiştir.

3.5 Psikolojik Kullanıcı İhtiyaçlarının Mevcut Durumlarına Yönelik Bulgular

Önceki başlık altında ofis çalışanlarının çalışma mekanları ile ilgili psikolojik beklentilerine yönelik bulgular değerlendirilmiştir. Bu başlık altında ise ofis çalışanlarının mevcut ofis ortamlarını ortaya koyan bulgular değerlendirilecektir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile mahremiyetin mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.28) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.28: Çalışma mekanlarında mahremiyetin mevcut durumu.

S.14.1 Çalışma mekânımda mahremiyetimin sağlandığını düşünüyorum. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.14.1 Çalışma mekânımda mahremiyetimin sağlandığını düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	9	6	10	25
		Satır değişkeni içindeki %	36,0%	24,0%	40,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	9,0%	6,0%	10,0%	8,3%
		Toplam içindeki %	3,0%	2,0%	3,3%	8,3%
	Katılmıyorum	Frekans	19	18	16	53
		Satır değişkeni içindeki %	35,8%	34,0%	30,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	19,0%	18,0%	16,0%	17,7%
		Toplam içindeki %	6,3%	6,0%	5,3%	17,7%
	Kararsızım	Frekans	16	11	4	31
		Satır değişkeni içindeki %	51,6%	35,5%	12,9%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	16,0%	11,0%	4,0%	10,3%
		Toplam içindeki %	5,3%	3,7%	1,3%	10,3%
	Katılıyorum	Frekans	37	42	41	120
		Satır değişkeni içindeki %	30,8%	35,0%	34,2%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	37,0%	42,0%	41,0%	40,0%
		Toplam içindeki %	12,3%	14,0%	13,7%	40,0%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	19	23	29	71
		Satır değişkeni içindeki %	26,8%	32,4%	40,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	19,0%	23,0%	29,0%	23,7%
		Toplam içindeki %	6,3%	7,7%	9,7%	23,7%
Toplam		Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.28’de çalışma mekanlarında mahremiyetin, beklentileri (63%) karşıladığı (63,7%) ve mahremiyetinin sağlandığı tespit edilmiştir. Geleneksel ofislerde beklenti 66% iken mevcut durum 56%, paylaşımlı ofislerde beklenti 62% iken mevcut durum 65%, home ofislerde beklenti 61% iken mevcut durum 70% olarak tespit edilmiş ve beklenti memnuniyet karşılaştırıldığında **home ofis** kullanıcılarının mahremiyetinin daha iyi sağlandığı tespit edilmiştir. Geleneksel ofisler beklentinin altında mahremiyet sağlamaktadır.

Katılımcıların çalışma mekanları ile aidiyet hissinin mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.29) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.29: Çalışma mekanlarında aidiyet hissinin mevcut durumu.

S.14.2 Çalışma mekânının aidiyet hissi oluşturduğunu düşünüyorum. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.14.2 Çalışma mekânının aidiyet hissi oluşturduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	8	6	1	15
		Satır değişkeni içindeki %	53,3%	40,0%	6,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	8,0%	6,0%	1,0%	5,0%
		Toplam içindeki %	2,7%	2,0%	0,3%	5,0%
	Katılmıyorum	Frekans	6	5	4	15
		Satır değişkeni içindeki %	40,0%	33,3%	26,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	6,0%	5,0%	4,0%	5,0%
		Toplam içindeki %	2,0%	1,7%	1,3%	5,0%
	Kararsızım	Frekans	15	9	7	31
		Satır değişkeni içindeki %	48,4%	29,0%	22,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	15,0%	9,0%	7,0%	10,3%
		Toplam içindeki %	5,0%	3,0%	2,3%	10,3%
	Katılıyorum	Frekans	49	62	56	167
		Satır değişkeni içindeki %	29,3%	37,1%	33,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	49,0%	62,0%	56,0%	55,7%
		Toplam içindeki %	16,3%	20,7%	18,7%	55,7%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	22	18	32	72
		Satır değişkeni içindeki %	30,6%	25,0%	44,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	22,0%	18,0%	32,0%	24,0%
		Toplam içindeki %	7,3%	6,0%	10,7%	24,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.29’da çalışma mekanlarında aidiyet ihtiyacının mevcut durumunun, beklentilerin (60,6%) üstünde (79,7%) karşılandığı tespit edilmiştir. Geleneksel ofislerde beklenti 75% iken mevcut durum 71%, paylaşımlı ofislerde beklenti 38% iken mevcut durum 80%, home ofislerde beklenti 69% iken mevcut durum 88% olarak tespit

edilmiş ve beklenti memnuniyet karşılaştırıldığında **paylaşımlı ofis** kullanıcılarının aidiyet hislerinin daha iyi sağlandığı tespit edilmiştir. Geleneksel ofisler beklentinin altında aidiyet hissi sağlamaktadır.

Katılımcıların çalışma mekanları ile aidiyet hissini mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.30) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.30: Çalışma mekanlarında esnekliğin mevcut durumu.

S.14.3 Çalışma mekânının tasarım açısından esneklik sunduğunu düşünüyorum. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç							
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam	
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis		
S.14.3 Çalışma mekânının tasarım açısından esneklik sunduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	12	5	9	26	
		Satır değişkeni içindeki %	46,2%	19,2%	34,6%	100,0%	
		Sütun değişkeni içindeki %	12,0%	5,0%	9,0%	8,7%	
		Toplam içindeki %	4,0%	1,7%	3,0%	8,7%	
	Katılmıyorum	Frekans	21	16	21	58	
		Satır değişkeni içindeki %	36,2%	27,6%	36,2%	100,0%	
		Sütun değişkeni içindeki %	21,0%	16,0%	21,0%	19,3%	
		Toplam içindeki %	7,0%	5,3%	7,0%	19,3%	
	Kararsızım	Frekans	15	11	18	44	
		Satır değişkeni içindeki %	34,1%	25,0%	40,9%	100,0%	
		Sütun değişkeni içindeki %	15,0%	11,0%	18,0%	14,7%	
		Toplam içindeki %	5,0%	3,7%	6,0%	14,7%	
	Katılıyorum	Frekans	40	53	31	124	
		Satır değişkeni içindeki %	32,3%	42,7%	25,0%	100,0%	
		Sütun değişkeni içindeki %	40,0%	53,0%	31,0%	41,3%	
		Toplam içindeki %	13,3%	17,7%	10,3%	41,3%	
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	12	15	21	48	
		Satır değişkeni içindeki %	25,0%	31,3%	43,8%	100,0%	
		Sütun değişkeni içindeki %	12,0%	15,0%	21,0%	16,0%	
		Toplam içindeki %	4,0%	5,0%	7,0%	16,0%	
	Toplam		Frekans	100	100	100	300
			Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
			Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
			Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.30’da çalışma mekanlarında esnekliğin, beklentileri (80%) tam olarak karşılayamadığı, hatta aralarında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiş, buna rağmen çalışma mekanlarında çoğunluğun (57,3%) esnekliğin sağlandığı tespit edilmiştir. Geleneksel ofislerde beklenti 75% iken mevcut durum 52%, paylaşımlı ofislerde beklenti 83% iken mevcut durum 68%, home ofislerde beklenti 82% iken mevcut durum 57,3% olarak tespit edilmiş ve beklenti memnuniyet karşılaştırıldığında **paylaşımlı ofis** çalışma mekanında esnekliğin daha iyi sağlandığı tespit edilmiştir.

Geleneksel ofis esneklik ihtiyacını en alt düzeyde sağlayan ofis türü olarak tespit edilmiştir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile güvenliliğin mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.31) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.31: Çalışma mekanlarında güvenliliğin mevcut durumu.

S.14.4 Çalışma mekânının güvenli olduğunu düşünüyorum. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.14.4 Çalışma mekânının güvenli olduğunu düşünüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	3	5	1	9
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	55,6%	11,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	3,0%	5,0%	1,0%	3,0%
		Toplam içindeki %	1,0%	1,7%	0,3%	3,0%
	Katılmıyorum	Frekans	10	8	11	29
		Satır değişkeni içindeki %	34,5%	27,6%	37,9%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	10,0%	8,0%	11,0%	9,7%
		Toplam içindeki %	3,3%	2,7%	3,7%	9,7%
	Kararsızım	Frekans	9	6	11	26
		Satır değişkeni içindeki %	34,6%	23,1%	42,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	9,0%	6,0%	11,0%	8,7%
		Toplam içindeki %	3,0%	2,0%	3,7%	8,7%
	Katılıyorum	Frekans	54	51	39	144
		Satır değişkeni içindeki %	37,5%	35,4%	27,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	54,0%	51,0%	39,0%	48,0%
		Toplam içindeki %	18,0%	17,0%	13,0%	48,0%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	24	30	38	92
		Satır değişkeni içindeki %	26,1%	32,6%	41,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	24,0%	30,0%	38,0%	30,7%
		Toplam içindeki %	8,0%	10,0%	12,7%	30,7%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.31’de çalışma mekanlarının güvenli olması durumu, beklentileri (89,7%) hemen hemen karşıladığı (78,7%) görülmektedir. Geleneksel ofislerde beklenti 96% iken mevcut durum 80%, paylaşımlı ofislerde beklenti 83% iken mevcut durum 81%, home ofislerde beklenti 82% iken mevcut durum 51,7% olarak tespit edilmiş ve beklenti memnuniyet karşılaştırıldığında **paylaşımlı ofis** çalışma mekanının daha güvenli olduğu tespit edilmiştir. Home ofis esneklik ihtiyacını en alt düzeyde sağlayan ofis türü olarak tespit edilmiştir.

3.6 Sosyolojik Kullanıcı İhtiyaçlarına Yönelik Bulgular

Bu başlık altında kullanıcıların sosyolojik ihtiyaçlarına yönelik beklenti düzeyleri değerlendirilmiştir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile sosyal etkileşime verilen öneme ait bulgular (Çizelge 3.32) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.32: Çalışma mekanlarında sosyal etkileşime verilen önem bulguları.

S.15.1 Çalışma mekânında sosyal etkileşime önem veririm. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.15.1 Çalışma mekânında sosyal etkileşime önem veririm.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	8	8	17	33
		Satır değişkeni içindeki %	24,2%	24,2%	51,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	8,0%	8,0%	17,0%	11,0%
		Toplam içindeki %	2,7%	2,7%	5,7%	11,0%
	Katılmıyorum	Frekans	14	23	37	74
		Satır değişkeni içindeki %	18,9%	31,1%	50,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	14,0%	23,0%	37,0%	24,7%
		Toplam içindeki %	4,7%	7,7%	12,3%	24,7%
	Kararsızım	Frekans	13	7	8	28
		Satır değişkeni içindeki %	46,4%	25,0%	28,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	13,0%	7,0%	8,0%	9,3%
		Toplam içindeki %	4,3%	2,3%	2,7%	9,3%
	Katılıyorum	Frekans	39	35	25	99
		Satır değişkeni içindeki %	39,4%	35,4%	25,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	39,0%	35,0%	25,0%	33,0%
		Toplam içindeki %	13,0%	11,7%	8,3%	33,0%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	26	27	13	66
		Satır değişkeni içindeki %	39,4%	40,9%	19,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	26,0%	27,0%	13,0%	22,0%
		Toplam içindeki %	8,7%	9,0%	4,3%	22,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Katılımcıların çoğunluğunun, çalışma mekanlarının türüne bakılmaksızın sosyal etkileşimin olmasına dikkat ettikleri tespit edilmiştir. Tüm katılımcıların 55%'i çalışma mekanında sosyal etkileşimin varlığına önem verdiklerini ifade etmektedirler. Çalışmaya katılanların 33,7%'si çalışma ortamında sosyal etkileşimin sağlanıp sağlanmamasına önem vermediklerini ifade etmişlerdir.

Çalışma mekanındaki sosyal etkileşimin yeterli düzeyde olmasına geleneksel ofis kullanıcılarının 65%'i, paylaşımlı ofis kullanıcılarının 62%'si, home ofis

kullanıcılarının 38%'i önem verdiklerini ifade etmektedirler. Çalışma mekanında esnekliğin sağlanmasına en çok önem veren ofis türü katılımcıları **geleneksel ofis ve paylaşımlı ofis** kullanıcıları olarak tespit edilmiştir. Home ofis kullanıcıları sosyal etkileşime 54% oranında dikkat etmediklerini ifade etmişlerdir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile sosyal etkileşimin mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.33) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.33: Çalışma mekanlarında sosyal etkileşimin mevcut durumuna ait bulgular.

S.15.2 Çalışma mekânında sosyal etkileşime teşvik edici ortam vardır. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.15.2 Çalışma mekânında sosyal etkileşime teşvik edici ortam vardır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	8	5	24	37
		Satır değişkeni içindeki %	21,6%	13,5%	64,9%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	8,0%	5,0%	24,0%	12,3%
		Toplam içindeki %	2,7%	1,7%	8,0%	12,3%
	Katılmıyorum	Frekans	14	6	43	63
		Satır değişkeni içindeki %	22,2%	9,5%	68,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	14,0%	6,0%	43,0%	21,0%
		Toplam içindeki %	4,7%	2,0%	14,3%	21,0%
	Kararsızım	Frekans	9	8	10	27
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	29,6%	37,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	9,0%	8,0%	10,0%	9,0%
		Toplam içindeki %	3,0%	2,7%	3,3%	9,0%
	Katılıyorum	Frekans	51	59	18	128
		Satır değişkeni içindeki %	39,8%	46,1%	14,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	51,0%	59,0%	18,0%	42,7%
		Toplam içindeki %	17,0%	19,7%	6,0%	42,7%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	18	22	5	45
		Satır değişkeni içindeki %	40,0%	48,9%	11,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	18,0%	22,0%	5,0%	15,0%
		Toplam içindeki %	6,0%	7,3%	1,7%	15,0%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.33'te çalışma mekanlarındaki sosyal etkileşime teşvik edici ortamın durumu, beklentileri (55%) karşıladığı (57,7%) görülmektedir. Geleneksel ofislerde beklenti 65% iken mevcut durum 57,8%, paylaşımlı ofislerde beklenti 62% iken mevcut durum 81%, home ofislerde beklenti 38% iken mevcut durum 23% olarak tespit edilmiş ve beklenti memnuniyet karşılaştırıldığında **paylaşımlı ofis** çalışma mekanının sosyal etkileşime teşvik eden ofis türü olduğu tespit edilmiştir. Geleneksel ofislerde ve home ofislerde bu

oran beklentinin altında kalmış ve sosyal etkileşim için en uygunsuz ofis türü home ofis olarak tespit edilmiştir.

Katılımcıların çalışma mekanları ile sosyal etkileşim alanlarının mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.34) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.34: Çalışma mekanlarında sosyal etkileşim alanlarının mevcut durumuna ait bulgular.

S.15.3 Çalışma mekânındaki sosyal etkileşime teşvik eden alanlar yeterlidir. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.15.3 Çalışma mekânındaki sosyal etkileşime teşvik eden alanlar yeterlidir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	11	5	18	34
		Satır değişkeni içindeki %	32,4%	14,7%	52,9%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	11,0%	5,0%	18,0%	11,3%
		Toplam içindeki %	3,7%	1,7%	6,0%	11,3%
	Katılmıyorum	Frekans	18	6	20	44
		Satır değişkeni içindeki %	40,9%	13,6%	45,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	18,0%	6,0%	20,0%	14,7%
		Toplam içindeki %	6,0%	2,0%	6,7%	14,7%
	Kararsızım	Frekans	15	8	11	34
		Satır değişkeni içindeki %	44,1%	23,5%	32,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	15,0%	8,0%	11,0%	11,3%
		Toplam içindeki %	5,0%	2,7%	3,7%	11,3%
	Katılıyorum	Frekans	39	58	43	140
		Satır değişkeni içindeki %	27,9%	41,4%	30,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	39,0%	58,0%	43,0%	46,7%
		Toplam içindeki %	13,0%	19,3%	14,3%	46,7%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	17	23	8	48
		Satır değişkeni içindeki %	35,4%	47,9%	16,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	17,0%	23,0%	8,0%	16,0%
		Toplam içindeki %	5,7%	7,7%	2,7%	16,0%
Toplam		Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.34'te görüldüğü gibi, katılımcıların 62,7%'si sosyal etkileşim alanlarının yeterli olduğunu ifade etmiştir. Geleneksel ofis kullanıcılarının 56%'sı, paylaşımlı ofis kullanıcılarının 81%'i, home ofis kullanıcılarının 51%'i sosyal etkileşim alanlarının

mevcut çalışma mekanlarında yeterli olduğunu ifade etmiştir. Sosyal etkileşim alanlarının en yüksek düzeyde sağlandığı ofis türü **paylaşımlı ofisler** olup, 81% oranla diğer türlerle arasında anlamlı bir fark oluşturmaktadır.

Katılımcıların çalışma mekanları ile mekanın yeni iş olanaklarına katkısının mevcut durumuna ait bulgular (Çizelge 3.35) aşağıdaki gibidir.

Çizelge 3.35: Çalışma mekanlarının yeni iş olanaklarına katkısının mevcut durumuna ait bulgular.

S.15.4 Çalışma mekânım yeni iş ortaklıklarına zemin sağlar. * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.15.4 Çalışma mekânım yeni iş ortaklıklarına zemin sağlar.	Kesinlikle Katılmıyorum	Frekans	9	11	33	53
		Satır değişkeni içindeki %	17,0%	20,8%	62,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	9,0%	11,0%	33,0%	17,7%
		Toplam içindeki %	3,0%	3,7%	11,0%	17,7%
	Katılmıyorum	Frekans	35	40	58	133
		Satır değişkeni içindeki %	26,3%	30,1%	43,6%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	35,0%	40,0%	58,0%	44,3%
		Toplam içindeki %	11,7%	13,3%	19,3%	44,3%
	Kararsızım	Frekans	21	14	9	44
		Satır değişkeni içindeki %	47,7%	31,8%	20,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	21,0%	14,0%	9,0%	14,7%
		Toplam içindeki %	7,0%	4,7%	3,0%	14,7%
	Katılıyorum	Frekans	22	17	0	39
		Satır değişkeni içindeki %	56,4%	43,6%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	22,0%	17,0%	0,0%	13,0%
		Toplam içindeki %	7,3%	5,7%	0,0%	13,0%
	Kesinlikle Katılıyorum	Frekans	13	18	0	31
		Satır değişkeni içindeki %	41,9%	58,1%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	13,0%	18,0%	0,0%	10,3%
		Toplam içindeki %	4,3%	6,0%	0,0%	10,3%
	Toplam	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge 3.35’te görüldüğü gibi, katılımcıların 62%’si çalışma mekanlarının yeni iş olanaklarına katkıda bulunmadığını ifade etmiştir. Geleneksel ofis kullanıcılarının 44%’ü(çoğunluk), paylaşımlı ofis kullanıcılarının 51%’i, home ofis kullanıcılarının 62%’si çalışma mekanlarının yeni iş olanaklarına katkıda bulunmadığını ifade etmiştir.

Yapılan anket çalışmasında kullanıcılara sorulan “Çalışma mekânınızda sosyal etkileşime elverişli alanlar nerelerdir?” sorusuna verilen cevaplar (EK 2) değerlendirildiğinde geleneksel ofis kullanıcılarının verdiği cevaplar şu şekildedir:

Bahçe, balkon, kafe, yeme-içme alanı, kitap okuma alanı, dinlenme alanı, koridor, mutfak, ortak sigara ve eğlence alanı, asansör, tuvaletler, teras, toplantı odası, yeşillik alanlar.

Paylaşımlı ofislerdeki sosyalleşme mekanları kullanıcılara sorulduğunda şu cevaplar alınmıştır: Ortak alanlar, bahçe, kafe, dinlenme mekanları, yeme-içme mekanları, kapı önü, asansör, teras, balkon, ortak alanlar, toplantı salonu, tuvalet. Buradaki ‘ortak alanlar’ ifadesi, bireylerin sosyal etkileşimini desteklemek adına özel olarak tasarlanan alanlardır.

Home ofislerdeki sosyalleşme mekanları kullanıcılara sorulduğunda şu cevaplar alınmıştır: Balkon, mutfak, oturma odası.

Cevaplar (EK 2) göz önünde bulundurulduğunda sosyal etkileşimi destekleyecek alanları en yetkin düzeyde içinde bulunduran ofis türü paylaşımlı ofisler olarak tespit edilmiştir.

Yapılan anket çalışmasında kullanıcılara sorulan “Çalışma mekânınızda veriminizi etkileyen faktörler nelerdir?” sorusuna verilen cevaplar (EK 2) değerlendirildiğinde geleneksel ofis kullanıcılarının verimini etkileyen olumlu faktörler aşağıdaki gibidir:

- Açık ofis yapısı ile etkileşime açık olması,
- Ferah olması,
- Çalışma şeklinde serbestlik sağlaması (Müzik dinlemek vb.),
- Bireysel çalışma alanı sağlaması,
- Daha rahat çalışma ortamı sunması,

- Mahremiyet sağlaması,
- Sessizliktir.

Geleneksel ofis kullanıcılarının verimini etkileyen olumsuz faktörler aşağıdaki gibidir:

- Çalışanlar arası etkileşimin zayıf olması,
- Çok fazla telefon çalması,
- Mail trafiğinin çok olması,
- Çok sakın bir ortamda verimin düşmesi,
- Sosyalleşme ortamlarının az olması,
- Hijyen ve temizlik sorunları,
- Kalabalık çalışma ortamlarının olmamasıdır.

Paylaşımlı ofis kullanıcıların verimini etkileyen olumlu faktörler aşağıdaki gibidir:

- Ulaşım olanaklarının iyi olması,
- Çalışanlar arasında sosyal etkileşim sağlaması,
- Hizmet çeşitliliği sağlaması,
- Görsel mahremiyet sağlaması,
- Gerektiğinde sessiz ortamlar sağlayabilmesi,
- Ferah olması,
- Ortak çalışma ortamı sunması,
- Aydınlatmanın yeteri kadar sağlanabilmesi,
- İklimlendirme koşullarının iyi olması.

Paylaşımlı ofis kullanıcılarının verimini etkileyen olumsuz faktörler aşağıdaki gibidir:

- İnternet bağlantısı problemi,
- Gürültü,
- Mahremiyet sağlayamamasıdır.

Sonuç olarak paylaşımlı ofisler için en olumsuz faktör gürültü olarak görülmüştür. En önemli verim arttırıcı faktör ise çalışanlar arasında sosyal etkileşim sağlamasıdır.

Home ofis kullanıcılarının verimini etkileyen olumlu faktörler aşağıdaki gibidir:

- Çalışma saatlerinde esneklik sağlaması,

- Dış faktörlerin etkisini en az düzeye indirmesi,
- Hızlı internet sağlaması,
- Rahat mobilyalar,
- Güvenlik hissi,
- Ulaşım harcanan zamanı en aza indirmesi,
- Işıklandırma,
- Sessiz çalışma ortamı sunması,
- Yeme- içme konusunda özgürlük sunması,
- Mahremiyet sağlaması,
- Dinlenme ortamı sunmasıdır.

Home ofis kullanıcılarının verimini etkileyen olumsuz faktörler aşağıdaki gibidir:

- Yalnızlık hissi doğurması,
- Elektrik kesintileri,
- Çalışma ortamının yetersizliği,
- Çok sessiz bir ortamda verimin düşmesi,
- Ev- işin birbirine karışması,
- Konuk ağırlamada yetersiz kalınması,
- Gürültü,
- Kısıtlı çalışma ortamı,
- Sosyal alanların yetersizliği,
- Toplantılar için alan sağlayamamasıdır.

4. TARTIŞMA VE DEĞERLENDİRME

Çalışma kapsamında iş piyasasının en aktif olduğu İstanbul ilindeki geleneksel ofis, home ofis ve paylaşımlı ofis kullanıcılarına yönelik yapılan anket çalışması ile kullanıcı ihtiyaçları belirlenmiş ve bu ihtiyaçların bu ofis türlerinde ne derecede karşılandığını bulmaya yönelik incelemeler yapılmıştır.

Yapılan çalışma sonucunda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde; ofis kullanıcıları çalışma mekanlarında daha az (3 – 5 saat) vakit geçirmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu bağlamda; geleneksel ofislerin uzun çalışma saatlerinin olması, ofis kullanıcıları için zorlayıcı bir parametre olarak karşımıza çıkmaktadır. Uzun çalışma saatleri bireyi zihinsel ve fiziksel olarak olumsuz etkileyen bir faktördür. Çalışma mekanında kalınan süre zarfında kullanıcının motivasyonunu artırmak ve fiziksel ve zihinsel sağlığını olumlu yönde etkileyerek verimini artırmak için yeme-içme alanları, dinlenme alanları, oyun alanları v.b. alanlar tasarlamanın, uzun çalışma sürelerinin olumsuz etkisini gidermede yardımcı olabileceği öngörülmektedir.

Ofis kullanıcılarına yöneltilen tercih ettikleri ofis türü ve bu türü neden tercih ettikleri sorularına alınan cevaplar doğrultusunda; kullanıcılar ekonomik sebepler (maliyetinin diğer türlere nazaran daha az olması), ulaşım gibi sorunlardan dolayı ev (home) ofisi çoğunlukla tercih etmişlerdir. Ülkenin genel ekonomik durumunun ve ulaşım altyapısının bireylerin çalışma mekanı seçimini büyük ölçüde etkilediği görülmüştür. Bu sorunların giderilmesi ile bireylerin çalışma mekanı seçimlerinde daha özgür davranabilecekleri öngörülmektedir.

Doğal aydınlatma, görsel konfor için önemli parametrelerden biridir. Bu aydınlatma gün ışığından yararlanmayı ifade etmektedir. Çalışma mekanlarında gün ışığı, bireyin fizyolojik ve psikolojik sağlığı için gerekli olan zihinsel ve görsel uyarımı sağlaması yönünden önem arz etmektedir. Bu uyarımların insan doğasına uygunluğu, çalışma mekanında verimli bir çalışma ortamı sağlanmış olacaktır. Bu bilgiler doğrultusunda;

yapılan anket çalışmasından sağlanan veriler, mevcut ofislerin doğal aydınlatmalarının ofis çalışanlarının beklentilerini karşılamadığı görülmektedir. Beklenti düzeyleri ile mevcut durum karşılaştırıldığında doğal aydınlatmanın çalışma mekanlarında yetersiz kaldığına ilişkin anlamlı bir fark gözlemlenmiştir. Yapılan çalışmada paylaşımlı ofis türünde diğer türlere nazaran doğal aydınlatmanın yetersiz kaldığı gözlemlenmiştir. Ofis mekanlarında doğal aydınlatmanın yeterli düzeyde sağlanabilmesi için yapı kabuğu tasarımı yapılırken, yapının yüzey açıklıklarının iç mekan derinliği dikkate alınarak yapılması (TSE (EN 15193)' e göre uygun doğal aydınlatmanın sağlanması için yüzey açıklığının taban alanının 1/8'i kadar olması (Erbaş, 2018).) gerekmektedir.

Sanayi toplumuna geçişle birlikte bireyler günlerini çoğunlukla iç mekanlarda geçirmeye başlamışlar ve bunun sonucunda da yapay aydınlatmaya duyulan gereksinim artmıştır. Çalışma iç mekanı da çalışanın gününün önemli bir kısmını geçirdiği alanlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle çalışma mekanlarındaki yapay aydınlatma tasarımı, çalışanın fizyolojik ve psikolojik sağlığı göz önünde bulundurularak yapılmalıdır. Bu bilgiler doğrultusunda yapılan çalışma değerlendirildiğinde; ofis türlerinin iç mekanlarında yapay aydınlatmanın mevcut durumu doğal aydınlatmaya nazaran yeterli ve ofis çalışanlarının beklentileri ile örtüştüğü görülmektedir. Yeterlilik düzeyi karşılaştırıldığında; paylaşımlı ofis kullanıcıları ve ev (home) ofis kullanıcılarının eşit oranda yeterli buldukları, geleneksel ofis kullanıcılarının da mekanlarındaki yapay aydınlatmanın diğer türlere oranla daha az, fakat yeterli düzeyde olduğunu ifade etmişlerdir. Bu durum doğal aydınlatmada olduğundan farklı olarak yapay aydınlatmanın çalışanların beklentilerini karşıladığını ortaya koymaktadır.

Daha önceki bölümlerde çalışma mekanlarının ve mekanda kullanılan donatıların, ergonomik ve antropometrik açıdan mekan kullanıcılarına uygun olması gerektiği ve bunun kullanıcıyı eylemi esnasında olumlu yönde etkileyen bir faktör olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda yapılan çalışma değerlendirildiğinde; ofis içi kullanılan mobilyaların ergonomisi çalışanların beklentilerini tam karşılamasa da yakın seyrettiği görülmektedir. Home ofis kullanıcılarının kullandıkları mobilyalarının ergonomisi beklenti düzeylerine en yakın olarak tespit edilmiştir. Bununla birlikte geleneksel ofis kullanıcılarının ve paylaşımlı ofis kullanıcılarının mevcut mobilyaların ergonomisi ile ilgili düşünceleri yeterli olduğu yönündedir. Mobilyaların ergonomisi çalışanların

beklenti düzeylerinin altında kalmakla birlikte anlamlı bir fark oluşturmamaktadır. Mobilya ergonomisi ile mekanın fiziksel ergonomisi arasında ofis çalışanlarının beklentilerini karşılama konusunda paralellik arz etmediği görülmektedir. Ofis çalışanlarının mekanın fiziksel ergonomisi ile ilgili beklentileri, mevcut çalışma alanlarında yeterince karşılanmadığı görülmektedir. Tüm ofis türlerinde, beklenti ve memnuniyet durumu karşılaştırdığında sonuçlar eşit düzeyde oldukları yönündedir. Sonuç olarak mekanda ve mobilyada ergonomi bireyin fizyolojisi ve dolayısıyla verimini etkileyen bir faktör olarak değerlendirilip, mekan tasarımcılarının bu konuda bilinçli olması ve bu bilinci tasarımlarına yansıtması gerekmektedir.

Çalışma mekanında kullanıcıların bedensel ve zihinsel sağlığına yönelik uygun bir fiziksel çevre yaratmada önemli unsurlardan bir diğeri de işitsel konfordur. Yapılan çalışma değerlendirildiğinde; ofis türü ayrımı yapılmaksızın işitsel konfor düzeylerinin yeterli olmadığı ve kullanıcıların beklentilerini karşılamadığı tespit edilmiştir. Çalışma sistemleri gereği çok sayıda kullanıcıyı bünyesinde barındıran geleneksel ofis ve paylaşımlı ofislerde işitsel konforun kullanıcı beklentisinin oldukça altında kaldığı ve işitsel konforun yeterli düzeyde sağlanmadığı tespit edilmiştir. Buna karşın tekil çalışma ortamı sunan ev (home) ofislerde işitsel konfor düzeyi, diğer türlere oranla daha iyi sağlanmaktadır. Çalışan sayısının fazla olduğu ofis türlerinde işitsel konforun daha iyi sağlanabilmesi için, mekanlar oluşturulurken hareketli ve sabit donatı elemanlarında akustik paneller gibi ses yutucu malzemelerin tercih edilmesi önerilmektedir.

Termal konfor parametresi değerlendirildiğinde; geleneksel ofislerin kullanıcı beklentisini karşılayamadığı, fakat geleneksel ofis kullanıcılarının çoğunluğunun termal konfor düzeyini yeterli buldukları tespit edilmiştir. Paylaşımlı ofis ve ev (home) ofis türleri termal konfor açısından geleneksel ofislerden daha etkili ve olumlu sonuç vermektedir.

Bireyin başka bireylerle zorunlu iletişim ve etkileşim halinde bulunmasını gerektiren çalışma mekanlarında mahremiyet gereksinimi göz önünde bulundurulmalıdır. Yapılan çalışma değerlendirildiğinde; çalışma mekanlarında mahremiyetin, beklentileri tam olarak karşılayamadığı ve buna rağmen çalışma mekanlarında büyük çoğunluğun mahremiyetinin sağlandığı tespit edilmiştir. Beklenti - memnuniyet karşılaştırıldığında home ofis kullanıcılarının mahremiyetinin daha iyi sağlandığı tespit edilmiştir.

Geleneksel ofisler beklentinin altında mahremiyet sağlamaktadır. Ofislerde mahremiyetin yeterli düzeyde sağlanabilmesi için; bireylerin hem etkileşimini hem de mahremiyetini destekleyen modüler donatı elemanı tasarımları yapılması önerilmektedir.

Hem bireysel hem de toplu çalışmalara olanak sağlayan, gerektiğinde dönüştürülebilen esnek mekanların çoğunlukta bulunduğu ofis türü paylaşımlı ofisler olarak tespit edilmiştir. Geleneksel ofislerde esnek mekan sorunu göze çarpmaktadır. Mekanda esneklik, bireyin mekanı daha fonksiyonel kullanabilmesini sağlamakta ve bu durum bireyin motivasyonunu olumlu yönde etkilemektedir. Çalışma güvenlik bağlamında değerlendirildiğinde; paylaşımlı ofis kullanıcılarının diğer türlere oranla kendilerini daha güvende hissettikleri tespit edilmiştir.

Çalışma mekanında sosyal etkileşimi desteklemek, çalışanlar ve işverenler için daha ekonomik ve karlı sonuçlar doğurmaktadır. Daha önceki bölümlerde sosyal etkileşimin yeterli düzeyde sağlanmadığı mekanlarda bireyin işine ve mekana aidiyetinin yeterli düzeyde olmadığı, bunun sonucunda da çalışanın üretkenliğinin ve kendine inancının azaldığı ifade edilmiştir. Bu bağlamda yapılan çalışma değerlendirildiğinde; sosyal etkileşimi destekleyici ortam ve alanlara sahip olan türün paylaşımlı ofisler olduğunu, sosyal etkileşimin home ofislerde hiç sağlanmadığını görmekteyiz.

Sonuç olarak:

Geleneksel ofislerin, aydınlatma, termal konfor, mekan ve mobilya ergonomisi gibi fiziksel kullanıcı ihtiyaçlarını; mahremiyet, aidiyet, güvenlik gibi psikolojik ihtiyaçları karşıladığı; fakat uzun çalışma saatleri, işitsel konfor, hiyerarşik düzen, kılık - kıyafet yönetmeliği, sosyal etkileşim ortamı ve alanı yetersizliği, ekonomik açıdan masraflı oluşu gibi yönlerden kullanıcıların beklentileriyle örtüşmediği görülmektedir.

Home/Ev ofislerin, aydınlatma, işitsel konfor, termal konfor, mekan ve mobilya ergonomisi gibi fiziksel kullanıcı ihtiyaçlarını; mahremiyet, aidiyet, güvenlik gibi psikolojik ihtiyaçları; çalışma saatlerinde esneklik, kılık - kıyafet serbestliği, mali avantajlar sunması gibi olanaklar sağladığı; fakat kullanıcı verimini artıran bir faktör olan sosyal etkileşim ihtiyacını ve mekan esnekliğini karşılamadığı tespit edilmiştir.

Paylaşımli ofisler doğal aydınlatma hariç yapay aydınlatma, işitsel konfor, termal konfor, mekan ve mobilya ergonomisi gibi fiziksel kullanıcı ihtiyaçlarını; mahremiyet, aidiyet, güvenlik gibi psikolojik ihtiyaçları; kılık – kıyafet serbestliği, mali avantajlar sunması, ulaşım kolaylığı, yeme – içme servisinin olması, teknik ekipman desteği sunması, çalışma saatlerinde ve mekanda esneklik sunması, prestij sağlaması, sosyal etkileşimi destekleyici ortam ve alanlar sunması bakımından en verimli çalışma ortamı sunan çalışma mekanı olarak tespit edilmiştir.

5. SONUÇ

Bu çalışma kapsamında, ofis iç mekan organizasyonlarının günümüzdeki yeni yaklaşımı olan paylaşımlı ofislerin, verimli bir çalışma ortamı sağlamak için, kullanıcının fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamasının yanı sıra iş hayatındaki sosyalleşmeye etkisini geleneksel ofis ve home ofis ile karşılaştırarak, sosyalleşmeye elverişli çalışma mekanı tespiti yapılmıştır. İkinci bölümde ofis türlerini ve çalışma mekanında kullanıcı ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik kavramsal tanımlamalara yer verilmiştir. Üçüncü bölümde, araştırmada yer alan ofis türlerinde yapılan çalışmalar sonucunda hangi ofis türünün sosyal etkileşimi destekleyerek verimi artırdığını tespit edip, bunun sonucunda yeni tasarlanacak tespit edilen o türde verimliliğin en yükseğe nasıl çıkacağı, yöneltilecek anket soruları ile elde edilen görüşlere göre belirleneceği varsayımıyla hareket edilmiştir. Çalışma kapsamında iş piyasasının en aktif olduğu İstanbul ilindeki geleneksel ofis, home ofis ve paylaşımlı ofis kullanıcılarına yönelik yapılan anket çalışması ile kullanıcı ihtiyaçları belirlenmiş ve bu ihtiyaçların bu ofis türlerinde ne derecede karşılandığını bulmaya yönelik incelemeler yapılmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda paylaşımlı ofislerin sosyal etkileşim ihtiyacını karşılaması yönünden diğer ofis türlerinden ayrıldığını; esnek çalışma saatleri ve mekanları sunarak kullanıcı ihtiyaçlarını diğer türlere oranla daha iyi karşıladığı tespit edilmiştir.

KAYNAKLAR

- Alkan, İ.** (2010). *Ofis mekanlarında ı ışık ve renk ilişkisinin görsel konfora etkisi*. (Yüksek Lisans tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Arabacıoğlu, B. C.** (2006). Ofis Ortamı Tasarımında Güncel Yaklaşımlar, İnşaat Dünyası, 8, 94-98.
- Arabacıoğlu, B. C.** (2007). Ofis Mekanı Tasarımında Mahremiyet Kavramı, Anadolu Bil Meslek Yüksek Okulu Hakemli Dergisi, 8, 69-83.
- Başar, E.** (2008). *Ofis ürünleri piyasası üzerine bir araştırma*. (Yüksek Lisans tezi). Gazi üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Brown, J.** (2017). Curating the “Third Place”? Coworking and the mediation of creativity. *Geoforum*, 82(April), 112–126. <https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2017.04.006>
- Çetin Aydın, G., & Başol, O.** (2015). X Ve Y Kuşağı: Çalışmanın Anlamında Bir Değişme Var Mı? *EJOVOC: Electronic Journal of Vocational Colleges*, 4(4). <https://doi.org/10.17339/ejovoc.41369>
- Curaoğlu, F., & Demirbaş, D.** (2017). From Co-Working Places to New Education Places. *The Design Journal*, 20(sup1), S4765–S4767. <https://doi.org/10.1080/14606925.2017.1352986>
- Dalga, P.** (2007). *Geçmişten günümüze ofislerin gelişimi*. (Yüksek Lisans tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Dökmeci, V., Dülgeroğlu, Y., & Berköz, L.** (1993). İstanbul Şehir Merkezi Transformasyonu ve Büro Binaları, Literatür Kitabevi, İstanbul.
- Drestanti, I. K., Hayati, A., & Faqih, M.** (2018). Co-Working Space Preference Based on Interior Design : The Case of Surabaya Co-Working Space. *International Journal of Engineering and Techniques*, 4(3), 513–519. Retrieved from <http://www.ijetjournal.org>
- Emiroğlu, E.** (1977). *Serbest düzenli büro anlayışının ülkemizdeki kullanılabilirlik şartları*. (Doktora tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Erbaş, M.** (2018). Amasya geleneksel evlerinde mekânsal derinlik ve pencere açıklığı ilişkisi. (Doktora tezi). Dicle Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.

- Erdem Okumuş, B.** (2016). *Kuşak farkı özelliklerine göre şekillenen ofis iç mekân tasarımı kriterlerinin irdelenmesi x - y ve z kuşağı üzerine araştırma ve model önerisi.* (Doktora tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ergin, E.** (2012). *Hazır ofislerin iç mekan tasarım yaklaşımları.* (Yüksek Lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Filiz Alkan-Meşhur, H.** (2007). Geleceğin Çalışma Biçimi Tele Çalışmaya İlişkin Yaklaşımlar. *Akademik Bilişim*, 7((09)), 265–272. Retrieved from http://ab.org.tr/ab07/kitap/meshur_AB07.pdf
- Fluegge, E. R. a E.** (2008). Who put the fun in functional? Fun at work and its effects on job performance. *University of Florida*, 1–99. <https://doi.org/10.1017/CBO9781107415324.004>
- Fredrickson, B. L.** (2001). The role of positive emotions in positive psychology: The broaden-and-build theory of positive emotions. *American Psychologist*, 56, 218–226.
- Gandini, A.** (2015). The rise of coworking spaces. *Ephemera: Theory and Politics in Organization*, 15(1), 193–205. <https://doi.org/1473-2866>
- Gökmeral, E. B.** (2014). *Sürdürülebilir ve bütünleşik bina tasarım süreçlerinde iç mimarlık (ofis binalarında sürdürülebilirliğin bir tamamlayıcısı olarak iç mimarlık disiplininin yararlanmaya odaklı bir araştırma).* (Yüksek Lisans tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Göral, R.** (2002). Büro Yönetimi ve İletişim Teknikleri. Ankara: Mikro Yayınları.
- Hacı, İ., & Sezer, F. Ş.** (2015). Yapı Kabuğunda İşitsel Konforun Sağlanması Üzerine Bir Araştırma A Study On Providing Acoustical Comfort In The Building Envelope, 3(2), 1–9.
- Hascher R., Jeska S., & Klauck B.** (2002). A Design Manual Office Buildings. Berlin: Birkhauser.
- Hasol, D.** (2010). Mimarlık ve yapı sözlüğü. Yapı yayın.
- Holt-Lunstad, J.** (2018). Fostering Social Connection in the Workplace. *American Journal of Health Promotion*, 32(5), 1307–1312. <https://doi.org/10.1177/0890117118776735a>
- Holt-Lunstad, J., Smith, T. B., & Layton, J. B.** (2010). Social relationships and mortality risk: a meta-analytic review. *PLoS Medicine*, 7(7), e1000316. <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1000316>
- İmal, F.** (2009). *Sektörel ofis binalarında çalışma mekanları ve sosyal alanlar.* (Yüksek Lisans tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kaya, A. E.** (2007). *Ofislerin algısal ve eylemsel boyutta kişiselleştirilmesi: İ.T.Ü.*

Mimarlık Fakültesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü ofisleri örneği. (Yüksek Lisans tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kayan, N. (2009). *Çok katlı ofis yapıları ve açık ofis planlama yaklaşımları/ Harmancı Giz Plaza, Sabancı Center, Kanyon ve Nida Kule örneklerinde açık ofis planlama yaklaşımlarının irdelenmesi.* (Yüksek Lisans tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kış, E. (2009). *Geleneksel ve sanal ofislerde iş doyumu: Bir alan araştırması.* (Yüksek Lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Köse Doğan, R. (2008). *Yönetici bürolarında mekan örgütlenmesi.* (Doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Leino-kilpi, H., Va, M., Scott, A., & Arndt, M. (2001). Privacy: a review of the literature, 38, 663–671.

Maslow, A. H. (1987). *Motivation and personality* (3rd ed.). Delhi, India: Pearson Education.

Michel, J. W., Tews, M. J., & Allen, D. G. (2019). Fun in the workplace: A review and expanded theoretical perspective. *Human Resource Management Review*, 29(1), 98–110. <https://doi.org/10.1016/j.hrmr.2018.03.001>

Naghavi, Ş. (1995). *Büro Binalarında İç Mekân Düzenlemesi.* (Yüksek Lisans tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Neufert, E. (2013). *Yapı Tasarımı.* (Ç. Özasan, Ed.) (35th ed.). İstanbul: BETA Yayınları.

Onaran, D. (2012). *Ofis iç mekân düzenlemelerinde sürdürülebilir tasarım yöntemleri.* (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Öngel, K., & Mergen, H. (2009). Isıl konfor parametrelerinin insan vücudundaki etkilerine yönelik literatür taraması, 16(1), 21–25.

Orel, M. (2014). Working in co-working spaces. The social and economic engagement of European youth. *Perspectives on Youth*, 133–140. Retrieved from http://pjp-eu.coe.int/documents/1017981/8422373/134_chapter_11.pdf/a4e78f33-5905-4acd-8d1b-e6eefc69ec9a

Özel Altınkoç, Y. (2005). *Büro binaları tasarımında temel ilkeler ve iç mekan organizasyonu.* (Yüksek Lisans tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Öztürk, E. (2018). *Ofis iç mekân organizasyonlarının günümüzdeki yeni yaklaşımı; paylaşımlı ofisler.* (Yüksek Lisans tezi). İstanbul Ticaret Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Öztürk, E., & Koramaz, E. K. (2018). İstanbul'daki paylaşımlı ofis alanlarının

sundukları hizmetler ve tasarım özellikleri. *Teknoloji ve Uygulamalı Bilimler Dergisi*, 1(1), 73–86.

Rossitto, C., & Lampinen, A. (2018). *Co-Creating the Workplace: Participatory Efforts to Enable Individual Work at the Hoffice*. *Computer Supported Cooperative Work: CSCW: An International Journal* (Vol. 27). Computer Supported Cooperative Work (CSCW). <https://doi.org/10.1007/s10606-018-9319-z>

Sakallı, E. (1997). *Büro Yapılarında İç Mekan Organizasyonu Faktörleri*. (Yüksek Lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne.

Sakar, M. (2010). *Ofis kullanıcıları memnuniyet ve beklentilerinden tespit edilmesi: İstanbul ofis piyasası*. (Yüksek Lisans tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Sarıcıoğlu, P., & Yaman, M. (2017). Kinetik mimari elemanların ofis yapılarında kullanımı. II. International Academic Research Congress, İstanbul, Türkiye: Ocak. Soyak, Ş. G. (2009). *Yeni çalışma yöntemlerinin ofis binaları iç mekan tasarımına etkileri*. (Yüksek Lisans tezi). Haliç Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Spinuzzi, C. (2012). Working Alone Together: Coworking as Emergent Collaborative Activity. *Journal of Business and Technical Communication*, 26(4), 399–441. <https://doi.org/10.1177/1050651912444070>

Tuğlu Karşlı, H. U. (2008). *Sürdürülebilir mimarlık çerçevesinde ofis yapılarının değerlendirilmesi ve çevresel performans analizi için bir model önerisi*. (Sanatta Yeterlik tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tutar, H. (2002). Sanal ofislerde koordinasyon ve iletişim: Teorik bir çerçeve. *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*.

Waters-Lynch, J., Potts, J., Butcher, T., Dodson, J., & Hurley, J. (2016). Coworking: A Transdisciplinary Overview. *Ssrn*, 1–58. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2712217>

Wikipedia. (2019). Palazzo degli uffizi. Retrieved February 27, 2019, from <https://bit.ly/2TeGbc5>

Worthington, J. (2006). *Reinventing The Workplace* (2nd ed.). Londra. Retrieved from https://books.google.com.tr/books?id=z2f58S9di0wC&printsec=frontcover&hl=tr&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Yaşar, M. (2014). İstatistiğe Yönelik Tutum Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması Attitudes Toward Statistics Scale : Validity and Reliability Study, 36, 59–75.

Url-1: <http://urlkisaltma.com/wG08w> , Erişim Tarihi: 06.03.2019

Url-2: <http://urlkisaltma.com/ibUn9> , Erişim Tarihi: 07.03.2019

- Url-3:** <http://urlkisantma.com/m4Fai>, Erişim tarihi 16.05.2019
- Url-4:** <http://urlkisantma.com/pKgBY>, Erişim tarihi: 22.04.2019
- Url-5:** <http://urlkisantma.com/xWSmF>, Erişim tarihi: 22.04.2019
- Url-6:** <http://urlkisantma.com/WVYCN>, Erişim Tarihi:23.05.2019
- Url-7:** <http://urlkisantma.com/PVqoz>, Erişim tarihi: 13.05.2019
- Url-8:** <https://coworking.org/> Erişim tarihi: 16.05.2019
- Url-9:** www.etimolojiturkce.com, Erişim tarihi: 17.05.2019
- Url-10:** <http://urlkisantma.com/PKwEz>, Erişim tarihi: 17.05.2019
- Url-11:** <http://urlkisantma.com/Pu6GD>, Erişim tarihi: 26.06.2019
- Url-12:** <http://urlkisantma.com/7voOK>, Erişim tarihi: 26.06.2019
- Url-13:** <http://urlkisantma.com/R9qCh>, Erişim tarihi: 26.06.2019

EKLER

EK A: Anket Formu

EK B: Anket Analizleri

EK A: ANKET FORMU

Bu anket formu Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nde yürütülmekte olan *“Paylaşımlı Ofis Perspektifinde Çalışma Mekânı Tasarımının İş Hayatındaki Sosyalleşmeye Etkisi”* başlıklı yüksek lisans tez çalışması için yapılmaktadır. Sizlerden edinilecek bilgiler tamamen bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Katkılarınız bizim için önemlidir. Şimdiden değerli katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz. Zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

Prof. Dr. Burçin Cem ARABACIOĞLU

Ebru KIRIŞTI

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Üniversitesi

Mimar Sinan Güzel Sanatlar

Mimarlık Fakültesi

Mimarlık Fakültesi

İç Mimarlık Bölümü (Tez Danışmanı)

İç Mimarlık Bölümü

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Yaş grubunuz aşağıdakilerden hangisidir?

- ☐ 18 – 24
- ☐ 25 – 34
- ☐ 35 – 44
- ☐ 45 – 54
- ☐ 55 ve üzeri

2.Cinsiyetiniz nedir?

- ☐ Kadın
- ☐ Erkek

3.Eğitim düzeyiniz nedir?

- ☐ İlkokul
- ☐ Ortaokul
- ☐ Lise
- ☐ Ön Lisans
- ☐ Lisans
- ☐ Lisansüstü (Yüksek Lisans/ Doktora)

4.Mesleğiniz nedir?

.....

5.Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?

- ☐ Geleneksel Ofis
☐ Paylaşımlı Ofis
☐ Home Ofis
☐ Diğer

6.Çalışmayı tercih ettiğiniz ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?

- ☐ Geleneksel Ofis
☐ Paylaşımlı Ofis
☐ Home Ofis
☐ Diğer

7..... ofis türünü tercih etmek isteyişinizin sebebi nedir?

Yazınız.....

8.Çalıştığınız ofis türünde kaç yıldır çalışmaktasınız?

- ☐ 0 – 11 ay
☐ 1 yıl – 3 yıl
☐ 4 yıl – 6 yıl
☐ 6 yıldan fazla

9.Gününüzün kaç saatini çalışma mekânında geçiriyorsunuz?

- ☐ 0 - 2
☐ 3 - 5
☐ 6 - 8
☐ 9 ve üzeri

10.Gününüzün kaç saatini çalışma mekânında geçirmeyi tercih ederdiniz?

- ☐ 0 - 2
☐ 3 - 5
☐ 6 - 8
☐ 9 ve üzeri

Aşağıda yöneltilen sorular için değerlendirme ölçekleri şunlardır:

- 1 – Kesinlikle Katılmıyorum
- 2 – Katılmıyorum
- 3 – Kararsızım
- 4 – Katılıyorum
- 5 – Kesinlikle Katılıyorum

11.Aşağıda belirtilen çalışma mekânına ait fiziksel çevre parametrelerini 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 5 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında derecelendiriniz.

	1	2	3	4	5
Çalışma mekânında doğal aydınlatmanın yeterli olmasına dikkat ederim.					
Çalışma mekânında yapay aydınlatmanın yeterli olmasına dikkat ederim.					
Çalışma mekânında mobilyaların ergonomik olmasına dikkat ederim.					
Çalışma mekânı ölçülerinin ergonomik olmasına dikkat ederim.					
İç mekânın işitsel konforuna dikkat ederim.					
Dıştan gelen gürültüye karşı ses yalıtımının olmasına dikkat ederim.					
İç mekânda ısı konforunun yeterli düzeyde sağlanmış olmasına dikkat ederim.					

12.Aşağıda belirtilen mevcut çalışma mekânınıza ait fiziksel çevre parametrelerini 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 5 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında derecelendiriniz.

	1	2	3	4	5
Çalışma mekânımda doğal aydınlatmanın yeterli olduğunu düşünüyorum.					
Çalışma mekânımda yapay aydınlatmanın yeterli olduğunu düşünüyorum.					
Çalışma mekânımda mobilyaların ergonomik olduğunu düşünüyorum.					
Çalışma mekânımın ölçülerinin ergonomik olduğunu düşünüyorum.					
İç mekânın işitsel konforunun yeterli düzede sağlandığını düşünüyorum.					
Dıştan gelen gürültüye karşı ses yalıtımının yeterli olduğunu düşünüyorum.					
İç mekânda ısı konforunun yeterli düzeyde sağlanmış olduğunu düşünüyorum.					

13.Aşağıda belirtilen çalışma mekânına ait unsurları 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 5 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında derecelendiriniz.

	1	2	3	4	5
Çalışma mekânında görsel mahremiyetimin sağlanmasına dikkat ederim.					
Çalışma mekânının aidiyet hissi oluşturmaya dikkat ederim.					
Çalışma mekânının tasarım açısından esneklik sunmasına dikkat ederim.					
Çalışma mekânının güvenli olmasına dikkat ederim.					

14.Aşağıda belirtilen mevcut çalışma mekânınıza ait unsurları 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 5 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında derecelendiriniz.

	1	2	3	4	5
Çalışma mekânımda görsel mahremiyetimin sağlandığını düşünüyorum.					
Çalışma mekânımın aidiyet hissi oluşturduğunu düşünüyorum.					
Çalışma mekânımın tasarım açısından esneklik sunduğunu düşünüyorum.					
Çalışma mekânımın güvenli olduğunu düşünüyorum.					

15.Aşağıdaki cümleleri 1 (Kesinlikle Katılmıyorum) ile 5 (Kesinlikle Katılıyorum) arasında değerlendiriniz.

	1	2	3	4	5
Çalışma mekânında sosyal etkileşime önem veririm.					
Çalışma mekânımda sosyal etkileşime teşvik edici ortam vardır.					
Çalışma mekânımdaki sosyal etkileşime teşvik eden alanlar yeterlidir.					
Çalışma mekânım yeni iş ortaklıklarına zemin sağlar.					
Çalışma mekânım verimli olabileceğim bir ortam sunar.					

16.Çalışma mekânınızda sosyal etkileşime elverişli alanlar nerelerdir?

Yazınız.....

17.Çalışma mekânınızda veriminizi etkileyen faktörler nelerdir?

Yazınız.....

EK B: Anket Analizleri

Çizelge B.1 Kullanıcıların mesleklerine ait bulgular.

S.4. Mesleğiniz? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.4. Mesleğiniz?	Yönetici	Frekans	18	18	1	37
		Satır değişkeni içindeki %	48,6%	48,6%	2,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	18,0%	18,0%	1,0%	12,3%
		Toplam içindeki %	6,0%	6,0%	0,3%	12,3%
	Danışman	Frekans	4	14	25	43
		Satır değişkeni içindeki %	9,3%	32,6%	58,1%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	4,0%	14,0%	25,0%	14,3%
		Toplam içindeki %	1,3%	4,7%	8,3%	14,3%
	Medya Planlama	Frekans	3	0	0	3
		Satır değişkeni içindeki %	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	3,0%	0,0%	0,0%	1,0%
		Toplam içindeki %	1,0%	0,0%	0,0%	1,0%
	Avukat	Frekans	11	7	3	21
		Satır değişkeni içindeki %	52,4%	33,3%	14,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	11,0%	7,0%	3,0%	7,0%
		Toplam içindeki %	3,7%	2,3%	1,0%	7,0%
	Moderatör	Frekans	0	0	3	3
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	3,0%	1,0%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,0%	1,0%	1,0%
	Bankacı	Frekans	6	2	0	8
		Satır değişkeni içindeki %	75,0%	25,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	6,0%	2,0%	0,0%	2,7%
		Toplam içindeki %	2,0%	0,7%	0,0%	2,7%
	Bilgisayar Mühendisi	Frekans	4	8	0	12
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	66,7%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	4,0%	8,0%	0,0%	4,0%
		Toplam içindeki %	1,3%	2,7%	0,0%	4,0%
	Bilişim Uzmanı	Frekans	2	7	4	13
		Satır değişkeni içindeki %	15,4%	53,8%	30,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	7,0%	4,0%	4,3%
		Toplam içindeki %	0,7%	2,3%	1,3%	4,3%

Çizelge B.1 Kullanıcıların mesleklerine ait bulgular (devamı).

S.4. Mesleğiniz? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.4. Mesleğiniz?	Ekonomist	Frekans	1	3	3	7
		Satır değişkeni içindeki %	14,3%	42,9%	42,9%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	3,0%	3,0%	2,3%
		Toplam içindeki %	0,3%	1,0%	1,0%	2,3%
	Bilişim	Frekans	0	1	1	2
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	50,0%	50,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	1,0%	1,0%	0,7%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,3%	0,3%	0,7%
	Elektrik Elektronik Müh.	Frekans	0	1	0	1
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	1,0%	0,0%	0,3%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,3%	0,0%	0,3%
	Endüstri Mühendisi	Frekans	1	1	0	2
		Satır değişkeni içindeki %	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	1,0%	0,0%	0,7%
		Toplam içindeki %	0,3%	0,3%	0,0%	0,7%
	E-ticaret	Frekans	0	0	7	7
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	7,0%	2,3%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,0%	2,3%	2,3%
	Finans Uzmanı	Frekans	2	2	4	8
		Satır değişkeni içindeki %	25,0%	25,0%	50,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	2,0%	4,0%	2,7%
		Toplam içindeki %	0,7%	0,7%	1,3%	2,7%
	Yapımcı	Frekans	1	0	1	2
		Satır değişkeni içindeki %	50,0%	0,0%	50,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	0,0%	1,0%	0,7%
		Toplam içindeki %	0,3%	0,0%	0,3%	0,7%
	Tasarımcı	Frekans	0	2	7	9
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	22,2%	77,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	2,0%	7,0%	3,0%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,7%	2,3%	3,0%

Çizelge B.1 Kullanıcıların mesleklerine ait bulgular (devamı).

S.4. Mesleğiniz? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.4. Mesleğiniz?	Editör	Frekans	1	0	2	3
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	0,0%	66,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	0,0%	2,0%	1,0%
		Toplam içindeki %	0,3%	0,0%	0,7%	1,0%
	İnsan Kaynakları Uzmanı	Frekans	2	0	1	3
		Satır değişkeni içindeki %	66,7%	0,0%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	0,0%	1,0%	1,0%
		Toplam içindeki %	0,7%	0,0%	0,3%	1,0%
	İnşaat Mühendisi	Frekans	3	4	0	7
		Satır değişkeni içindeki %	42,9%	57,1%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	3,0%	4,0%	0,0%	2,3%
		Toplam içindeki %	1,0%	1,3%	0,0%	2,3%
	İşletme Sahibi	Frekans	2	6	2	10
		Satır değişkeni içindeki %	20,0%	60,0%	20,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	6,0%	2,0%	3,3%
		Toplam içindeki %	0,7%	2,0%	0,7%	3,3%
	Kimyager	Frekans	1	0	1	2
		Satır değişkeni içindeki %	50,0%	0,0%	50,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	0,0%	1,0%	0,7%
		Toplam içindeki %	0,3%	0,0%	0,3%	0,7%
	Maden Mühendisi	Frekans	2	0	0	2
		Satır değişkeni içindeki %	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	0,0%	0,0%	0,7%
		Toplam içindeki %	0,7%	0,0%	0,0%	0,7%
	Makine Mühendisi	Frekans	0	0	1	1
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	1,0%	0,3%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,0%	0,3%	0,3%
	Mali Müşavir (SMMM)	Frekans	3	5	0	8
		Satır değişkeni içindeki %	37,5%	62,5%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	3,0%	5,0%	0,0%	2,7%
		Toplam içindeki %	1,0%	1,7%	0,0%	2,7%

Çizelge B.1 Kullanıcıların mesleklerine ait bulgular (devamı).

S.4. Mesleğiniz? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.4. Mesleğiniz?	Web Tasarımcı	Frekans	0	0	4	4
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	4,0%	1,3%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,0%	1,3%	1,3%
	Memur	Frekans	2	0	0	2
		Satır değişkeni içindeki %	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	0,0%	0,0%	0,7%
		Toplam içindeki %	0,7%	0,0%	0,0%	0,7%
	Mimar	Frekans	2	0	6	8
		Satır değişkeni içindeki %	25,0%	0,0%	75,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	0,0%	6,0%	2,7%
		Toplam içindeki %	0,7%	0,0%	2,0%	2,7%
	Muhasebeci	Frekans	4	2	0	6
		Satır değişkeni içindeki %	66,7%	33,3%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	4,0%	2,0%	0,0%	2,0%
		Toplam içindeki %	1,3%	0,7%	0,0%	2,0%
	Mühendis	Frekans	7	4	3	14
		Satır değişkeni içindeki %	50,0%	28,6%	21,4%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	7,0%	4,0%	3,0%	4,7%
		Toplam içindeki %	2,3%	1,3%	1,0%	4,7%
	Pazarlama	Frekans	4	0	0	4
		Satır değişkeni içindeki %	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	4,0%	0,0%	0,0%	1,3%
		Toplam içindeki %	1,3%	0,0%	0,0%	1,3%
	Rehber	Frekans	0	0	4	4
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	4,0%	1,3%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,0%	1,3%	1,3%
	Reklamcı	Frekans	3	2	3	8
		Satır değişkeni içindeki %	37,5%	25,0%	37,5%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	3,0%	2,0%	3,0%	2,7%
		Toplam içindeki %	1,0%	0,7%	1,0%	2,7%

Çizelge B.1 Kullanıcıların mesleklerine ait bulgular (devamı).

S.4. Mesleğiniz? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.4. Mesleğiniz?	Sigortacı	Frekans	2	1	0	3
		Satır değişkeni içindeki %	66,7%	33,3%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	2,0%	1,0%	0,0%	1,0%
		Toplam içindeki %	0,7%	0,3%	0,0%	1,0%
	Yazar	Frekans	0	2	7	9
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	22,2%	77,8%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	2,0%	7,0%	3,0%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,7%	2,3%	3,0%
	Yazılım Mühendisi	Frekans	1	1	0	2
		Satır değişkeni içindeki %	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	1,0%	0,0%	0,7%
		Toplam içindeki %	0,3%	0,3%	0,0%	0,7%
	Yazılımcı	Frekans	4	5	5	14
		Satır değişkeni içindeki %	28,6%	35,7%	35,7%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	4,0%	5,0%	5,0%	4,7%
		Toplam içindeki %	1,3%	1,7%	1,7%	4,7%
	Yazar Ajanı	Frekans	0	0	1	1
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	1,0%	0,3%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,0%	0,3%	0,3%
	Youtube Kanalı sahibi	Frekans	1	0	0	1
		Satır değişkeni içindeki %	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	0,0%	0,0%	0,3%
		Toplam içindeki %	0,3%	0,0%	0,0%	0,3%
	Filmci	Frekans	0	0	1	1
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	0,0%	1,0%	0,3%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,0%	0,3%	0,3%
	Piyano Eğitmeni	Frekans	0	1	0	1
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	1,0%	0,0%	0,3%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,3%	0,0%	0,3%

Çizelge B.1 Kullanıcıların mesleklerine ait bulgular (devamı).

S.4. Mesleğiniz? * S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir? Karşılaştırmalı Sonuç						
			S.5. Çalıştığınız ofis türü aşağıdakilerden hangisidir?			Toplam
			Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	
S.4. Mesleğiniz?	Basın Sorumlusu	Frekans	1	0	0	1
		Satır değişkeni içindeki %	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	0,0%	0,0%	0,3%
		Toplam içindeki %	0,3%	0,0%	0,0%	0,3%
	Televizyon Reklam Satış Yönetmeni	Frekans	1	0	0	1
		Satır değişkeni içindeki %	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	0,0%	0,0%	0,3%
		Toplam içindeki %	0,3%	0,0%	0,0%	0,3%
	Lojistik Uzmanı	Frekans	1	0	0	1
		Satır değişkeni içindeki %	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	1,0%	0,0%	0,0%	0,3%
		Toplam içindeki %	0,3%	0,0%	0,0%	0,3%
	İş zekası Uzmanı	Frekans	0	1	0	1
		Satır değişkeni içindeki %	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	0,0%	1,0%	0,0%	0,3%
		Toplam içindeki %	0,0%	0,3%	0,0%	0,3%
	Total	Frekans	100	100	100	300
		Satır değişkeni içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%
		Sütun değişkeni içindeki %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		Toplam içindeki %	33,3%	33,3%	33,3%	100,0%

Çizelge B.2 Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme sebeplerine ait bulgular.

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
5 senedir evden çalışıyorum. Paylaşımlı ofis hem araç gereç açısından hem de sosyalleşmek açısından iyi olabilir.		1		1
Alışılmış bir şey, işlerin yoğunluğunu göre anında müdahale edebiliyorsun	1			1
Alışkanlık	5			5
Alışkanlık olabilir. Kendimi daha verimli hissediyorum home ofiste konsantre olamam, paylaşımlı ofis ise dikkatimi dağıtabilir.	1			1
Anlaşma yaptığım yer burası olsun istedi, yerim yurdum belli olsun.	1			1
Arkadaş ortamı olması.	2			2
Arkadaş ortamı olması, geniş olması.	1			1
Arkadaşlarla bir arada olabilmek.	1			1
Avantajlı maliyetler sunması.		1		1
Ay sonu bir maaşının olması.	1			1
Aynı anda hem özgürsün hem de sosyalsin.		1		1
Bağlı olduğum ekip ile birlikte dışarıdan fazla etkilenmeden çalışmanın daha verimli olacağını düşünüyorum.	1			1
Başınızda sizi denetleyen bir yöneticinin olmaması stresi en aza indiriyor.			1	1
Bence evden çalışmak birçok kişinin hayali.			1	1
Benzer konularda çalışan kişilerle fikir alışverişi ve ortak çalışma ihtimalinin artması.		1		1
Çalışma alanlarının düzeni ve farklı sektörden firma ya da profiller iler bağlantı sağlama.		1		1
Çalışma arkadaşlarının olması.	1			1
Çalışma dizaynını değiştirmek kolaylaşabilir.	1			1
Çalışma ortamı daha motive edici olur.	1			1
Çalışma ortamımı istediğim gibi düzenleyebilirim.			1	1
Çalışma ortamının esnekliği ve sabit olamaması motivasyon ve konsantrasyonu artırıyor.	1			1
Çalışma saatimi kendim ayarlayabiliyorum		1		1

Çizelge B.2 Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme sebeplerine ait bulgular (devamı).sebeplerine ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Çalışma saatlerimi programı kendime göre ayarlıyorum. Ayrıca bilgisayarı taşıyabildiğim her yer ofisim haline gelebiliyor. Freelance olmak özgürlük demek. Birde işe gitme işten çıkma zamanlarında trafik kurumsal hayatın en büyük çilesi bence. Hafta sonları çalışıyor evden çıkmamayı tercih ediyorum bu İstanbul için çok büyük lüks. Tatil zamanımı ve çalışma takvimimi kendim belirliyorum. Ayrıca iş partnerlerimle mail ile iletişim kurmayı tercih ediyorum. Kurumsal hayatta olduğu gibi acil toplantılar masa başında biten çalışanlar sürekli çalan telefonlar home ofis hayatında mevcut değil.			1	1
Çalışma saatlerinde esneklik daha iyi konsantrasyon, maliyet düşüklüğü gereksiz ofis ihtiyaçlarından teknik arızalarla ve benzeri ilgilenmekten kurtulmuş olmak daha iyi odaklanmak.			1	1
Çalışma saatlerini kendin belirleyebilirsin		1	4	5
Çalışma saatlerini kendine göre ayarlayabilme olanağı konfor ve rahatlık			1	1
Çalışma saatlerinin esnek olması, maliyetleri düşürmesi			1	1
Çalışma saatlerinin esnekliği			5	5
Çalışma sırasında etkileşimde bulunmak motivasyon artırıcı oluyor.		1		1
Çalışma süre ve saatimi kendim ayarlayabilir ve istediğim şehirde yaşayabilirim		1		1
Çocuklarımla da ilgilenebiliyorum			1	1
Çoğunlukla düzenli mesai saatleri, ekip çalışmasına uygunluk, konsantre çalışma ortamı	1			1
Daha fazla disiplin olur, disiplinde başarıyı getirir	1			1
Daha fazla disipline olmak için belli bir düzen ve disiplinde çalışmak için.	1			1
Daha Konforlu ve kurumsal hissettiğim için.	1			1
Daha motive olabiliyorum	2			2
Daha rahat bir ortam			3	3
Daha rahat konsantre olma keyifli çalışma şekli birçok yan ürün ile uğraşmıyor olmak.		1		1

Çizelge B.2 Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme sebeplerine ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Daha sosyal olabilmek ve daha fazla paylaşım için.			1	1
Daha verimli çalışma ortamı, insanlar ile sıcak iletişim kurarak daha sağlıklı iş çıktıların elde edilmesi.	1			1
Daha verimli olacağını düşünüyorum.			1	1
Daha verimli olmak.			1	1
Daha verimli, etkili ve sosyal çalışma ortamı sunduğu için geleneksel ofisi tercih ederim. Paylaşımlı ofise göre daha güvenilir ve ticari platformda daha çok güven veren bir ortam olduğunu düşünüyorum.	1			1
Daha yüksek konfor olanağı.	1			1
Dışarıdaki işlerinin de iş saatlerinde halledebilmek avantajı sunuyor.			1	1
Diğer birimlerden ayrı çalışmak için.	1			1
Dilediğin saatte işe başlayabiliyor olmak avantajı.			1	1
Disipline bir ortam sağlaması ve verimliliği artırması.	1			1
Düzenli bir ortam olması.	1			1
Düzenli iş saatleri olması.	1			1
Düzenli maaş ve sosyal olanaklar.	2			2
Ekip çalışması olmasını sağlar.	1			1
Ekip çalışması olur, disiplin olur, bunun sonucunda da verimlilik gelir.	1			1
Ekip çalışması ortamı oluşabiliyor.	1			1
Ekip çalışmasına faydalı bir ortam sunması.	1			1
Ekip çalışmasına uygun bir ortam sağlaması.	1			1
Ekonomik olması.		4		4
Esnek çalışma saatleri.			1	1
Esnek çalışma saatleri ve düzeni. Yurt dışına bağlı proje yönetimi yaptığım için çalışma saatlerimi haftanın değişik günlerindeki tele konferanslarıma göre Amerika, Avrupa ve Hindistan zaman dilimine göre ayarlama yapmama gerekiyor. Bu gibi ihtiyaçlarda mesai başlangıç-bitiş, öğle / ara molalarımı toplantılarımın saatlerine göre erken ya da geç ayarlıyorum. Trafikte de zaman kaybetmemek benim için çok büyük bir avantaj. Şirketimin ofisi maslakta ve maalesef benim çoğu tele konferansım öğleden sonra 15-18 saat diliminde. Dolayısıyla benim o saatte Maslaktan çıkıp eve varmam tahammül edilemez bir zaman kaybı ve yorgunluk yaratıyor. Projemdeki tüm çalışanlarında başka ülkelerde olması sebebi ile iş için ofise gitmeme bir sebep bulunmuyor.			1	1

Çizelge B.2 Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme
sebeplerine ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Esnek çalışma saatleri.			2	2
Esnek saatler kıyafet serbestliği ve trafikte boğuşmama lüksü.			1	1
Ev işleri ve çocuklarla ilgileniyor hem de işimi yapabiliyorum.			1	1
Ev işlerine yeteri kadar vakit ayırabiliyorum.			1	1
Evden çalışabileceğim bir işim olduğu için artık home ofise geçiyorum.			1	1
Farklı alanlardan insanlarla bir arada olmak her konuda faydalı olacaktır.		1		1
Farklı alanlardan ve farklı mesleklerden insanlarla tanışma ve kaynaşma ortamı sağlar.		1		1
Farklı insanlarla bir arada olabilmek.		5		5
Farklı iş çevrelerinden kişilerle ortak bir platformda buluşabilmek için.		1		1
Farklı meslek gruplarındaki kişiler ile bir arada olmak hem bilgimi hem hayata bakış açımı geliştirdiğini gördüğüm için.		1		1
Farklı meslek gruplarından insanlarla bir arada olmak katkı sağlar		1		1
Fiyatları uygun ve merkezi yerlerde olması avantaj.		1		1
Flexble çalışma saatleri.			1	1
Freelance çalıştığım için her gün kalkıp bir yere gitmektense evden işleri tamamlamayı daha rahat buluyorum. Co working spacelerinde genellikle aylık tutarları pahalı.			1	1
Geleneksel ofis türü ile ilgili bir sorunun yok, ancak geleneksel çalışma saatleri ve esnek olmayan çalışma sistemini tercih etmiyorum.		1		1
Geleneksel ofisin daha üretken ve verimli bir çalışma ortamı yarattığını düşünüyorum.	1			1
Geleneksel olması.	1			1
Genelde daha sessiz oluyor.	1			1
Giderleri çok daha aşağı çekebilme imkanı sunuyor.			1	1
Giderlerin daha düşük olması.		1		1
Gün içinde istediğim saatte dışarı çıkıp işlerimi halledebilirim.			1	1
Güven vermesi.	1			1

Çizelge B.2 Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme sebeplerine ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Her ne kadar çalışırken özel alana ihtiyaç duysam da tercihen farklı platformlardan insanlarla bir arada olmanın zihin açıcı olduğuna inanıyorum. Çalışma esnasında tıkanıp yerlerde arkadaşlarımla ofislerine gidip onlarla fikir alışverişi yapmaya çalışıyorum. Özetle kolektif zekaya inancım tercihimin sebebi.		1		1
Her sabah hazırlanmama zorunluluğunun olmaması oldukça güzel olur.			1	1
Her türlü konforun olması.	1			1
Herhangi bir yere bağlı olmadan çalışma olanağı sunuyor. Herhangi bir şehirde de olsanız internetin ve bilgisayarınızı şarj edebileceğiniz priz olduktan sonra herhangi bir kafeden de çalışabiliyorsunuz. Özgürsünüz.			1	1
Hesaplı, güvenli olması, farklı mesleklerle tanışma imkanı.		1		1
Hesaplı olması.		1		1
Hızlı ekonomik kompakt			1	1
Hiyerarşik yapının yaşam tarzıma uygun olmadığını düşünüyorum. Bunun dışında belirli saatler arasında çalışmak yerine özgürce kendime göre seçtiğim saatlerde çalışma yaptığım işlerin daha verimli ve daha mutlu geçmesini sağlıyor.			1	1
İki çocuğum olduktan sonra evde çalışamaz oldum. Bir kafede çalışmak zorunda kalmakta odaklanma için sorun ve de sosyalleşememek sıkıcı.		1		1
İletişim kurmayı kolaylaştırır.	1			1
İnsanlarla iletişim kurmanı sağlar.	1			1
İnsanlarla rahat iletişim kurmayı sağlar.	1			1
İnternet elektrik su içecek altyapı diğer ihtiyaçları düşünmemek.		1		1
İstanbul gibi trafiği ve yaşam yoğunluğu fazla şehirlerde sadece çalışmak için varız hissinden uzaklaşmak zamanımı ve günümü daha verimli ve efektif kullanmak.			1	1
İstanbul ortamında evden çalışmak en güzeldir.			1	1
İstanbul trafiğini çekmektense evde çalışmak en iyisidir.			2	2
İstediğim saat diliminde çalışma imkanı.			1	1
İstediğim saatte çalışma imkanı sunması.			1	1

Çizelge B.2 Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme sebeplerine ait bulgular (devamı).

	Gelenekse l Ofis	Paylaşım l Ofis	Hom e Ofis	Genel Topla m
İstediğim saatlerde istediğim çalışma ortamını yaratmak. Yüksek sesli müzik bölünmemek vs.			1	1
İş arkadaşları ile sosyal iletişim içerisinde olmak. Toplumla hayatla iç içe olmak. Kıyafetine dış görünüşüne özen göstermek.	1			1
İş hayatının gündelik işlerin bir parçası olarak yapılmasını gerektiğini düşünmem.			1	1
İş programını kendime göre ayarlayabilirim.			1	1
İşim herhangi ofise ihtiyaç duymadığı için.			1	1
İşle ilgili problemler çıksa bile daha hızlı çözülmesini sağlar.	1			1
İşyeri uygunluğu.	1			1
Kalabalık iyidir, tek başına insan çok sıkılır.	1			1
Kalabalıktan, gürültüden, stresten arındırır.			1	1
Kampüs havasının olması.		1		1
Karda, soğukta, yağmurda dışarı çıkmamak önemli			1	1
Kendi ekip elemanlarıyla rahat çalışıldığı için.	1			1
Kendime ait olması, istediğim zaman diliminde tek başına kullanıyor olmam	1			1
Kendime daha çok vakit ayırabilirim			1	1
Kendime daha fazla vakit ayırabilmek için iyi bir çalışma ortamı			1	1
Kendime de vakit ayırabilmek için			1	1
Kendimi hangi saatte verimli hissedersen o saatlerde çalışabilirim			1	1
Kılık kıyafet derdin yok, trafik derdin yok, en önemlisi maliyetleri azaltıyorsun çok fazla			1	1
Kıyafet zorunluluğunu olmaması			1	1
Kimseye tahammül etmek zorunda değilim. İşe gidip gelmek için yollarda vakit kaybetmiyorum. İstediğim saate kadar çalışabiliyorum. Her gün ne giysem diye düşünmek zorunda değilim kendimi en rahat hissettiğim giysilerimle çalışıyorum. Dinlenmek istediğim zaman arada kendi yatağında şekerleme yapabiliyorum. Ara verdiğim zaman ev işlerini halledebiliyorum Yemek yapıyorum vs. çocuklarım okuldan geldiğinde onları karşılayabiliyorum. Çalışırken ihtiyaç duyduğum herhangi bir şeyi evde unutma riskim yok her şey her zaman elimin altında. Çalışırken sigara içebiliyorum. Yüksek sesle yada istediğim müziği dinleyebiliyorum.			1	1

Çizelge B.2 Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme sebeplerine ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Kira vermemek.			1	1
Kişisel masrafları oldukça minimize edecektir.			1	1
Kolay ve hızlı iletişim iş bitirebilme. Birlikte iş yaptığın insanlara hızlı erişebilme.	1			1
Konforlu bir ortam .			1	1
Konforlu ve verimli bir ortam sağlaması.	1			1
Kullandığın kadar para ödeme avantajı sağlaması.		1		1
Kurumsal bir imaj sağlaması.	1			1
Kurumsal olması.	1			1
Maaş alabilmek.	3			3
Mali avantajlar.			1	1
Maliyet.		1		1
Maliyet avantajı var.		3		3
Maliyet ulaşım teknik destek kolaylık.		1		1
Maliyetler çok fazla düşüyor.			7	7
Maliyetler oldukça düşecektir.			2	2
Masrafların geleneksel ofislerden düşük ve şartların daha iyi olması.		1		1
Meleğimdeki tecrübe sürem	1			1
Merkezi ve prestijli lokasyonlarda olması işime artı bir değer katar.		1		1
Meslek gereği yardımlaşma olanağı sağlaması, ekonomik nedenler, arkadaşlar ile aynı iş ortamını paylaşmak hukuki istişarelerin mümkün olabilmesi.	1			1
Motivasyonu artırıyor.	1			1
Motive edici ve katı kuralların olmadığı çalışma ortamı sağlaması.		1		1
Motive olmak.	1			1
Müvekkilin yer bulması için.	1			1
Network ağını genişletmekte fayda sağlar.		2		2
Odaklanmak daha kolay olur.		1		1
Ofis kirası vergiler ve ulaşım maliyetlerinin yüksek olması.			1	1
Ofisin kendi isteğinize göre şekillendirilmesi.	1			1
Ortamı güzel, sessiz, ihtiyacın olan ofis ortamını sağlıyor.		1		1
Ortamın çalışma performansını yükseltmesi.	1			1

Çizelge B.2 Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme sebeplerine ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Ortamın rahat olması.	1			1
Özel bir sebebi yok.	9	14	4	27
Özel işlerim için istediğim zaman dilimini ayarlayabilirim.			1	1
Özellikle İstanbul'un yoruculuğu için home ofisin çok uygun olduğunu düşünüyorum.			1	1
Özgür olmak güzeldir.			1	1
Özgürlük mahremiyet sükunet.			1	1
Paylaşımlı ofis seçeneği düşünüldüğünde, Avukatlık meleşinin daha çok oturmuş bir düzende icra edilebileceği kanısındayım. Sizinle beraber çalışan sekreter gibi elemanlarında mesleğe ilişkin temel düzeyde olsa müvekkile bilgi vermeleri gerekebilir. Bu sebeple diğer meslek mensupları için normal düzeyde bir sekreter işlerini yürütebilmeleri adına yeterli olabilecekken, hukuk bürolarında yetersiz kalacaktır. Home ofise ilişkin olarak ise avukatın müvekkili ile görüşebileceği profesyonel sayılabilecek alanlara ihtiyacı vardır ve home ofis bunu avukata sağlayamaz. Geleneksel ofiste ise yerleşik bir düzen büro işleyişine uygun çalışanlar ve müvekkil ile görüşmelere profesyonellik katacak toplantı odaları imkanı mevcuttur. Tüm bu sebeplerle avukatlık mesleşinin icra edilebileceği alanın geleneksel ofis olabileceğini düşünüyorum.	1			1
Paylaşımlı ofis ve home ofisin kendine özel avantajları var. Bu nedenle ikisini de aynı anda kullanabilme özgürlüğüm olmasını isterim. Home Ofis özellikle İstanbul şartlarında yol zaman ve yorgunluktan kurtarıyor. Ancak sürekli home ofis çalışmak insanı sosyal ortamdan izole edebiliyor veya evde çocuk olması durumunda istenilen odaklanma sağlanamıyor. Bu nedenle istenildiğinde home ofis gerektiğinde paylaşımlı ofis kullanabilme imkanı avantajlı.		1		1
Prestijli bir adres sağlaması.		1		1
Programımı kendi isteğime göre oluşturabilme özgürlüğü tanıdığı için.			1	1
Programlanma ve işlerin hızlı ilerlemesi sebebi ile paylaşımlı ofis yol kahrını çekmemek için home ofis.		1		1

Çizelge B.2 Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme sebeplerine ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Rahat çalışma ortamı.			1	1
Rahat çalışma ortamı sağlar.	1			1
Rahat kıyafetlerle çalışabilmek imkanı sunuyor.			1	1
Rahat kıyafetlerle oturup çalışma imkanı sağlıyor.			1	1
Rahat kıyafetlerle çalışmak, esnek çalışma saatleri oldukça keyifli.			1	1
Rahat olduğunu düşünüyorum.			1	1
Rahat ortam.	1			1
Rahat ortamdan dolayı.	1			1
Rahat ve konforlu bir çalışma alanı sağlıyor.			1	1
Rahat ve özgür olabilmek için.			3	3
Rahat ve sessiz bir ortam sunması.			1	1
Rahatlık.			1	1
Sabah erkenden kalkıp hazırlanma derdi yok.			1	1
Sabah erkenden kalkıp işe yetişme derdi olmaz.			1	1
Sakin bir ortam sunması.		1		1
Sakin olması.		1		1
Sessiz ortam olması.			1	1
Sessiz ve sakın bir ortam sağlar.			1	1
Sessiz ve tek kişi kullanılması.	1			1
Sessiz, sakın ve gürültüsüz bir ortam sağlar.			1	1
Sorunlu konularda destek almamı sağlar.	1			1
Sosyal faaliyetler olması.	1			1
Sosyal haklara sahip olunduğu için.	1			1
Sosyal hakların olması.	2			2
Sosyal iletişim için önemli.	1			1
Sosyal iletişim olanağı.	1			1
Sosyal iletişim olanaklarının olması.	1			1
Sosyal olanakların olması.	1			1
Sosyal ve iletişimde olmak.	1			1
Sosyal ve iş ağını genişletir.	1			1
Sosyalleşme açısından faydalı buluyorum.	1			1
Sosyalleşme açısından oldukça fayda sağlar.		1		1
Sosyalleşme imkanı sağlıyor.	1			1
Sosyalleşmek.	1			1
Stressiz bir ortam için.			1	1
Sürekli bakımlı olmak zorunda olmamak çok rahat.			1	1

Çizelge B.2 Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme sebeplerine ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Takım arkadaşlarımla yakın olmak isterim.	1			1
Takım çalışması adına daha olumlu çalışmalar yapmak için.	1			1
Takım çalışması moralleri ve verimliliği yükseltir.	1			1
Takım çalışması yapılabilmesi ve verimi arttırması.	1			1
Takım çalışmasına katkı sunması.	1			1
Takım ile daha rahat iletişim kurabilmek kendine ait alanın olması.	1			1
Tek başıma çalışmayı sevmiyorum.	1			1
Trafik derdin yok, kılık kıyafet derdin yok vb.			1	1
Trafikte zaman kaybetmemek en önemli artısıdır.			1	1
Trafikte zaman kaybetmek			1	1
Trafikte zaman kaybı yaşamamak, aileme, ve kendime daha fazla zaman ayırabilmek ve özel hayatımla iş hayatımdaki planlamamı daha kolay yapabilecek olmak.			1	1
Uzun yıllardır geleneksel ofiste çalışıyorum ve memnunum.	1			1
Üstündeki sorumluluk daha az olur.	1			1
Verimi daha fazla arttırır.	4			4
Verimliliği arttırıyor.			1	1
Verimliliği ve performansı arttırır.		1		1
Verimliliğin artması tek başına çalışmaya olanak sağlaması.			1	1
Yaptığım iş geleneksel ofise daha uygun olmasından dolayı.	1			1
Yardımlaşmanın daha fazla olması.		1		1
Yeni insanlarla tanışmak. Kontakt oluşturmak. Network büyütme.				
Yenilikçi start upları yakından tanımak.		1		1
Yeni yeni insanlarla tanışmak.		1		1

Çizelge B.2 Kullanıcıların tercih ettikleri ofis türünü tercih etme sebeplerine ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Yıllarca kurumsal şirketlerde çalıştıktan sonra kendi çalışma saatlerimi ayarlamak istediğim zaman seyahate çıkmak çok hoşuma gidiyor. ,bazen bir yere ait olmayı da özlemiyor değilim. Ama çalıştığım ajanslardaki arkadaşlarım ile bu özlemimi gideriyorum.			1	1
Yollarda vakit kaybetmektense home ofis çalışmak çok daha iyi			1	1
Yollarda vakit kaybına son veriyor			1	1
Yüksek konfor sunması	1			1
Yüzyüze görüşmeler için ve kurumsal olması için	1			1
Zaman zaman paylaşımlı ofiste çalışmak network genişletmek açısından çok faydalı.		1		1
Zamanı çok daha verimli kullanabiliyorum			1	1
Zamanı daha iyi kullanabiliyorum, dikkat dağınıklığı az, sessiz ve rahat ortam. Ayrıca evden çıkıp bir yere gitmeme gerek kalmıyor.			1	1
Zamanı kendim yönetebilmek			1	1
Zamanımı daha efektif kullanabilmek için			1	1
Genel toplam	113	72	115	300

Çizelge B.3 Kullanıcıların çalışma mekanlarında sosyal etkileşime elverişli alanlar.

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Açık alanlar		1		1
Açık ofis olması		1		1
Bahçe	10	4		14
Balkon	7		3	10
Balkon vs. yok daire tipi olduğu için.	1			1
Balkonlu olması giriş bölümü.	1			1
Bence bunun için elverişli bir alan yok bu sebeple boş bırakmak istedim.	1			1
Birçok alan mevcut.		1		1
Birçok alan var.		1		1
Birkaç yer var.		1		1
Böyle bir alan yok.	1			1
Bütün alanlar.	1			1
Büyük çalışma masam ve etrafında bulunan fazla sandalyeler ve oturma grubum.			1	1
Büyükada da yaşıyorum dizüstü bilgisayarımı alıp bir kafeye gidersem sosyal etkileşim olabiliyor ama evde çalışırsam elbette olmuyor.			1	1
Cafe	2	4		6
Cafe break		9		8
Çalışma alanlarımın olması. Her ortamda bilgisayar tel vs. kullanımına açık olması.	1			1
Çalışma mekanı home ofis olduğu için sosyal etkileşim alanı yok			1	1
Çalışma mekanı home ofis olduğundan dolayı sosyal etkileşime elverişli olduğunu düşünmüyorum.			1	1
Çalışma odam toplantı salonu.	1			1
Çalıştığım ofis içerisinde herhangi sosyal iletişime uygun bir alan bulunmamaktadır.	1			1
Çay içme alanı	6			6
Çay içme, kitap okuma alanı.	1			1
Dinlenme alanı, yemekhane.	1			1
Dinlenme alanları.		2		2
Ekibin bulunduğunu ortak çalışma alanı dışarıdaki sigara içme alanı.	1			1
Ev ortamı olduğu için elverişli değil.			1	1
Evde çalışıyorum sosyalleşme imkanı yok.			1	1
Evde çalışma haricinde Starbucks, Cafe Nero gibi kafelerde çalışanlar çok.			1	1

Çizelge B.3 Kullanıcıların çalışma mekanlarında sosyal etkileşime elverişli alanlar
(devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Evde çalıştığım için fiziksel olarak çoğu zaman sosyal etkileşime elverişli ortam olmuyor. Ancak bazı günler şirketin ofisine giderek çalışma arkadaşlarımla yüz yüze sosyalleşebiliyorum. Ya da birkaç home ofis çalışan arkadaşlarımla ya birimizin evinde ya da dışarıda bir mekanda buluşup hem çalışıp hem sosyalleşme imkanı bulabiliyoruz.			1	1
Evde çalıştığım için sosyal etkileşime elverişli bir alan bulunmuyor haliyle.			1	1
Evde çalıştığım için yok			1	1
Evimin salonu			1	1
Evin Salonu bu anlamda kullanabiliyorum. Ama yine de sosyal bir etkileşime elverişli olduğunu söyleyemem.			1	1
Freelance çalışma yalnızca istediğiniz zaman sosyalleşebilmenize imkan tanıyor. Evde tek başına çalışmakta birileriyle toplanıp yan yana iş yürütmekte kafede insanların içine yazmakta mümkün. Sosyal etkileşimi elverişlilikten ziyade sosyal etkileşime dilediğim zaman elverişli dilediğim zaman uzak olması beni cezbeden şey.			1	1
Genelde sosyal medya ortamı			1	1
Genellikle dijital ortamda sosyalleşiyorum. Toplantılar için dışarı çıkmak keyifli oluyor.			1	1
Girişteki mobilyalar		1		1
Her yer diyebilirim		1		1
Her yerde sosyal etkileşim mümkün	1			1
Hiç Bir şey	1			1
Home ofis çalıştığım için istediğim zaman istediğim yerde sosyal iletişimde bulunabiliyorum			1	1
Home ofis çalıştığım için sosyal etkileşim olmuyor.			1	1
Home ofis çalıştığım için sosyalleşme telefon ve sosyal medya ile sınırlı.			1	1
Home ofis olduğu için arkadaş ağırlama ya da haydi gel kahve içelim dediğinde bilgisayarı kapıp gittiğim yakın mekanlar yada gün içinde belirli saatler arasında spor salonuna gitme. Haftada 1-2 kez projede aşamasında müşterilerle bir araya geldiğinde yemek yenilen ve kahve içilen ortamlar.			1	1

Çizelge B.3 Kullanıcıların çalışma mekanlarında sosyal etkileşime elverişli alanlar
(devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Home ofis olduğu için sosyal etkileşim pek olmuyor			3	3
Home ofiste sosyal etkileşim sadece mesaj ve telefonda konuşma ile oluyor zira yalnız çalışıyorum.			1	1
İçecek alanı ve dinlenme alanları		1		1
İnternet			1	1
İnternet ve sosyal medya			1	1
İnternet ve telefon elimin altında olduktan sonra her yerde her zaman sosyalleşebilirim. Ayrıca canım istediği zaman gidip istediğim yerde çalışma yada toplantı yapma rahatlığım var.			1	1
Kafe	2	3		5
Kafe bahçe balkon vs. Gibi alanlar.		1		1
Kafe corner		1		1
Kafe ve oturma alanları çay kahve makinesi.		1		1
Kafeterya alanı	1			1
Kafeterya bahçe	1			1
Kafeterya, robotik laboratuvar	1			1
Kahve odası	1			1
Kapı önü, asansör		1		1
Kendi alanında ve birçok farklı alanda çalışan arkadaşlarım ile güzel projelere imza attık mekanın katkısı çok büyük.		1		1
Kısa mola verilecek alanlar		1		1
Koridor ve oturacak alanı olmayan kafe.	2			2
Küçük bir ofis olmamız nedeni ile her yerde sosyalleşmek mümkün	1			1
Mekanın tamamı elverişlidir	1			1
Merkezi konumda	1			1
Mevcut değil.			1	1
Mutfak	9	5	2	16
Mutfak alanı	1			1
Mutfak alanı kahvaltı alanı	1			1
Mutfak toplantı odası	1			1
Mutfak ve bahçe	1			1

Çizelge B.3 Kullanıcıların çalışma mekanlarında sosyal etkileşime elverişli alanlar
(devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Ne yazık ki böyle bir ortam yok. Yalnız çalışmak yorucu oluyor. Ayrıca başka insanların varlığı sohbet ile farklı fikirlerin geliştirilebilmesi içinde imkan yaratır. Fakat halen İstanbul’da ortak çalışma mekanları start up dünyası için var ve de mevcutlarda pahalı. Sürekli olmasa da ara ara gidilebilecek yeni iş imkanları yaratmak için sinerjiyi ortaya çıkarabilecek mekanlar HUB, kolektif house gibi benim tarzda freelance çalışanlar için uygun değil.	1			1
Odaları, balkon.		1		1
Ofis.	1			1
Ofis dışarısında çay kahve sigara molaları.	1			1
Ofiste.	2			2
Ofisin her yeri.	1			1
Ofisin içi.	1			1
Ofisin kendisi zaten elverişli, ayrıca he düzenli sosyal etkinlikler yapılıyor hem de şirketler arası eğitim koçluk mentorluk gibi etkileşimlere ortam oluşturmak için aktiviteler ve aracılık sağlanıyor.		1		1
Ofisin ortak çalışma alanındaki kanepe be armut oturma grupları		1		1
Ofisler, yemekhane ve dış ortamda oluşturulan toplanma alanları	1			1
Home ofis ortamı içerisinde sosyal etkileşime elverişli bir ortam olarak sadece salon bölümünü uygun görüyorum.			1	1
Ortak çalışma alanları ile teras balkon ve dinlenme alanları.		1		1
Ortak alan.		13		13
Ortak alan mevcut.		1		1
Ortak alan oturma grubu.		1		1
Ortak alanlar.		6		6
Ortak alanlar ve mini salon.		1		1
Ortak alanlar.		2		2
Ortak çalışma alanları.		1		1
Ortak dinlenme alanları.		4		4
Ortak kattaki dinlenme alanımız.		1		1
Ortak kullanım alanları, çay-kahve molaları.		1		1
Ortak kullanma alanları.		2		2

Çizelge B.3 Kullanıcıların çalışma mekanlarında sosyal etkileşime elverişli alanlar
(devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Ortak mutfak ortak salon.		1		1
Ortak oturma alanları		6		6
Ortak salon		3		3
Ortak sigara ve eğlence alanı	1			1
Oturma odası			1	1
Oyun yerinin olması dinlenme	1			1
Öyle bir alan yok evimin salonu olabilir tabi			1	1
Pek sosyal alan yok		1		1
Pek sosyal etkileşim alanı yok		1		1
Sadece bilgisayar ve sosyal medya			1	1
Salon			6	6
Sigara içilen alanlar		1		1
Sigara içme alanı yemekhane asansör tuvaletler	1			1
Sosyal etkileşim alanı yok			39	39
Sosyal etkileşime elverişli herhangi bir ortam söz konusu dahi değildir.	1			1
Sosyal etkileşimimi sağlayan tek şey istediğim zaman çıkıp sosyalleşebilmek.			1	1
Sosyal medya			4	4
Sosyalleşme imkanı yok			1	1
Sosyalleşmek istediğimde dışarı çıkıyorum			3	3
Telefon			1	1
Teras		2		2
Teras	1			1
Teras, oyun odası	1			1
Toplantı mekanları	1			1
Toplantı odası	3	1		4
Tuvalet, mutfak		1		1
Uygun alan yok	1		1	2
Yakın ve iç içe bir ortamda çalışıyor olmak ofis içerisindeki bilgisayarımı alıp ortak alandaki çalışabileceğim masalar olması	1			1
Yalnız çalışıyorum telefon ve internet dışında sosyal iletişimim yok.			1	1
Yan tarafımda ayaklarımı uzattığım tabure ve arada uzandığım kanepe.			1	1
Yemekhane	8			8
Yer olmadığı için bu mekan bizim iş için uygun	1			1
Yeşillik alanlar ve kampüs içindeki kafeler	1			1

Çizelge B.3 Kullanıcıların çalışma mekanlarında sosyal etkileşime elverişli alanlar
(devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Yok	6	3	4	13
Yok	2			2
Yok maalesef. Daha önce paylaşımlı çalışma alanlarında çalıştım ve çalışmamın ana sebebi de buydu. Sosyal etkileşme vardı orada ve bana iyi geliyordu. Şu anda bunun eksikliğini duyuyorum açıkçası. Ancak hem çalıştığım alan kapandı hem de turizm krize girdi. Bende bu durumda home ofise geri döndüm. Şu an tur sayısı arttığı için sosyalligimi o şekilde sağlıyorum, bu da bana yetiyor. S.15 i sosyal etkileşim yok diye cevapladım, çünkü evde yok. Ancak tur yaparken var tabi.			1	1
Yoktur. Çünkü ev ofis sisteminde çalışıyorum ve sosyal etkileşim neredeyse sıfır düzeyinde. Evde o esnada eşim çocuklarım ya da yardımcımız varsa onlarla etkileşim içinde olabiliyorum. Ev ofiste de çalıştım. Özellikle Woki sistemi bu konuda eksik bence çünkü sosyalleşme ihtiyacı yaşıyor insan. Bir dönem (çocuklarım okula başlamadan önce) ev dışında kafelerde ve Workinton adındaki paylaşımlı ofiste de çalıştım. Özellikle Workinton’da her türlü ihtiyacımın karşılandığını hissettim (sadece ses konusu problem olabiliyordu Astoria şubesindeki havalandırmadan ötürü) ancak çocuklarım artık gündüzleri okulda olduğu için böyle bir ihtiyaç kalmadı. Tamamen evde çalışabiliyorum. Yine de Workinton’u özledim.			1	1
Yorum yok		1		1
Zaman zaman organizasyonlar yapılıyor.		1		1
Genel Toplam	100	100	100	300

Çizelge B.4 Çalışma mekanlarında kullanıcıların verimini etkileyen faktörlere ait bulgular.

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Açık ofis yapısı ile etkileşime açık olması	1			1
Aklıma gelen bir şey yok			1	1
Artı ve eksi yönleri var			1	1
Aşırı gürültü, ortamın soğuk olması	1			1
Aşırı sakinlik sessizlik verimi etkiler	1			1
Aydınlatmanın iyi olması	1			1
Basık olmaması		1		1
Basık olmaması güneş görmesi ferah olması	1			1
Basık ve havasız olmaması		1		1
Bazen sesin yükselmesi ve ışık kesintileri çalışmamı engelliyor.			1	1
Bazen yalnızlıktan canım sıkılıyor			1	1
Bireysel çalışma alanı	1			1
Çalışanların rahat çalışması elleri altında kullandıkları tüm gereçlerin olması	1			1
Çalışma alanının ferah ve geniş olması	1			1
Çalışma arkadaşları	1			1
Çalışma arkadaşları ve ortak çalışma alanını kullanan profiller		1		1
Çalışma arkadaşlarım, amirlerim	1			1
Çalışma arkadaşlarımda psikolojisi	1			1
Çalışma arkadaşlarımda ruh hali.	1			1
Çalışma koşulları konum	1			1
Çalışma odam yetersiz			1	1
Çalışma saatlerimi ve konfor ortamımı kendim belirliyor olmam.			1	1
Çalışma sırasında dış faktörlerin minimum düzeyde olması.			1	1
Çalışma şeklinin serbestliği. Arzu ettiğimde müzik dinleyerek, ayaklarımı uzatarak, bunaldığımda dışarı çıkarak veya diğer arkadaşlarımla sohbet ederek ara verilemem verimliliğimi çok artırır.	1			1
Çoğu zaman yalnız başına olmak			1	1
Çok fazla telefon çalması	1			1
Çok sakin ortam verim düşürüyor			1	1
Dağınıklık	1			1
Dış etkinin minimum olması			1	1
Dış müdahale gürültü vs.			1	1
Dışardan gürültünün fazla gelmesi	2			2

Çizelge B.4 Çalışma mekanlarında kullanıcıların verimini etkileyen faktörlere ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Dinlenme alanları		1		1
Doğal aydınlanmanın yeterli olması	1			1
Doğal aydınlatma ısı konfor ses yalıtımı		1		1
Doğal gün ışığı ofis içerisine direk gelmesi olumlu yönde bir etki yapmaktadır.	1			1
Donanım		1		1
Duruma göre değişebiliyor			1	1
Ergonomik koltuklar		1		1
Ergonomi		1		1
Eskiden sessiz çalışmaya özen gösteriliyordu. Artık bu konuda sıkıntı yaşıyor. Doğal ışıklandırma imkanı maalesef yok. İnternet bağlantısı problemi yaşıyorum.		1		1
Esnek çalışabilmek			1	1
Esnek çalışma zamanı			1	1
Etkilenmem	1			1
Etkileyen faktör yok	1			1
Etrafta ses olmaması hızlı internet rahat koltuk.			1	1
Ev iş birbirine karıştığı için bazen verim düşüyor			1	1
Ev ortamı bazen dikkatimi dağıtabiliyor			1	1
Ev ortamı olduğu için buluşmalarımı daha çok dışarıda yapmak zorunda kalıyorum. Evde buluşma ve görüşmeyi tercih etmiyorum. Bu anlamda geleneksel daha çalışmaya daha verimli kıldığını düşünüyorum.			1	1
Ev ortamı olduğu için gündelik yaşama ilişkin dikkat dağıtıcı unsurlardan kaçamamak.			1	1
Ev ortamı ve işinizi bazen net şekilde ayıramadığınız için verimlilik düşebiliyor. Diğer yandan tüm alan ve müzik vb. Sizin kontrolünüzde olduğundan daha az stres altında çalışma imkanı sunuyor.			1	1
Ev ortamı verimlidir			1	1
Evde çalışıyorum diye birçok insanın bir iş yapmıyormuşum gibi davranması			1	1
Evde daha güvenli hissediyorum			1	1
Evdeki özel işlerime vakit ayırabilmek artıdır			1	1
Evin bazen fazla dağılması			1	1

Çizelge B.4 Çalışma mekanlarında kullanıcıların verimini etkileyen faktörlere ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Fazla gürültü yapılması		1		1
Fazla sessizlikte verimi düşürür			1	1
Ferah ve sakin olması		1		1
Geç saatlere kadar çalışabilmek güzel			1	1
Genellikle verimli çalışabiliyorum. Ev ortamında olmanın getirdiği dikkat dağınık faktörler var yalnızca.			1	1
Gerektiğinde sessiz bir ortamı sağlanması.		1		1
Görsel mahremiyet		1		1
Gün ışığı çalışmamı olumlu etkiler	1			1
Gün ışığı önemli		1		1
Gün ışığının yeterli olması			1	1
Gün ışığının yetersizliği		1		1
Gün içinde bazen konuşacak birilerini arıyorsun			1	1
Gün içinde uyuyup zinde olmak			1	1
Güneş gören ortam motivasyon sağlar		1		1
Güneş görmek			1	1
Güneş ışığı almak verim artırır			1	1
Güneşin olmaması		1		1
Güneşsiz olması		1		1
Gürültü	3	6	1	10
Gürültü olmaması			1	1
Gürültü seviyesi ışıık konfor		1		1
Gürültü temizlik ışıık		1		1
Gürültü ve ışıık		1		1
Gürültü ve telefonların çalması		1		1
Gürültü, ergonomik mobilyalar, iç tasarım	1			1
Gürültü, firmalardan gelem pazarlama elemanları	1			1
Gürültü.			1	1
Gürültülü çalışma ortamı		2		2
Gürültülü çalışma.		1		1
Gürültüsüz ortam			1	1
Gürültü ve patırtı		1		1
Güvenlik		1		1
Havalandırma		2		2
Havalandırma, ışıık gürültünün fazla olmaması	1			1

Çizelge B.4 Çalışma mekanlarında kullanıcıların verimini etkileyen faktörlere ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Havalandırma ışık ses		1		1
Havalandırma sessizlik ve ergonomi		1		1
Havalandırma ve aydınlatma sisteminin yetersiz olması	1			1
Havalandırmanın yeterli seviyede olması		1		1
Havasız olması		1		1
Her türlü gürültü	2			2
Her gün trafiğe çıkma derdimin olmaması avantaj			1	1
Herhangi bir s alanı sosyalleşme adına free zamanda motivasyon sağlayacak bir ortam olmaması.	1			1
Herhangi bir sorun olduğunu düşünmüyorum		1		1
Hijyene ve temizliğe önem verilmemesi	1			1
Hizmet çeşitliliği		1		1
Isı	1			1
Isıl konfor		1		1
Isının yeterli olması		1		1
Işığın bol olması		1		1
Işık			1	1
Işık ses sıcaklık taşınmazlar		1		1
Işık ses yalıtım		1		1
Işık sessizlik	1			1
Işık, gürültü olmaması ve tasarım.			1	1
Işık, ses, sıcaklık, kalabalık		1		1
Işıklandırma oldukça önemli			1	1
Işıklandırma, ergonomik sandalyem müzik sistemim ve bahçe manzaram.			1	1
Işıklandırma ve ses		3		3
İç mekanda ısıya ve ya soğutmaya yeterli düzeyde önem verilmemesi	1			1
İklim ve konfor		1		1
İletişim açısından donanımlı (hızlı internet telefon skype için uygunluk), yeterli konfor ve sessizlik, istendiğinde mola verilebilecek alan / olanaklar. (mutfak servis alanı, çay kahve olanakları vb.)			1	1
İnsanların karşılıklı iletişim ve etkileşimi	1			1
İnternet hızı iklimlendirme gürültü.		1		1
İnternetin hızlı olması		3		3
İstediğim saatte çalışabilmek			1	1

Çizelge B.4 Çalışma mekanlarında kullanıcıların verimini etkileyen faktörlere ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
İstediğim saatte işe başlayıp istediğim saatte işi bırakmak			1	1
İstediğim zaman dışarı çıkabilmek benim için çok önemli			1	1
İş arkadaşlarımla olan samimiyet ve etkileşim.		1		1
İşime bakarım gerisi beni ilgilendirmez		1		1
İşle alakalı kendini geliştirmek zor			1	1
Kafama göre evimi iş durumuna göre dizayn etmek			1	1
Kahve makinesi için kapsül olup olmaması demlemesi vakit alıyor. Çok rüzgarlı günlerde havalandırma konusunda sıkıntı yaşıyorum. Çalışma odam binaların oluşturduğu bir rüzgar tüneline bakıyor. Pencere açarken zorlanıyorum.			1	1
Kalabalık çalışma ortamı	1	1		2
Kendi işinizi yaparken veriminiz kendinize bağlı dış faktörlere değil.			1	1
Kendime özel tasarım yapabilmek			1	1
Kimsenin beni rahatsız etmemesi			1	1
Konfor		1		1
Konfor Güvenlik iklimlendirme		1		1
Konsantrasyonumu engelleyecek hiç bir unsur yok. Koşullarım konusunda kimseye bağlı değilim kendim karar veriyorum.			1	1
Mahremiyet		1		1
Mahremiyet olmaması ve teknik olaylar, masanın büyüklüğü, otoparkın olmaması, itibar açısından ofis olmaması	1			1
Mahremiyetin sağlanması	2			2
Mail trafiği	1			1
Mail trafiği	1			1
Mail trafiğinin yoğun olması	1			1
Masa ve sandalyenin konforlu olması			1	1
Masanın geniş ve kullanışlı olması		1		1
Mekan dağınık ve kirli olursa beni olumsuz etkiler. Çalışma mekanım ev ortamı kadar düzenli ve estetik olması benim için çok önemli.	1			1
Mekanla verim ilişkim yok.		1		1
Mesai arkadaşlarım	2			2
Metroya yakın olması.		2		2

Çizelge B.4 Çalışma mekanlarında kullanıcıların verimini etkileyen faktörlere ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Misafir ağırlamak sorun olabiliyor			1	1
Motivasyonu ve verimi arttırmak için çalışma odamın kitaplık, canlı bitki ve doğru sağlıklı çalışma koltuğu içermesi.			1	1
Müşteri toplantısı hariç home ofis içinde istenilen saatlerde çalışmak, zamana kısıt getirilmemesi, sıkıldığım zaman diğer odadaki masaya geçebilme durumu, internet ve bilgisayar hızı.			1	1
Müzik			1	1
Odamın dağınık ve düzensiz olması			1	1
Odamın yeterince büyük olmaması			1	1
Odamdaki aydınlatmaların yeterliliği ile ofis dışından gelen gürültülerin derecesi	1			1
Ofis ortamının dağınık olması	1			1
Ofisimizi yeteri kadar temiz ve depreme karşı güvenli bulmuyorum	1			1
Ofisin düzensiz olması	1			1
Olumsuz her şey		1		1
Ortak alanlar daha çok olmalı		1		1
Ortam iklimlendirmesinin yetersiz oluşu	1			1
Ortamın genelde sessiz olması			1	1
Ortamın kalabalık olması		1		1
Ortamın sessiz olması iyi oluyor			1	1
Özgür olmak.		4		4
Rahat bir koltuk ve masa			1	1
Rahat bir ortam sağlaması			1	1
Rahat kıyafetler giyebilmek, ses olmaması			1	1
Rahat ve yeterli bir alana sahip olmak	1			1
Rahatça müzik dinleyebilmek			1	1
Rahatsız edilme gürültü, komşu bölümlerde tadilat gün içinde gürültüye neden olan her türlü çalışmalar, lüzumsuz gelen telefonlar, mesajlar vb...	1			1
Rahatsız edilmeden verimli olarak çalışabilmem.			1	1
Randevularımı dışarda organize etmek			1	1
Sakin bir ortamda çalışıyor olmak benim verimimi düşürüyor. Ortamda fiziksel hareketlilik olmayınca odaklanma ve uzun süreli konsantre olamama sorunu yaşıyorum.			1	1
Serbest dolaşım alanlarının bulunması.	1			1

Çizelge B.4 Çalışma mekanlarında kullanıcıların verimini etkileyen faktörlere ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Serin ve ferah olması		1		1
Ses		1	1	2
Ses bence en büyük sorun ama evde bu sorun pek olmuyor			1	1
Ses yok bu önemli			1	1
Ses(ortam sesi ve gürültü), ısı (özellikle ortamın çok sıcak olması olumsuz etkiler. Ayrıca ortamda çok eğlenen, sohbet eden kişiler varsa hemen onlara katılmak isterim, dikkatim dağınık, çalışma isteğim ortadan kaybolur. Yalnız başıma evde çalışırken de sosyal medya çok dikkat dağıtıyor ve verimi düşürüyor.			1	1
Ses, ışık, sıcaklık		1		1
Ses, koltuk/masa konforu, internet hızı ısı görüntü sadeliği, yeme/içme imkanları, wc yakınlık, güvenlik, gerektiğinde yalnız kalabilme imkanı.			1	1
Ses, sandalye, sıcaklık		1		1
Ses.	1	1	1	3
Sessizlik bölünmeme yiyecek içecek gibi ihtiyaçlarda bir başkasının destek olması.			1	1
Sessizlik, aşırı parlak olmayan ışık, hava sıcaklığı (yazın aşırı sıcaklarda evde klimatize ortam yaratmak gerekiyor. Ofislerde genellikle klimadan çok soğuk oldu ya da içerisi çok havasız gibi uyuşmazlıklar olabiliyor. Home ofiste bu durumu tamamen kendi istediğiniz şekilde ayarlayabiliyorsunuz.) Sıklıkla gelip soru soran diğer çalışanların bulunmayışı, esnek çalışma saatleri tanıdığım ve rahat ettiğim ev mekan algısı kendi ofisinizi istediğiniz renk şekil dekore etme imkanı.			1	1
Sesli ortamda pek çalışmam		1		1
Sessiz bir ortam			1	1
Sessiz bir ortam iyidir gürültü motivasyonu düşürür			1	1
Sessiz olması, dikkat dağıtılabilecek muhtelif görsel unsurlar bulunmaması.			1	1
Sessiz olması, temiz olması	1			1
Sessiz ortam olması		4		4

Çizelge B.4 Çalışma mekanlarında kullanıcıların verimini etkileyen faktörlere ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Sessizlik	1	1	1	3
Sessizlik ferahlık serin ortam.		1		1
Sessizlik ve esnek çalışma saatleri.			1	1
Sessizlik ve görsel mahremiyet	1			1
Sessizlik ve özel alanım olması.			1	1
Sıcak havasızlık açık ofis olması	1			1
Sıcak olması beni rahatsız eder	1			1
Sıcaklık, ısı	1			1
Sosyal alan daha çok olmalı		1		1
Sosyal alanımın olmaması			1	1
Sosyal alanların az olması	2			2
Sosyal alanların yeterli düzeyde olması verimimi yükseltir	1			1
Sosyal etkileşimin zayıf olması			1	1
Sosyal imkan az			1	1
Sosyal kısıtlılık			1	1
Sosyal olmamak			1	1
Sosyal ortam olması ve görsel olması, ışık olması mobilyalar beni etkiliyor.	1			1
Sosyalleşme anlamında sorun oluyor			1	1
Sosyal etkileşim olmaması			1	1
Stressiz bir ortamın olması	1			1
Stressiz ortam	1			1
Sürekli ulaşılabilir olmak konsantrasyonu dağıtabiliyor.	1			1
Tasarım ve ergonomi		1		1
Tasarım ve mobilyalar	1			1
Tek başına kimsenin müdahalesi olmadan çalışmak	1			1
Teknik donanım		2		2
Telefon görüşmeleri.		1		1
Telefonla konuşulması		1		1
Telefonların sürekli çalması	2			2
Telefonlarla çok konuşulması		1		1
Temizliğe özen gösterilmesi		1		1
Temizliğin yetersiz olması	2			2
Temizlik ve ses		1		1

Çizelge B.4 Çalışma mekanlarında kullanıcıların verimini etkileyen faktörlere ait bulgular (devamı).

	Geleneksel Ofis	Paylaşımlı Ofis	Home Ofis	Genel Toplam
Tepe ışığından nefret ediyorum loş ışıktaki sıcak ortamda ve sürekli seslerden uzak şekilde çalışmayı seviyorum.			1	1
Toplantı için yer temin etmek oldukça sorun olabiliyor			1	1
Topluluk havadarlık sessizlik			1	1
Trafığa çıkmak zorunda olmamak			1	1
Tv müzik kullanma olanağı			1	1
Uç durumlar olmadıkça verimim etkilenmez		1		1
Ufak dinlenmeler yapabileceğim ortam etkiler	1			1
Ulaşım imkanlarının çeşitli olması		1		1
Ulaşımın kolay olması		1		1
Ulaşımın seçenekli olması		1		1
Verimimi etkileyen bir durum yok			1	1
Verimimi olumlu yönde etkileyen bir faktör bulunmuyor. Aydınlatma ve havalandırma yetersizliği ise olumsuz anlamda etkiliyor.	1			1
Yapay aydınlatmanın yeterli düzeyde sağlanması	1			1
Yoğun bir çalışma temposundan dolayı verimli olmamak imkansız fakat insana değer veren bir yer olduğundan dolayı daha verimli çalışma hissi doğuyor	1			1
Yok	17	1	1	19
Yorulunca uzanıp dinlenmek			1	1
Yöneticilerim	1			1
Yüksek ses ve gürültü	1			1
Yüksek ses.	1	1		2
Yüksek sesle konuşulması		1		1
Zamanı istediğim gibi kullanabilmek			1	1
Zayıf sosyalleşme			1	1
Genel Toplam	100	100	100	300

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Ebru KIRIŞTI

Doğum Tarihi ve Yeri: 26.10.1992 – Kastamonu

Yabancı Dili: İngilizce

E-posta: ebru.kiristi@gmail.com

ÖĞRENİM DURUMU

Yüksek Lisans: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi – İç Mimarlık – 2019

Lisans: Hacettepe Üniversitesi – İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı – 2014

Lise: Şehit Teğmen Cemal Tepeli Çok Programlı Lisesi – 2010

İŞ TECRÜBESİ

2012 – Emlak Konut G.Y.O. – Stajyer

2013 – Hayal Concept – Stajyer

2014 – Hezz Mobilya ve Mutfak – İç Mimar

2015 – ... (devam ediyor) Dicle Üniversitesi – Araştırma Görevlisi